

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY NA ŠKOLNÍ ROK 2025/2026
ZŠ PŘEROV, BOŽENY NĚMCOVÉ 16

OBSAH

OBSAH	2
1 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	3
1.1 Školní poradenské pracoviště	5
1.2 Specifika školy	7
1.3 Riziková místa budovy školy	8
1.4 Schránka důvěry	9
2 CÍLE	10
2.1 Dlouhodobý cíl	10
2.2 Krátkodobý cíl	10
3 REALIZAČNÍ TÝM	11
3.1 Metodik prevence, další členové ŠPP a jejich kompetence	11
3.2 Spolupráce školy s rodiči	15
4 PLÁN PREVENTIVNÍCH AKTIVIT	16
4.1 Žáci	16
4.2 Pedagogové	37
4.3 Rodiče	37
5 EVALUACE	39
5.1 SWOT analýza	40
5.2 Evaluace PPŠ 2024/2025	66
6 LEGISLATIVA	66
7 INFORMAČNÍ ZDROJE	74
SEZNAM ZKRATEK	76
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	77
PŘÍLOHY	77

1 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Jsme základní škola městská, běžného vzdělávacího proudu, avšak převážnou část žáků tvoří romské děti, a to cca 97 %. Celkový stav je 204 žáků základního vzdělávání, z toho 4 žáci jsou vzdělávání podle § 38 + 22 žáků v přípravné třídě. Celkový stav i s přípravnou třídou je 226 dětí a žáků. Od 1. 9. 2024 vzděláváme 3 žáky s odlišným mateřským jazykem, jednoho z Ukrajiny a dva z Turecka. Budova se nachází v části města, kde v blízkosti žijí Romové a lidé sociálně slabí. Většina dětí, které navštěvují naši školu, pochází z této lokality.

Naše škola má nejen 9 ročníků základního vzdělávání, ale také dvě přípravné třídy s mnohaletou tradicí, jejíž školní vzdělávací program „Škola hrou“ je vytvořen na základě Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Součástí školy je školní družina, která má dvě nově rekonstruovaná oddělení s vlastní hernou, kterou navštěvují děti od přípravné třídy po třetí třídu. Škola se člení na první a druhý stupeň. První stupeň je tvořen prvním až pátým ročníkem a druhý stupeň šestým až devátým ročníkem. V letošním roce máme dvě druhé třídy, dvě třetí třídy, dvě čtvrté třídy a dvě šesté třídy, ostatní ročníky jsou po jedné třídě.

Co se týká pedagogického sboru, máme 43 pedagogických pracovníků, z toho 26 učitelů, 2 vychovatelky ŠD a 15 asistentů pedagoga a 6 nepedagogických pracovníků.

V naší škole také působí Školní poradenské pracoviště, které tvoří školní psycholog, 2 speciální pedagogové, speciální pedagog – logoped, 2 sociální pedagogové, metodik prevence a výchovný a kariérový poradce.

Školu vede ředitelka školy, na škole je jedna zástupkyně ředitelky školy jak pro 1., tak i pro 2. stupeň a jedna zástupkyně ředitelky školy pro speciálně pedagogické záležitosti. Správní zaměstnanci jsou sekretářka školy, ekonomka školy, 3 paní uklízečky a školník.

K vybavení školy patří kmenové třídy, přípravná třída, odborné učebny a malá tělocvična (zrcadlový sál), která se nachází ve staré budově, která pochází z počátku 20. století. Velká tělocvična a jedno oddělení školní družiny se nachází v přístavbě školy vybudované v 80. letech 20. století. Ve škole byly vybudovány tři odborné učebny, a to jazyková, multimediální a učebna přírodovědných předmětů. Nově jsou také zmodernizovány a vybaveny IT technologiemi dvě třídy pro školní družinu. Škola je dobře vybavena učebnicemi, učebními pomůckami, didaktickou technikou, v rámci několika vzdělávacích projektů byl rozšiřován výukový software, jsou doplňovány tituly do žákovské i učitelské knihovny. Do školy byl v souladu s platnými předpisy pořízen nový výškově nastavitelný nábytek. V celé škole jsou

nová sociální zařízení. Ve třídách jsou vyměněna osvětlovací tělesa. V létě 2024 byla vyměněna stará kastlová okna za nová plastová okna. Škola má školní vzdělávací program s názvem Škola pro všechny. Výuka se řídí týdenním rozvrhem hodin. Základem výuky je vyučovací hodina trvající 45 minut.

1.1 Školní poradenské pracoviště

Školní poradenské pracoviště se postupně budovalo od roku 2008, od 1. 9. 2010 je v kompletní sestavě – školní psycholog, speciální pedagog, speciální pedagog – logoped, výchovný a kariérový poradce, metodik prevence a sociální pedagog.

Školní poradenské pracoviště se zaměřuje na tyto poradenské služby:

- poradenství v oblasti učebních postupů, stylů a strategií,
- poradenství ve výchově a vzdělávání,
- poradenství při školní neúspěšnosti (postupy řešení neúspěchu, podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu),
- poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami,
- poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků,
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů,
- poradenství v obtížných životních situacích žákům i rodičům,
- kariérové poradenství,
- poskytování informací o službách a spolupráci s dalšími odbornými institucemi.

Konzultační hodiny ŠPP:

- Výchovná poradkyně, kariérová poradkyně Mgr. Bc. Ilona Bočinská
1. patro, pracovna č. 19
Pro rodiče: pondělí 13:00 – 14:00
Pro žáky: pondělí 7:00 – 8:00
nebo po předchozí domluvě
Telefon: 581 29 79 44
E-mail: ibocinska@zsbn-prerov.cz
- Speciální pedagog, logopedie Mgr. Marika Možnarová
1. patro, pracovna č. 23
Pro rodiče: pondělí 13:45 – 14:45
Pro žáky: pondělí 7:00 – 7:45
nebo po předchozí domluvě
Telefon: 581 29 79 36
E-mail: moznarova.konzultace@seznam.cz

- Speciální pedagog Mgr. Michaela Čepová
1.patro, pracovna č.16
Pro rodiče: středa 11:50 – 12:35
Pro žáky: pondělí 7:05 – 7:50
nebo po předchozí domluvě
tel. 581 29 79 24, 602 500 683
E-mail: cepova.konzultace@seznam.cz
- Speciální pedagog Mgr. Kateřina Zvěřová
1. patro, pracovna č.16
Pro rodiče: čtvrtek 13:30 – 14:00
Pro žáky: pátek 7:30 – 8:00
nebo po předchozí domluvě
tel. 581 29 79 24, 602 500 683
E-mail: zverova.konzultace@seznam.cz
- Sociální pedagog Mgr. Jiří Daněk
1.patro, pracovna č.16
Pro rodiče: pondělí 8:00 – 8:45
Pro žáky: pondělí 7:00 – 7:40
nebo po předchozí domluvě
tel. 581 29 79 24, 602 500 683
E-mail: danek.konzultace@seznam.cz
- Sociální pedagog Mgr. Michaela Ostrčilová
1. patro, pracovna č.16
Pro rodiče: čtvrtek 9:00 – 10:00
Pro žáky: středa 7:00 – 8:00
nebo po předchozí domluvě
tel. 581 29 79 24, 602 500 683
E-mail: ostrcilova.konzultace@seznam.cz

- Školní psycholog PhDr. Irena Marečková

1.patro, pracovna č.16

Pro rodiče: pondělí 13:00 – 14:00

Pro žáky: čtvrtek 13:00 – 14:00

nebo po předchozí domluvě

tel. 581 29 79 24, 602 500 683

E-mail: mareckova.konzultace@seznam.cz

- Metodik prevence Mgr. Ivana Javorská

1.patro, pracovna č.16

Pro rodiče: středa 8:00 – 8:45

Pro žáky: čtvrtek 7:30 – 8:00

nebo po předchozí domluvě

tel. 581 29 79 24, 602 500 683

E-mail: javorska.konzultace@seznam.cz

1.2 Specifika školy

Základní škola je spádovou pro část města, ve které většinou žijí Romové a lidé sociálně slabí. Žáky školy jsou pak většinou děti, jejichž sociokulturně znevýhodněné prostředí a romský původ zásadně určují charakter školy. Právě prostředí, ve kterém vyrůstají, jim neposkytuje dostatek podnětů v oblasti mravního chování. Většina rodičů je nezaměstnaných, tudíž jejich zdrojem obživy je státní sociální podpora. Žáci se tedy pohybují v prostředí, kdy funkce rodiny často selhává. Rodiče nesledují volnočasové aktivity svých dětí, nechávají je neorganizovaně trávit volný čas na ulici, kde se setkávají s návykovými látkami, herními automaty, agresivitou. Nemají nastavené limity a hranice. Mnoho Romů žije v rozporu s morálkou, hodnotami a normami majoritní společnosti. Romské děti se špatně přizpůsobují a proces vrůstání do společnosti je pro ně velmi těžký. U těchto dětí často vzniká komplex méněcennosti, který si kompenzují agresivitou nebo jiným asociálním chováním. U dětí se projevuje nízká morálka a s tím spojený návyk pravidelné docházky do školy, který souvisí s vysokou absencí ve škole. Důsledkem tohoto je vysoká omluvená absence, na kterou se opět v letošním školním roce zaměříme. V loňském roce se zameškaná absence zvýšila i determinantem, který jsme jako škola bohužel nemohli ovlivnit, a to zvýšený výskyt infekčního onemocnění žloutenky typu A, výhružné e-maily bombovými

útoky a také povodně. Z vysoké omluvené absence pramení i absence neomluvená a s tímto je spjata záškoláctví. Proto se v letošním školním roce chceme opět zaměřit na snížení záškoláctví, i když víme, že to bude nelehký úkol. Determinanty, které ovlivňují u našich žáků záškoláctví, nemůžeme mnohdy přímo ovlivnit. Je to také nízká morálka žáků pro pravidelnou školní docházku, zdravotnictví, ale i stěhování rodin. I přes snahu zvýšit docházku dětí do školy, a tím i zvýšit školní úspěšnost žáků, nízká docházka dětí do školy stále přetrvává. Vyplývá to zřejmě z toho, že vzdělávání pro Romy není důležité a motivace pro vzdělání dětí ze strany rodiny selhává. Dalším problémem je kapacita volných míst pacientů u pediatriů. Rodiny, které se stěhují do Přerova mají velký problém najít svému dítěti pediatra a také zubaře. Stále hledáme nové způsoby, jak záškoláctví co nejvíce zabránit, což vnímáme stále více jako nelehký úkol.

Také se setkáváme s migrací rodin, kdy se rodiny stěhují z místa na místo. Noví žáci přicházejí, ale často i brzy odcházejí z důvodu stěhování do jiných měst. Najít bydlení v Přerově je pro tyto rodiny stále obtížnější.

Proto je pro naši školu velmi důležité posilovat klima tříd a klima školy. Také se zaměřujeme na prevenci rizikového chování vyplývající z podmínek života těchto dětí a dále na riziková chování, která se vyskytují v místě jejich bydliště. Jedním z rizikového chování, které se stále častěji objevuje u našich žáků je užívání psychotropních látek jako je marihuana, kratom, alkohol, ale i u mladších žáků návyk užívat jednorázové elektronické cigarety, což bývá podporováno i ze strany rodičů, kteří si neuvědomují riziko a dopad návykových látek na lidský, potažmo dětský organismus. Také jsme se setkali s experimentováním pervitinu u starších žáků.

1.3 Riziková místa budovy školy

V historické budově je dominantou velké dělené schodiště, které svádí žáky k experimentování, proto je v jeho blízkosti důležitý zvýšený dohled. Škola a třídy mají nastavená pravidla, jak se v budově v rámci přestávek chovat a pohybovat.

Další riziková místa budovy školy jsou:

- zákoutí a uličky v blízkosti šaten pro žáky, které jsou umístěny v suterénu školy
- méně využívaná část školy – přístavba, kde je družina a tělocvična
- chodby
- šatny v suterénu školy i u tělocvičny
- atrium u tělocvičny směr družina

- toalety
- vestibul školy

1.4 Schránka důvěry

Schránka důvěry je umístěna v přízemí u vchodových dveří, kde je přístupná všem a zároveň splňuje i částečnou míru anonymity. Schránku zajišťuje metodik prevence a v pravidelných intervalech ji kontroluje.

2 CÍLE

V rámci prevence dělíme cíle na dlouhodobé a krátkodobé. Dlouhodobým cílem je tzv. vize školy a krátkodobými cíli jsou cíle dané na jednotlivý školní rok. Vzhledem k charakteru naší školy je dlouhodobá vize mít dobré školní klima, a to nejen ve třídách mezi spolužáky, pedagogickým sborem, ale také mezi žáky a pedagogy.

2.1 Dlouhodobý cíl

- Spolupodílet se aktivitami na vytváření pozitivního klimatu ve škole.
- Pomoc začlenit se novým žákům do třídního kolektivu.
- Zaměřit se na absenci žáků – eliminovat vysokou omluvenou i neomluvenou absenci.

2.2 Krátkodobý cíl

- Vytvořit a realizovat systém aktivit zaměřených na pozitivní třídní klima.
- Vytvořit a realizovat systém aktivit zaměřených na prevenci agrese a šikany.
- Vytvořit a realizovat systém aktivit zaměřených na prevenci záškoláctví a s tím související vysoké omluvené i neomluvené absence.
- Motivovat a podporovat zapojení žáků do života školy (školní parlament).
- Vytvořit a realizovat systém aktivit zaměřených na riziková chování.
- Realizovat aktivity zaměřené na vzdělávání pedagogů a zvýšení jejich kompetencí v oblasti práce s třídními kolektivy a problémovými žáky a rodiči.

3 REALIZAČNÍ TÝM

Realizační tým primární prevence ve škole sestává z vedení školy a členů Školního poradenského pracoviště. Při mapování rizikového chování jsou také důležití třídní učitelé, kteří se žáky intenzivně pracují. Stejně tak, jako třídní učitelé zastávají důležitou funkci při mapování a snižování rizikového chování u žáků i asistenti pedagoga.

Členové realizačního týmu jsou:

- Vedení školy – Mgr. Bc. Ilona Bočinská (ředitelka školy)

Mgr. Helena Kašpárková (zástupkyně ředitelky školy)

Mgr. Ivana Javorská (zástupkyně ředitelky školy pro speciálně pedagogické záležitosti)

- Výchovný a kariérový poradce – Mgr. Bc. Ilona Bočinská
- Školní psycholog – PhDr. Irena Marečková
- Sociální pedagog – Mgr. Jiří Daněk, Mgr. Michaela Ostrčilová
- Speciální pedagog – Mgr. Michaela Čepová, Mgr. Marika Možnarová, Mgr. Kateřina Zvěřová
- Metodik prevence – Mgr. Ivana Javorská
- Třídní učitelé
- Ostatní pedagogičtí pracovníci

3.1 Metodik prevence, další členové ŠPP a jejich kompetence

Metodik prevence

V tomto školním roce 2025/2026 je školním metodikem prevence Mgr. Ivana Javorská, která v červenci 2021 úspěšně ukončila studium 250 hodin pro školní metodiky prevence. Pracovnu metodika prevence najdeme v 1. patře budovy školy, zároveň je to pracovna i školního poradenského pracoviště. Členové si tedy mohou okamžitě předávat potřebné informace. Součástí jejich pracovny je i prostor k individuálním konzultacím i krizovým intervencím. Pracovna je přístupná jak žákům, pedagogům, tak i rodičům.

Metodik prevence pracuje se žáky individuálně i skupinově, hlavně se žáky s výchovnými, ale i výukovými problémy.

Další kompetence metodika prevence jsou:

- Krizová intervence
- Absence žáků – spolupráce s pedagogickými pracovníky při řešení absence
- Pohovory s rodiči
- Pohovory se žáky
- Hlášení neomluvené absence 2. stupně
- Preventivní program – Druhý krok, Násilí v blízkých vztazích – využití filmu Zuřivec a filmu Všude dobře, doma nejlíp?
- Komunikace s oblastním metodikem prevence, OSPOD, Probační a mediační službou, Policií ČR, kriminální policií, Městskou policií a dalšími institucemi spojenými s prevencí
- Objednávání preventivních programů, které zajišťují jiné organizace než škola

Výchovný a kariérový poradce

Mgr. Bc. Ilona Bočinská je zároveň i ředitelkou školy.

Kompetence výchovného a kariérového poradce jsou:

- Výchovné a kariérové poradenství – přihlášky – pomoc při vyplňování v elektronickém systému DIPSY, jejich evidenci a včasné odeslání
- Výkazy R 44-99 – pomůcky a personální opatření
- Matrika – speciální vzdělávací potřeby – doplňování údajů
- Kontrola zpráv na OSPOD, Policii ČR, Statní zastupitelství, pedagogické zprávy školy – PPP, SPC
- A další činnosti, které vyplývají z koncepce poradenských služeb ve škole a náplně práce

Školní psycholog

Školním psychologem je PhDr. Irena Marečková

Kompetence školního psychologa jsou:

- Psychologické konzultace: individuální práce dle podpůrných opatření, podpora žáků s poruchami učení a chování, podpora žáků s duševním onemocněním, podpora žáků nadaných
- Individuální případová práce se žáky v osobních problémech

- Krizová intervence
- Pozorování, depistáž a diagnostika výukových a výchovných problémů žáků, včasná identifikace na základě spolupráce s pedagogickými pracovníky
- Individuální konzultace pro pedagogické pracovníky v oblasti výchovy a vzdělávání
- Konzultace se zákonnými zástupci při výukových a výchovných problémech dětí
- Skupinová a komunitní práce se žáky (1. třída, 9. třída a další dle potřeby)
- Podpora spolupráce třídy a třídního učitele
- Screening sociálního klimatu ve třídě
- Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, zdravotnickými a dalšími zařízeními
- Prezentační a informační činnost

Sociální pedagog

Sociální pedagog Mgr. Jiří Daněk je zároveň vedoucím ŠPP, který svolává a vede porady ŠPP. Druhým sociálním pedagogem je Mgr. Michaela Ostrčilová, při výkonu práce se kompetence obou sociálních pedagogů vzájemně prolínají a v některých oblastech úzce spolupracují.

Kompetence sociálního pedagoga jsou:

- Terénní práce, podle potřeby větší spolupráce s některými rodinami (i doprovod pedagogických pracovníků)
- Krizová intervence
- Práce se třídou – preventivní program – Hra na hraně (zaměřený na problémové hráčství) – 9. třídy (v případě časového prostoru i další třída), preventivní program RRRR – 8. třída
- Práce se žáky se zvýšenou omluvenou či neomluvenou absencí a výchovnými problémy
- Absence žáků – spolupráce s pedagogickými pracovníky při řešení absence
- Pohovory s rodiči
- Hlášení neomluvené absence 1. stupně
- Komunikace s lékaři

- Spolupráce s neziskovými organizacemi – Armáda spásy, Charita atd. (doučování, sociálně právní poradenství,)
- Koordinace akcí školy (společně se školním parlamentem)
- Koordinace školního poradenského pracoviště – Mgr. Jiří Daněk
- A další činnosti, které vyplývají z koncepce poradenských služeb ve škole a náplně práce

Školní speciální pedagog

V naší škole máme tři speciální pedagogy. Jeden zajišťuje logopedickou intervenci, tuto funkci zastává Mgr. Marika Možnarová, druhým je Mgr. Kateřina Zvěřová a třetím je Mgr. Michaela Čepová, která je zároveň vedoucí metodického sdružení asistentů pedagoga.

Kompetence speciálního pedagoga (Mgr. Marika Možnarová) – logopedické intervence jsou:

- Logopedická intervence
- A další činnosti, které vyplývají z koncepce poradenských služeb ve škole a náplně práce

Kompetence speciálního pedagoga (Mgr. Michaela Čepová, Mgr. Kateřina Zvěřová) jsou:

- Pohovory
- Krizová intervence
- Komunikace s poradenským zařízením
- Pedagogická intervence
- Logopedická intervence
- Zajišťování pomůcek pro žáky s PO
- Proškolení a znovu vysvětlení učitelům IVP a doporučení
- Pomoc pedagogům při tvorbě IVP, PLPP
- Metodická podpora učitelů a asistentů pedagoga
- Průběžná kontrola a dodržování IVP
- Dohled nad dodržování termínů při tvorbě IVP
- Vedení pravidelného metodického sdružení asistentů pedagoga
- Podílení se na tvorbě rozvrhu asistentů pedagoga
- Pravidelné hospitace ve třídách

- A další činnosti, které vyplývají z koncepce poradenských služeb ve škole a náplně práce

Porady ŠPP probíhají v pravidelných intervalech, a to jednou týdně. Poradu vede i zapisuje vedoucí ŠPP, což je sociální pedagog Mgr. Jiří Daněk. Zápisy dostávají elektronicky všichni členové ŠPP a také jsou zakládány v písemné podobě v pracovně ŠPP.

Nedílnou součástí realizačního týmu jsou i třídní učitelé a ostatní pedagogičtí pracovníci školy. Vedení školy bude nadále umožňovat další vzdělávání pedagogických pracovníků, a to nejen v oblasti prevence.

3.2 Spolupráce školy s rodiči

- Rodiče budou informováni o všech aktivitách školy na webových stránkách školy a na nástěnkách. Při poskytování akutních informací rodičům bude škola i nadále využívat služeb SMS operátora.
- Díky službám sociálního pedagoga bude možné rodiče individuálně informovat a upomínat na řádné dodržování pravidel omlouvání a dodržování školního řádu.
- Rodičům budou i nadále nabízeny služby ŠPP.
- Rodiče budou informováni o chování a prospěchu svých dětí na pravidelných setkáních s pedagogy, která jsou v režii třídního učitele a asistenta pedagoga dané třídy.

4 PLÁN PREVENTIVNÍCH AKTIVIT

4.1 Žáci

- Témata prevence v jednotlivých předmětech – rozpracováno do tematických plánů.
- Komunitní kruh jako stěžejní metoda budování bezpečí, důvěry a osobnostního rozvoje dětí – v pondělí 1. hodinu a v pátek poslední vyučovací hodinu budou třídní učitelé na 1. i 2. stupni ve svých třídách, kde budou mít možnost zařadit tuto metodu. Komunitní kruh je vhodný i při příchodu nových žáků do jednotlivých tříd pro posílení krátkodobého i dlouhodobého cíle naší školy, a to posilování klimatu třídy a školy.
- Vytváření „Pravidel soužití“ ve všech třídách 1.– 9. ročníku v prvním týdnu měsíce září nového školního roku a práce s nimi po celý rok (viz školní projekt „Jsme kamarádi, máme se rádi“).
- Primárně preventivní program státních i nestátních organizací na území města Přerova pro školní rok 2025/2026, tzv. preventivní skupina, která je složená z odborníků Městské policie Přerov, Odboru sociálně právní ochrany dětí Magistrátu města Přerova, Oddělení sociální prevence Magistrátu města Přerova, Pedagogicko – psychologické poradny Olomouckého kraje, pracoviště Přerov a Policie ČR. Tematické přednášky pro žáky budou realizovány v jednotlivých ročnících podle stanoveného harmonogramu. (viz. příloha č. 2)
- Individuální konzultace a krizové intervence nabízené školním psychologem, speciálním pedagogem a sociálním pedagogem.
- Práce s rizikovými třídami na dané téma + preventivní programy nabízené školním metodikem prevence a sociálním pedagogem (Druhý krok, Kočičí zahrada, Hra na hraně, Násilí v blízkých vztazích – využití filmu Zuřivec a filmu Všude dobře, doma nejlíp?, preventivní program RRRR).
- Také letos se žáci podílejí na plánování různých aktivit v rámci Školního parlamentu.
- Práce s rizikovými třídami i žáky, u kterých se objevila riziková chování v návaznosti na trendy ve společnosti, např. užívání elektronických cigaret, psychotropních látek a jiné.

NESPECIFICKÁ PREVENCE

Nespecifická prevence – akce pořádané školou 2025/2026

Název akce	Charakteristika	Organizátor	Třída	Časový plán	Rizikové chování
Adaptační dny	Školní projekt „Jsme kamarádi, máme se rádi“	Školní poradenské pracoviště	Celá škola	Září, leden	Šikana, kyberšikana, záškoláctví
Podzimní dílny a Halloween	Projektový den	Třídní učitelé	Celá škola	Říjen	Šikana, kyberšikana, rasismus, xenofobie
Vánoční dílny	Projektový den	Třídní učitelé	Celá škola	Prosinec	Šikana, kyberšikana, rasismus, xenofobie
Vánoční jarmark	Projektový den	Třídní učitelé	Celá škola	Prosinec	Šikana, kyberšikana, rasismus, xenofobie
Učíme se sami	Projektový týden	Třídní učitelé	Celá škola	Březen	Šikana, kyberšikana, rasismus, xenofobie
Velikonoční dílny	Projektový den	Třídní učitelé	Celá škola	Duben	Šikana, kyberšikana, rasismus, xenofobie
Ochrana člověka za mimořádných událostí	Projektový den	Třídní učitelé	Celá škola	Červen	Rizikové chování v dopravě, alkohol
Školní parlament	Plánování školních akcí, návrhy přínosné pro školu	Mgr. Jiří Daněk	Zástupci všech tříd	V průběhu celého školního roku	Šikana, kyberšikana, rasismus, xenofobie

Nespecifická prevence – nabídka zájmových kroužků ve školním roce
2025/2026

NÁZEV KROUŽKU	VYUČUJÍCÍ	TŘÍDA	POČET HODIN TÝDNĚ
Malý chemik	Ing. Bc. Michaela Vlachopulu	2	1
Korálkování	Mgr. Michaela Čepová	1. - 5.	1
Malí hledači víry	Mgr. Michaela Čepová	2. - 3.	1
Hravé prstíky	Markéta Štulová	1.- 2.	1
Keramika	Mgr. Kateřina Zvěřová	4. - 5.	2
Chytré počty	Ing. Bronislava Dvorská	8. – 9.	1
Mluvíme a malujeme	Ing. Bronislava Dvorská	2. – 5.	1
Malujeme s pohádkou	Mgr. Marika Možnarová	1.	1
Házená I	Mgr. Marika Možnarová	1. – 3.	1
Sportovní I	Mgr. Marika Možnarová	1. – 3.	1
Házená II	Mgr. Jiří Daněk	4. – 5.	1
Sportovní II	Mgr. Jiří Daněk	4. – 5.	1

SPECIFICKÁ VŠEOBECNÁ PREVENCE

Specifická všeobecná prevence vycházející ze ŠVP v rámci výuky

I. stupeň

1. ročník

Předmět	Téma	Cíl preventivního působení	Počet hodin	Rizikové chování
Český jazyk a literatura	Kamarádství	Vyjadřování vlastních názorů Jak řešit problémové situace	3	Šikana kyberšikana
Člověk a jeho svět	Domov – moje bydliště	Náš dům, chování k cizím lidem – opatrnost, tolerance	6	Xenofobie, rasismus, extremismus, antisemitismus
Člověk a jeho svět	Člověk	Zdraví, režim dne, hygienické návyky, co je zdravé a co škodí, péče o nemocné	8	Návykové látky. alkoholismus, tabakismus Záškoláctví
Tělesná výchova	Zdravý životní styl	Správné držení těla, hygiena, bezpečnost, význam sportu pro zdraví	průběžně	Poruchy příjmu potravy

2. ročník

Předmět	Téma	Cíl preventivního působení	Počet hodin	Rizikové chování
Člověk a jeho svět	Moje rodina	Vztahy v rodině, linka důvěry	8	Domácí násilí Sebepoškozování Rizikové sexuální chování
Člověk a jeho svět	Lidské tělo	Režim, hygiena, návykové látky, základy sex. výchovy, tělesné odlišnosti mezi dívkou a chlapcem	6	Návykové látky, tabakismus, alkoholismus, rizikové sexuální chování
Člověk a jeho svět	Nemoc a úraz, první pomoc	Zásady péče o zdraví, užívání léků, úrazy venku i doma, zásady první pomoci, telefonní čísla IZS	8	Návykové látky, tabakismus, alkoholismus, poruchy příjmu potravy
Tělesná výchova	Zdravý životní styl	Správné držení těla, bezpečnost při sportování, hygiena, význam sportu pro zdraví	průběžně	Poruchy příjmu potravy
Výtvarná výchova		Prostor pro seberealizaci žáka, vyjadřování vlastních názorů	průběžně	

3. ročník

Předmět	Téma	Cíl preventivního působení	Počet hodin	Rizikové chování
Člověk a jeho svět	Základy rodinné a sexuální výchovy	Vztahy v rodině, vztahy mezi opačným pohlavím	2	Rizikové sexuální chování, syndrom CAN, sebepoškozování, záškoláctví
Člověk a jeho svět	Návykové látky a zdraví	Nebezpečí zneužívání	2	Návykové látky, tabakismus, alkoholismus
Člověk a jeho svět	Osobní bezpečí	Správné rozhodování	2	Šikana, kyberšikana, syndrom CAN, krizové situace spojené s násilím, domácí násilí
Výtvarná výchova		Prostor pro seberealizaci, toleranci	průběžně	
Člověk a svět práce	Pěstitelské práce Rostlina jako droga	Nebezpečí zneužívání návykových látek, BOZP	1	Návykové látky, alkoholismus, tabakismus
Tělesná výchova	Zdravý životní styl	Význam sportu pro zdraví	průběžně	Poruchy příjmu potravy

4. ročník

Předmět	Téma	Cíl preventivního působení	Počet hodin	Rizikové chování
Český jazyk a literatura	Zdraví a lidé	Význam ochrany zdraví	4	Návykové látky, poruchy příjmu potravy
Český jazyk a literatura	Mají se rodiče pořád stejně rádi?	Vztahy-význam lásky a přátelství, důvěry	4	Syndrom CAN, rizikové sexuální chování, sebepoškozování
Člověk a jeho svět	Demokracie v naší zemi Rozumíme si Všude žijí lidé	Tolerance, spolupráce mezi národy, lidské rasy, rozdílnost kultur	8	Příslušnost k subkulturám Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus, nová náboženská hnutí
Člověk a svět práce		Společná práce, vzájemná komunikace a tolerance, BOZP	průběžně	
Tělesná výchova	Zdravý životní styl	Význam sportu pro zdraví člověka, bezpečnost, hygiena	průběžně	Poruchy příjmu potravy

5. ročník

Předmět	Téma	Cíl preventivního působení	Počet hodin	Rizikové chování
Český jazyk a literatura	Nehoda není náhoda	Osobní bezpečí	1	Syndrom CAN, sebepoškozování, šikana, kyberšikana
Přírodověda	Člověk a zdravověda	Hygiena, nesprávné návyky, ochrana zdraví, rozdělení pohlaví, rodinné vztahy, ochrana před návykovými látkami	12	Návykové látky, alkoholismus, tabakismus, homofobie, poruchy příjmu potravy

II. stupeň

Výchova ke zdraví

Roč.	Téma	Cíl preventivního působení	Hod.	Rizikové chování
6.r.	Péče o zdraví	Význam ochrany zdraví, odpovědnost za vlastní zdraví, hygiena, režim	13	Poruchy příjmu potravy, rizikové sexuální chování, duševní zdraví, sebevražedné chování
6.r.	Pohybová aktivita a zdraví	Pozitivní životní cíle, význam aktivního odpočinku pro zdraví	4	Návykové látky, tabakismus, alkoholismus, duševní zdraví
6.r.	Vliv životního prostředí na zdraví	Ochrana před nepříznivým působením znečištěného živ. prostředí	2	Rizikové chování v dopravě
6.r.	Rodina – zdravé bydlení	Hygiena bydlení	3	Syndrom CAN, sebepoškozování, rizikové sexuální chování, duševní zdraví
6.r.	Sexuální výchova	Dospívání a hygiena u dospívajících	4	Homofobie, xenofobie, rizikové sexuální chování, návykové látky, duševní zdraví
6.r.	Osobní bezpečí	Pravidla silničního provozu, chování na veřejnosti, dětská krizová centra	5	Rizikové chování v dopravě
7.r.	Zdravá výživa	Význam výživy pro zdraví, zdravý životní styl	8	Poruchy příjmu potravy, duševní zdraví, sebevražedné chování
7.r.	Prevence zneužívání návykových látek	Vliv návykových látek na zdraví fyzické i psychické	7	Návykové látky,

		Nácvik způsobů odmítání		tabakismus, alkoholismus, duševní zdraví, sebevražedné chování
7.r.	Osobní bezpečí	Odpovědnost za zdraví své i ostatních, chování v krizových situacích, krizová centra, linka bezpečí	9	Krizové situace spojené s násilím, návykové látky, tabakismus, alkoholismus, rizikové sexuální chování, rizikové chování v dopravě, šikana, kyberšikana, syndrom CAN, záškoláctví, krádeže, domácí násilí, duševní zdraví, sebevražedné chování
7.r.	Společenské chování	Komunikace, význam zdravých vztahů, modelové situace	6	Krizové situace spojené s násilím, návykové látky, tabakismus, alkoholismus, rizikové sexuální chování, rizikové chování v dopravě, šikana, kyberšikana, syndrom CAN, záškoláctví, krádeže, domácí násilí, duševní zdraví, sebevražedné chování
7.r.	Sexuální výchova	Sexuální chování, předčasné početí,	7	Rizikové

		sexuálně přenosné choroby, antikoncepce		sexuální chování
8.r.	Rozvoj osobnosti	Sebepoznání, sebehodnocení, vliv sociálních skupin na jednotlivce	8	Příslušnost k subkulturám, extremismus, xenofobie, antisemitismus, homofobie, nová náboženská hnutí, duševní zdraví
8.r.	Zdravá výživa	Složení a působení stravy, poruchy příjmu potravy, alternativní stravování	12	Poruchy příjmu potravy, sebevražedné chování
8.r.	Prevence zneužívání návykových látek	Kritéria závislosti, drogy a zákon, způsoby pomoci, krizová centra	8	Návykové látky, duševní zdraví, sebevražedné chování
9.r.	Sexuální výchova	Možná rizika při výběru partnera	2	Rizikové sexuální chování, duševní zdraví
9.r.	Sexuální výchova	Správné zhodnocení situace – prevence sex. znásilnění, antikoncepce, sexuálně přenosné choroby	4	Rizikové sexuální chování, duševní zdraví, sebevražedné chování
9.r.	Osobní bezpečí	Způsoby chování v krizových situacích, IZS	2	Rizikové chování v dopravě, vandalismus, krizové situace spojené s násilím, duševní zdraví, sebevražedné chování

Dějepis

Roč.	Téma	Cíl preventivního působení	Hod.	Rizikové chování
6.r.	Etapy vývoje člověka	Rasy a jazyky – výklad vzniku světa	5	Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus, příslušnost k subkulturám, nová náboženská hnutí
8.r.	Vývoj Francie, Ruska, Něm. Osvícenství	Rozvoj vědy, techniky, umění, vzdělanosti	2	Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus, příslušnost k subkulturám, nová náboženská hnutí
8.r.	Mimoevropský svět v 17. a 18. století	Nacionalismus	2	Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus, příslušnost k subkulturám, nová náboženská hnutí
8.r.	Francouzská revoluce a napoleonské války	Liberalismus	2	Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus, příslušnost k subkulturám, nová náboženská hnutí
8.r.	Národní hnutí v habsburské monarchii	Nacionalismus	2	Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus, příslušnost k subkulturám, nová

				náboženská hnutí
8.r.	Svět na počátku 2.pol. 19.st.	Počátky soc. teorií	3	Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus, příslušnost k subkulturám, nová náboženská hnutí
9.r.	Období od 70. let 19.st. do 1. světové války	Formování moderní občanské společnosti	10	Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus, příslušnost k subkulturám, nová náboženská hnutí
9.r.	Období mezi světovými válkami	Světová hospodářská krize Nástup fašismu	12	Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus, příslušnost k subkulturám, nová náboženská hnutí
9.r.	Období po 2.světové válce	Boj demokratických sil proti totalit. režimu Globální problémy lidstva	9	Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus, příslušnost k subkulturám, nová náboženská hnutí

Zeměpis

Roč.	Téma	Cíl preventivního působení	Počet hodin	Rizikové chování
7.r.	Amerika Asie	Charakteristika kulturních, politických a hospodářských aktivit, kulturní a mentální zvláštnosti lidských ras, vliv náboženství na život lidí v daných oblastech	4	Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus, příslušnost k subkulturám, nová náboženská hnutí
9.r.	Politická mapa světa	Orientace v počtu a rozmístění lidí na Zemi	4	Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus, příslušnost k subkulturám, nová náboženská hnutí
9.r.	Demokrat. a diktát. systémy Rasy a národy, Globální problémy lidstva	Chápat kulturní a mentální zvláštnosti různých lidských ras, národů a kultur	6	Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus, příslušnost k subkulturám, nová náboženská hnutí

Přírodopis

Roč.	Téma	Cíle preventivního působení	Hod.	Rizikové chování
6. – 9.	Stavba těla a funkce jednotlivých orgánů člověka	Zdravotnická problematika: zdravý život, rodina a její funkce, hygiena	5	Syndrom CAN, sebepoškozování, rizikové sexuální chování, záškoláctví
6. – 9.	Poškození lidského organismu	Vlivy drog, kouření, přepínání, stresu na lidský organismus	7	Návykové látky, tabakismus, alkoholismus, hazardní hry
6. – 9.	Ekologie	Význam ochrany životního prostředí pro zdraví a existenci života na Zemi	10	Vandalismus
8.r.	Biologie člověka	Vliv alkoholu, kouření a drog, zneužívání léků Hodnocení významu zdraví, chápat nezbytnost komplexní péče o životní prostředí a vlastní odpovědnosti v tomto směru	6	Návykové látky. alkoholismus, tabakismus
8.r.	Lidská populace	Důsledky zvyšování počtu lidí, rovnost lidských ras, problémy lidstva	4	Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus, homofobie, příslušnost k subkulturám, nová náboženská hnutí

Člověk a svět práce

Roč.	Téma	Cíl preventivního působení	Počet hodin	Rizikové chování
6.,7.	Pěstitelské práce: Rostliny jako drogy	Ochrana před zneužíváním drog, BOZP	2	Návykové látky, tabakismus, alkoholismus
8.r.	Zásady zdravé výživy	Vliv správného složení stravy na náš organismus	4	Poruchy příjmu potravy

Chemie

Roč.	Téma	Cíl preventivního působení	Počet hodin	Rizikové chování
8.r.	Chemie ve společnosti	Diskuse na téma drogy – nebezpečí	4	Návykové látky, tabakismus, alkoholismus
9.r.	Deriváty uhlovodíků	Nebezpečí požívání alkoholických nápojů	4	Alkoholismus

Výchova k občanství

Roč.	Téma	Cíle preventivního působení	Hod.	Rizikové chování
6. – 9.	Život ve společnosti	Chápat význam lidské spolupráce	4	Příslušnost k subkulturám, extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus, nová náboženská hnutí
6. – 9.	Člověk a lidská práva	Prevence trestné činnosti, zákony vztahující se k problematice alkoholu a drog	6	Návykové látky, alkoholismus
6. – 9.	Globální problémy lidstva	Rozeznat projevy národnostní, náboženské aj. nesnášenlivosti a způsob jejich zmírnění. Vyjádřit osobní postoj	5	Příslušnost k subkulturám, extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus, nová náboženská hnutí, duševní zdraví, sebevražedné chování
6. – 9.	Člověk a občanský život	Člověk jako občan, práva, neoddělitelnost práv a povinností, svobody a odpovědnosti, význam pravidel občanského soužití Význam znalosti občanských práv a povinností jako předpoklad možného začlenění člověka do pracovního a veřejného života	5 5	Příslušnost k subkulturám, extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus, nová náboženská hnutí, duševní zdraví, sebevražedné chování

Výtvarná výchova

Ve VV je dán prostor k seberealizaci, jedinečnosti i mnohosti vyjadřování žáků – základ výchovy k empatii, toleranci a otevřenosti.

Roč.	Téma	Cíle preventivního působení	Hod.	Rizikové chování
8.r.	Ochrana životního prostředí	Dekoratивní práce – plakát	2	Vandalismus
8.r.	Můj pocit	Vyjádření vlastního cítění – seberealizace	2	Sebepoškozování
8.r.	Zobrazení uměleckých forem	Vlastní názory – obhájení	2	Šikana
9.r.	Sportovec v pohybu	Lidské tělo – jednota krásy a zdraví	4	Poruchy příjmu potravy, duševní zdraví, sebevražedné chování
9.r.	Ochrana život. prostředí	Vyjádření vlastního postoje	2	Sebepoškozování, vandalismus,
9.r.	Můj pocit	Vyjádření pocitu s poslechem hudby – citlivost vnímání	2	Sebepoškozování, krádeže, vandalismus

Informatika

Roč.	Téma	Cíle preventivního působení	Hod.	Rizikové chování
9.r.	Bezpečnost	Bezpečnostní rizika: útoky, nebezpečné aplikace a systémy	4	Kyberšikana

Specifická všeobecná prevence – preventivní přednášky organizované státními i nestátními organizacemi na území města Přerova – viz. příloha č.2

Třída	Termín	Typ akce	Organizace	Zařizuje	Rizikové chování
2.	březen	Bezpečné chování	Městská policie	ŠMP	Rizikové chování v dopravě
3.	říjen	Povídejme si o toleranci	Pedagogicko-psychologická poradna	ŠMP	Školní šikana, nová náboženská hnutí, extremismus, xenofobie, rasismus, antisemitismus
4.	březen	Bezpečná jízda na kole	Městská policie	ŠMP	Rizikové chování v dopravě
5.	květen	Dítě a jeho postavení ve společnosti, dětská práva X povinnosti	OSPOD	ŠMP	Syndrom CAN, vandalismus, krizové situace spojené s násilím
6.	březen	Situace na ulici	Městská policie	ŠMP	Rizikové chování v dopravě
7.	září	Kyberšikana a právní vědomí	PČR	ŠMP	Kyberšikana, netolismus
8.	únor	Trestní odpovědnost dětí a mládeže	OSPOD	ŠMP	Vandalismus, krádeže, alkoholismus, tabakismus, návykové látky, záškoláctví, krizové situace spojené s násilím
9.	březen	Co vědět v 15 letech	Městská policie	ŠMP	Rizikové sexuální chování, vandalismus, krádeže,

					alkoholismus, tabakismus, návykové látky, záškoláctví, krizové situace spojené s násilím
--	--	--	--	--	--

Další preventivní programy, které chodí v nabídce v průběhu školního roku, např. od JL Agentury, Krajské hygienické stanice Olomouc, Podaných rukou, KAPPA - Help a další. Viz. tabulka vyplňovaná průběžně u školního metodika prevence.

Specifická všeobecná prevence – preventivní programy prováděné školou

Třída	Termín	Typ akce	Organizace	Zařizuje	Rizikové chování
4.	v průběhu školního roku	Druhý krok	škola	ŠMP	Školní šikana, xenofobie, rasismus, syndrom CAN
3.	v průběhu školního roku	Kočíčí zahrada	škola	školní psycholog, sociální pedagog	Školní šikana, xenofobie, rasismus
9.	v průběhu školního roku	Hra na hraně	škola	Sociální pedagog	Hazardní hraní
6., 8., 9.	v průběhu školního roku	Násilí v blízkých vztazích – film „Zuřivec“	škola	ŠMP, sociální pedagog	Domácí násilí
8., 9.	v průběhu školního roku	Násilí v blízkých vztazích – film „Všude dobře, doma nejlíp?“	škola	ŠMP, sociální pedagog	Domácí násilí
8.	v průběhu školního roku	RRRR	škola	sociální pedagog	Školní šikana, xenofobie, rasismus, duševní zdraví

4.2 Pedagogové

- Seznámení pedagogů s Preventivním programem školy.
- Práce třídních učitelů s třídním kolektivem, komunitní kruhy, tvorba pravidel třídy – projekt „Jsme kamarádi, máme se rádi“.
- Pohovory s rodiči, seznámení rodičů s pravidly omlouvání, školním řádem.
- Komunitní kruhy pedagogů

4.3 Rodiče

- Seznámení rodičů se strategií školy, školním řádem, pravidly omlouvání.
- Odborná pomoc směrem k rodičům – třídní učitelé, členové ŠPP.
- Rodiče budou informováni o všech aktivitách školy na webových stránkách školy a

nástěnkách. Při poskytování akutních informací rodičům bude škola i nadále využívat služeb SMS operátora.

- Rodiče budou informováni o chování a prospěchu svých dětí na pravidelných setkáních s pedagogy, která jsou v režii třídního učitele a asistenta pedagoga dané třídy.
- Třídní učitelé i členové ŠPP jsou v kontaktu s rodiči jak telefonicky, tak přes sociální sítě či e-mailové adresy a tímto způsobem jsou rodiče o činnosti školy a hodnocení žáků pravidelně informováni. Tyto kontakty stále přetrvávají a jsou v režii třídního učitele.

5 EVALUACE

Jako podklady ke zpracování hodnocení budou sloužit:

- SWOT analýza prováděná pracovníky ŠPP v průběhu školního roku.
- Vlastní vyhodnocovací systém vycházející z analýzy školních dokumentů.
- Informace získané při práci v komunitních kruzích, individuálních konzultacích a krizových intervencích.
- Využití systému SEPA – systém evidence preventivních aktivit (systému výkaznictví).
- Komunitní kruhy učitelů

5.1 SWOT analýza

VNITŘNÍ PODMÍNKY vše, co je uvnitř, vše, co můžeme ovlivnit	
SILNÉ STRÁNKY	VÝZNAM A PŘÍNOS SILNÝCH STRÁNEK
Vedení školy a řízení <i>Silné stránky, které se týkají vedení školy, podpory učitelů a celkové atmosféry ve sboru.</i> - Kvalitní řízení školy a skvělý přístup vedení školy. - Podporující, vstřícné a perfektní vedení školy zajišťující výbornou organizaci a management školy - Zvýšená podpora ze strany vedení i v krizových situacích a při vyjednávání osobních záležitostí. - Dobrá spolupráce s vedením školy. - Umožnění profesního růstu pedagogickým pracovníkům, zvyšování kvalifikace a ochota uvolňovat zaměstnance v rámci studia <i>Silné stránky podporují stabilitu, důvěru, motivaci zaměstnanců a strategický rozvoj školy.</i> Školní poradenské pracoviště <i>Silné stránky, které se týkají komplexní podpory žáků a spolupráce odborníků v rámci školy.</i> - Kompletní školní poradenské pracoviště (výchovný poradce, školní metodik prevence, speciální pedagogové, sociální pedagogové, školní psycholog). - Vysoká profesionalita, odbornost a funkčnost ŠPP. - Efektivní spolupráce a komunikace v rámci ŠPP. - Dobrá spolupráce mezi členy ŠPP a pedagogickým sborem. - Konzultace a metodická podpora pro pedagogické pracovníky. - Otevřená komunikace s rodiči a žáky	- Škola má jasnou vizi, plánování a rozhodování jsou efektivní a transparentní. - Vedení naslouchá, podporuje a vytváří bezpečné prostředí pro pedagogy, žáky i další zaměstnance. - Vedení je oporou v každodenní práci i v krizových situacích. - Vztahy mezi vedením a zaměstnanci jsou partnerské a založené na důvěře. - Vedení podporuje profesní růst zaměstnanců, což zvyšuje kvalitu výuky. - Škola umožňuje studium, přizpůsobuje se individuálním potřebám (na základě vzájemné domluvy) a pedagogové mají prostor rozvíjet se podle svých zájmů a silných stránek. - Zajišťuje komplexní podporu žákům, rodičům i pedagogům. - Garantují vysokou úroveň poskytovaných služeb a odborné intervence a umožňuje včasné řešení problémů a efektivní podporu žáků. - Umožňuje včasné řešení problémů a efektivní podporu žáků.

• Pravidelná speciálněpedagogická, sociálněpedagogická, psychologická, výchovně poradenská a preventivní činnost. • Realizace preventivních programů. <i>Silné stránky podporují prevenci, včasné řešení problémů a systematickou péči o žáky i jejich rodiny.</i> Pedagogický tým a profesní rozvoj <i>Silné stránky, které se týkají kvalifikace pedagogů, jejich dalšího vzdělávání a profesního růstu.</i> • Kvalifikovaný pedagogický sbor (zkušení, motivovaní a kreativní pedagogové). • Relativně stabilní pedagogický sbor. • Podpora profesního rozvoje pedagogů. ○ Intenzivní vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP). ○ Možnost dalšího vzdělávání (dobrovolné i organizované), včetně aktivní účasti na vzdělávacích akcích. ○ Vzdělávání v nejrozličnějších oblastech (např. ICT, psychologie a zdravotnictví). ○ Mentoring (pozn. potřeba častější realizace). <i>Silné stránky podporují kvalitu výuky, inovace a dlouhodobou profesionalizaci pedagogického sboru.</i> Týmová spolupráce, školní klima a podpora ve výuce <i>Silné stránky, které se týkají vztahů mezi zaměstnanci, soudržnosti a vzájemné podpory.</i> • Příjemné a podporující pracovní prostředí, přátelského klima. • Dobré vztahy mezi kolegy, vstřícnost, vzájemná spolupráce, pomoc a podpora. • Soudržnost týmu, spolupráce i v krizových situacích. • Motivovaný kolektiv – většina pedagogů ví, proč ve škole pracuje. • Vedení školy podporuje týmovou	• Pomáhá pedagogům lépe pracovat s různorodými potřebami žáků. • Zajišťuje kontinuitu a efektivitu podpory žáků. • Posiluje důvěru, zajišťuje včasnou identifikaci problémů a navrhnout vhodná opatření, včetně adekvátní podpory. • Posiluje zdravé vztahy, snižuje výskyt rizikového a náročného chování. • Umožňují strategické plánování a rychlé řešení aktuálních potřeb v rámci poradenských služeb ve škole. • Zajišťuje kontinuitu a vysokou úroveň výuky. Výuka je pestrá, motivující a přizpůsobená žákům. • Učitelé se neustále vzdělávají a přinášejí nové metody, tím mají prostor růst a zkoušet nové přístupy. • Dobrovolné vzdělávání odráží vnitřní motivaci pedagogů a přispívá k celkovému zlepšení školního klimatu. • Zajišťuje kvalitní podporu pro žáky se speciálními potřebami, se sociálním znevýhodněním atd.). • Zvyšuje kompetence učitelů v práci s technologiemi i v porozumění žákům. • Sdílení zkušeností mezi kolegy posiluje tým i kvalitu práce.
--	---

spolupráci a dobré vztahy v kolektivu. • Teambuildingové aktivity, společné víkendy. • Otevřená a funkční komunikace se zaměstnanci, žáky i rodiči. • Spolupráce učitelů s asistenty pedagoga. • Asistent pedagoga jako silný členek týmu (podpora individualizace a inkluzivního prostředí), v každé třídě je přítomen asistent pedagoga a odvádí ve třídách dobrou práci. <i>Podporuje: zdravé pracovní prostředí, důvěru, otevřenou komunikaci a kolektivní odolnost.</i> Péče o žáky, inkluzivní a bezpečné prostředí <i>Silné stránky, které se týkají individuálního přístupu, práce s různorodými žáky, inkluzivního a bezpečného prostředí.</i> • Individuální a podporující přístup k žákům. • Trpělivý, respektující a podporující přístup k žákům. • Ochota a zájem systematicky pracovat se žáky s nejrůznějšími potřebami a podporovat jejich vzdělávací úspěšnost. • Navázání pozitivních vztahů se žáky a získání si jejich důvěry. • Aktivní naslouchání žákům, pružné reagování na jejich potřeby i obtíže. • Motivovanost a vstřícný vztah nejen k dětem, ale i k jejich rodinám. • Respektující, optimistický a důvěřivý přístup k žákům a jejich potenciálu. • Komunikace s žáky je vedena laskavě a srozumitelně; pedagogové jsou vzorem kultivovaného a respektujícího chování. • Škola systematicky rozvíjí výchovnou a poradenskou činnost jako součást komplexní podpory žáků. • Včasné reagování na krizové situace. • Důsledně vedeme žáky k osvojování si pravidel slušného chování, respektu a odpovědnosti.	• Zvyšuje pracovní spokojenost, snižuje stres a podporuje pozitivní vztahy mezi zaměstnanci i žáky. • Posilují důvěru, týmovou soudržnost a ochotu sdílet zkušenosti i řešit problémy společně. • Zajišťuje stabilitu, odolnost kolektivu a schopnost efektivně reagovat na mimořádné situace. • Vnitřní motivace zvyšuje kvalitu výuky, přináší energii a pozitivní přístup k práci i žákům. • Vytváří důvěru, stabilitu a prostor pro otevřenou komunikaci a profesní růst. • Posilují neformální vztahy, týmového ducha a přispívají k lepší spolupráci v každodenní praxi. • Zajišťuje transparentnost, předcházení konfliktům a podporuje partnerský přístup ke vzdělávání. • Zvyšuje efektivitu výuky, umožňuje individualizaci a lepší podporu nejen žákům se speciálními potřebami. • Podporuje inkluzivní prostředí, pomáhá s adaptací žáků a přispívá k plynulému chodu výuky. • Vytváří bezpečné, respektující a důvěryhodné prostředí, které podporuje otevřenost a spolupráci. • Posiluje rovné příležitosti a přispívá k inkluzivnímu charakteru školy, zvyšuje šanci na úspěch a podporuje sebedůvěru. • Zlepšuje klima ve třídě, snižuje výskyt rizikového a náročné chování a zvyšuje motivaci žáků. • Umožňuje včasné řešení problémů a posiluje důvěru mezi žáky a pedagogy. • Podporuje spolupráci s rodinou a vytváří komplexní síť podpory pro žáky.
---	---

- Jsme otevření inovacím a novým přístupům, které podporují individualizaci výuky, inkluzivní a bezpečné prostředí.
- Pomáhá vyrovnávat rozdíly ve znalostech, podporuje žáky ohrožené školním neúspěchem a zvyšuje šanci na úspěšné zvládnutí učiva.

Silné stránky podporují rovné příležitosti, důvěru mezi žáky a učiteli a bezpečné prostředí pro všechny děti.

Kvalita výuky a vzdělávací prostředí

Silné stránky, které se týkají kvality výuky, výchovně vzdělávacího procesu, využívaných metod, pomůcek.

- Kvalitní výuka s využitím různorodých metod a pomůcek.
- Využívání didaktických a speciálních pomůcek, interaktivních tabulí, počítačů, tabletů, knih a her.
- Atraktivní třídy a esteticky podnětné prostředí (z pedagogizované prostředí).
- Menší počet žáků ve třídách.
- Fungující přípravná třída pro předškolní děti.
- Pravidelné třídnické hodiny.
- Zapojení do projektu Kreativita (např. hudební videoklipy, architektura aj.).
- Podpora dětské kreativity a účast v tvůrčích soutěžích (máme kreativní žáky).
- Četnější pořádání sportovních akcí.
- Široká nabídka doučování.
- Početná docházka dětí do školní družiny, velký zájem o ŠD.
- Úspěšné hodnocení Českou školní inspekcí.

Silné stránky podporují efektivní učení, motivaci žáků a moderní přístupy k výuce.

Žákovský parlament a participace žáků

Silné stránky, které se týkají zapojení žáků do rozhodování a života školy.

- Dobře fungující žákovský parlament a

- Posiluje vnitřní motivaci žáků a podporuje jejich osobnostní rozvoj.
- Učí žáky kultivovanému projevu, empatii a respektu k druhým.
- Zajišťuje komplexní podporu žákům v oblasti vzdělávací, sociální i emocionální.
- Minimalizuje dopady krizí a zajišťuje bezpečné prostředí pro všechny.
- Podporuje rozvoj sociálních dovedností a pozitivního školního klimatu.
- Umožňuje zavádění moderních metod, které lépe odpovídají potřebám současných žáků.
- Pomáhá vyrovnávat rozdíly ve znalostech, podporuje žáky ohrožené školním neúspěchem a zvyšuje šanci na úspěšné zvládnutí učiva.

- Podporuje efektivní učení, zohledňuje individuální potřeby žáků a zvyšuje jejich motivaci.
- Zajišťuje názornost, aktivní zapojení žáků a rozvoj kompetencí a zvyšuje atraktivitu výuky.
- Podporuje pozitivní klima, soustředění a celkovou pohodu žáků.
- Umožňuje individuální přístup, lepší komunikaci a efektivnější práci s třídním kolektivem.
- Usnadňuje adaptaci dětí na školní prostředí a podporuje rovný start do vzdělávání.
- Posiluje vztahy ve třídě, umožňuje řešit aktuální témata, posiluje sociální dovednosti a přispívá k prevenci konfliktů.
- Podporuje interaktivní a zážitkovou výuku,

možnost žáků vyjádřit svůj názor. • Úspěchy žakovského parlamentu. • Zapojení žáků do zkrášlení školního prostředí (např. átrium) • Prezentace žáků na veřejnosti (např. kulturní akce, soutěže) <i>Silné stránky podporují demokratické principy, zodpovědnost žáků a jejich aktivní roli ve škole.</i> Školní akce, projekty, soutěže, reprezentace školy <i>Silné stránky, které se týkají školních i mimoškolních aktivit, projektů a reprezentace školy.</i> • Organizace různorodých školních aktivit a projektových dnů. • Zapojení školy do tematických projektů (např. projekt Tesco). • Účast a ocenění v soutěžích, reprezentace školy • Realizace akcí pro žáky (výlety, výstavy, koncerty, jarmarky) • Pravidelné zapojování do lokálních a celonárodních projektů • Spolupráce s knihovnou • Široká nabídka zájmových kroužků • Organizace sportovních a kreativních projektu a akcí. <i>Silné stránky podporují rozvoj talentů, týmového ducha a pozitivní image školy navenek.</i> Spolupráce s rodiči a institucemi <i>Silné stránky, které se týkají komunikace s rodiči a spolupráce s externími partnery.</i>	zejména u žáků z odlišného sociokulturního prostředí. • Rozvíjí tvořivost, sebevědomí a prezentaci žáků na veřejnosti. • Podporuje zdravý životní styl, týmovou spolupráci, pohybovou aktivitu dětí a fyzickou zdatnost. • Pomáhá vyrovnávat rozdíly ve znalostech a podporuje žáky ohrožené školním neúspěchem. • Potvrzuje kvalitu vzdělávacího procesu a efektivitu řízení školy. • Posiluje občanské kompetence žáků, zajišťuje jejich aktivní zapojení do života školy a umožňuje rozvoj organizačních a komunikačních schopností, spolupráce a zodpovědnosti u žáků. • Odráží angažovanost žáků a schopnost organizovat smysluplné aktivity s pozitivním dopadem. • Posiluje vztah žáků ke škole a učí je péči o společné prostředí. • Posiluje sebevědomí, komunikační dovednosti a schopnost reprezentovat školu na veřejnosti. • Reprezentace školy • Zajišťuje pestrost školního života, rozvíjí klíčové kompetence a podporuje týmovou spolupráci. • Posiluje společenskou odpovědnost a sebevědomí žáků, jejich motivaci k výkonu a osobnostnímu rozvoji.
---	--

• Aktivní a vstřícná komunikace s rodiči • Systematická spolupráce s rodinami žáků • Dobrá spolupráce a komunikace s Policií ČR, OSPOD, lékaři, úřady a dalšími odborníky • Propojení školy s dalšími institucemi (PPP, NNO, SPC apod.) <i>Silné stránky podporují důvěru, kontinuitu péče o žáky a propojení školy s komunitou.</i> Materiální a technické zázemí <i>Silné stránky, které se týkají prostředí školy, jejího vybavení a technického zázemí.</i> • Vybavení školy / materiální vybavenost • Nová okna a stínící technika • Modernizace prostor • Odborných učebny s interaktivními tabulemi • Dostatek učeben s AV technikou a výpočetní technikou • Atraktivní třídy a esteticky podnětné prostředí • Vybavení školní družiny a prostor pro volnočasové aktivity • Umístění školy v klidné lokalitě mimo frekventované komunikace <i>Silné stránky podporují komfort, bezpečí a moderní podmínky pro výuku i volnočasové aktivity.</i>	• Posiluje prestiž školy. • Rozvíjí kulturní povědomí, vztahy v kolektivu a učí žáky aktivnímu zapojení do školního dění. • Přináší inovace do výuky a prohlubuje vztah školy k širší komunitě. • Podporuje čtenářskou gramotnost, přirozený vztah k literatuře a rozvoj jazykových dovedností • Umožňuje individuální rozvoj talentů a podporuje smysluplné trávení volného času. • Přispívá ke zdravému životnímu stylu, rozvoji týmových dovedností, fyzické kondici dětí a rozvíjí estetické cítění, tvořivost a propojuje školu s komunitou prostřednictvím veřejných výstupů. • Podporuje vztahy a posiluje důvěru mezi školou a rodinou, umožňuje včasné řešení problémů a podporuje vzdělávací proces. • Přispívá k lepšímu porozumění potřebám dítěte a zajišťuje kontinuitu výchovy a vzdělávání. • Zajišťuje odbornou podporu žákům v oblasti zdraví, bezpečí a sociální péče a umožňuje efektivní řešení rizikového a náročného chování žáků • Rozšiřuje možnosti podpory, přináší nové přístupy a zajišťuje komplexní péči o žáky. • Škola disponuje dostatkem pomůcek, učebnic, nábytku a dalších prostředků pro kvalitní výuku. • Zajišťují vhodné mikroklima a světelné podmínky, přispívají ke komfortu žáků i pedagogů.
---	--

	• Škola investuje do obnovy interiérů, což zvyšuje estetiku a funkčnost prostředí. • Umožňuje praktickou výuku, zapojení moderních metod a rozvoj specifických dovedností žáků. • Podporuje digitální gramotnost, názornost výuky a aktivní zapojení žáků. • Podporují pohodu, tvořivost a pozitivní klima školy • Podporuje rozvoj zájmů, tvořivosti a poskytuje bezpečné prostředí pro trávení volného času. • Přispívá k bezpečnosti, soustředění žáků a celkově příznivému pracovnímu prostředí.
Podpora silných stránek školy	
Vedení školy a řízení • Poskytovat pravidelnou a vzájemnou zpětnou vazbu a dialog s pedagogy. • Vytvářet prostor pro sdílení nápadů a zapojení pedagogů do rozhodování. • Nabízet individuální podporu v krizových situacích, např. mentoring, koučink, psychologickou oporu. Pedagogický tým a profesní rozvoj • Finančně a organizačně podporovat účast na DVPP a konferencích. • Zajistit mentoring (externí odborník pomáhá reflektovat práci) • Organizovat interní workshopy a sdílení dobré praxe. Inkluzivní a bezpečné prostředí • Vytvářet podpůrná opatření (např. plán pedagogické podpory, adaptační programy). • Školit pedagogy v oblasti inkluze a práce s různorodou skupinou. • Aktivně pracovat na prevenci šikany a posilování respektujících vztahů.	Školní poradenské pracoviště • Udržovat multidisciplinární tým a zajistit jeho pravidelnou spolupráci. • Vést pravidelné workshopy a kazuistická setkání pro pedagogy. • Zajišťovat supervize / mentoring pro členy ŠPP (externí odborník pomáhá reflektovat práci). • Komunikovat s rodiči a žáky transparentně a partnersky. Týmová spolupráce a školní klima • Pravidelné teambuildingy, neformální setkání. • Podporovat kulturu vzájemné pomoci – peer mentoring, sdílená výuka. • Využívat nástroje pro otevřenou komunikaci (např. anonymní dotazníky, kruhové setkání). Kvalita výuky a vzdělávací prostředí • Zavádět moderní metody (projektová výuka, zážitková výuka). • Pravidelně inovovat pomůcky a digitální technologie. • Zohlednit styl učení žáků – např. vizuální,

Žákovský parlament a participace • Podporovat vlastní projekty žáků – granty, prezentace, veřejné akce. • Pravidelně konzultovat s žáky změny ve škole. • Umožnit jim spolurozhodování o části školních aktivit. Spolupráce s rodiči a institucemi • Pravidelné kavárny s rodiči, konzultační dny. • Koordinace s úřady – jasná komunikační linka, důvěra. • Využít síť odborníků k podpoře vzdělávacího procesu.	praktický, auditivní. Školní akce, projekty, soutěže • Dát prostor kreativitě – výstavy, workshopy, soutěže pro všechny zájmy. • Zapojit komunitu – spolupráce s knihovnou, spolky, firmami. • Uznávat i neformální úspěchy (např. týmový duch, vytrvalost). Materiální a technické zázemí • Pravidelně revidovat potřeby školy – pomůcky, prostor, technika. • Aktivně zapojit žáky do zvelebování prostředí. • Zajišťovat komfort – světlo, akustika, bezpečnost.
SLABÉ STRÁNKY	Dopad na fungování školy
Vnitřní komunikace a spolupráce mezi zaměstnanci <i>Slabé stránky se týkají mezilidských vztahů, týmové kultury a schopnosti spolupráce v pedagogickém sboru.</i> • Objevují se pomluvy, nedorozumění, donášení, vměšování se do záležitostí druhých osob, vytváření si domněnek z nepodložených informací a drbů apod. • Pedagogický sbor působí roztříštěně; kolektiv je nesourodý; chybí efektivní nástroje pro mediaci neshod. • Dochází k nežádoucímu dělení pracovního kolektivu na tzv. „zdravé jádro“ a ostatní. • Obava otevřeně a veřejně vyslovit vlastní názor (a to z obavy před negativními důsledky). • Jednotlivci se často snaží řešit záležitosti, které překračují jejich pracovní kompetence, což může vést k nejasnostem a konfliktům.	• Zhoršení atmosféry na pracovišti, demotivace zaměstnanců • Neřešené neshody, pocit izolace, napětí mezi zaměstnanci. • Vznik vnitřních bariér, oslabení důvěry a spolupráce. • Nízká míra participace, obava z následků, slabší inovační klima. • Vměšování se do záležitostí mimo své kompetence vede ke konfliktům a nejasnostem. • Ztráta jednotného směru, oslabení důvěry v pedagogický tým. • Komplikace v chodu školy, popř. školní družiny, přetížení jednotlivců, nedostatek

- Spolupráce je oslabena nedodržováním společně stanovených pravidel; chybí týmový duch a sdílený pocit odpovědnosti (netáhneme za jeden provaz).
- Nízká ochota k vzájemné výpomoci (např. při zajištění provozu školní družiny).
- Časové zatížení pracovníků přispívá k neochotě účastnit se aktivit mimo rámec přímé pracovní doby (včetně aktivit po 14 hod.).
- Nízká frekvence setkávání v rámci komunitních kruhů (např. Balintovské skupiny)
- Chybí dostatek pozitivních mužských vzorů, zejména v přímé výchovně-vzdělávací činnosti.

Slabé stránky zhoršují školní klima, snižují efektivitu spolupráce, brání inovacím a sdílení nápadů, přispívá k vyhoření a fluktuaci pedagogů.

Personální oblast – kapacity, kompetence, zátěž

Slabé stránky se týkají kvality a množství lidských zdrojů ve škole.

- Nadměrný počet pedagogických pracovníků
- Vysoké administrativní zatížení pedagogických pracovníků.
- Syndrom vyhoření mezi zaměstnanci.
- Nedostatečné finanční ohodnocení pedagogů ze strany státu a celkové podcenění role školství

Slabé stránky snižují kvalitu a kontinuitu výuky, zvyšují fluktuaci a stres a komplikují manažerské řízení.

Výchovně-vzdělávací proces a strategie školy

Slabé stránky se týkají obsahu vzdělávání a pedagogických metod a organizačního řízení a plánování.

- Převažující tradiční výukové metody.
- Absence zdravotní tělesné výchovy v ŠVP.

podpory.

- Omezená možnost sdílení, slabší komunitní vazby, nízká angažovanost.
- Omezená diverzita přístupů k výchově, slabší identifikační možnosti pro žáky.
- Omezené možnosti reflexe a sdílení, slabší řešení interpersonálních konfliktů, nižší podpora v práci s náročnými žáky.

- Riziko metodických chyb, snížená důvěra ze strany rodičů a žáků, narušení reputace školy.
- Zvýšený výskyt neshod, nesourodé přístupy k výuce a obtížnější kolektivní spolupráce.
- Omezený prostor pro přípravu výuky, individuální péči o žáky, zvýšená stresová zátěž, pokles pracovní efektivity,

• Chybějící zpětná vazba v rámci šetření a monitoringu a nedostatek profesní zpětné vazby mezi pedagogy. • Pasivní přístup k řešení problémů. • Negativní reakce na akce, které zatím neproběhly. • Absence systému oceňování a zpětné vazby pedagogům. • Rezervy v plánování a organizaci pedagogických a provozních činností. • Chybějící profilace školy. • Nízké využívání moderních komunikačních nástrojů (např. EduPage, e-mail). • Nízký počet žáků ve škole • Nedostatečná komunikace týkající se využití prostředků z FKSP; chybějící zpětná vazba k přáním zaměstnanců <i>Slabé stránky způsobují ztrátu konkurenceschopnosti školy, nízkou atraktivitu pro žáky i rodiče a slabší výsledky žáků ve výuce.</i> Chování, kázeň, motivace a vzdělávací výsledky žáků <i>Slabé stránky se týkají postojů žáků ke vzdělávání, chování žáků ve škole, školní kázni a efektivitě pedagogického opatření.</i> • Vliv sociokulturně znevýhodněného prostředí. • Nízká motivace ke vzdělávání, zájmovým aktivitám a nízký zájem o další vzdělávání. • Zvyšující se podíl žáků ohrožených předčasným odchodem ze vzdělávání. • Vysoká absence, záškoláctví. • Rizikové a agresivní chování, vulgarity, nerespektování pedagogů. • Stagnace výsledků a chování žáků.	• Nízká motivace, profesní stagnace, vyšší nepřítomnost, pokles kvality pedagogické činnosti. • Snížená atraktivita profese, obtížné udržení kvalitních pracovníků, demotivace, odchod do jiných sektorů. • Nízká atraktivita výuky, nedostatek inovace, omezený rozvoj digitálních kompetencí. • Zhoršení držení těla u žáků, vyšší výskyt pohybových obtíží, nedostatečná kompenzace sedavého režimu, omezená prevence zdravotních rizik, nižší kvalita péče o fyzický rozvoj žáků. • Nevyužití potenciálu talentovaných žáků, demotivace, absence individuálního přístupu • Slabá informovanost o výsledcích evaluace, omezená schopnost zlepšovat procesy, slabší sdílení dobré praxe, chybějící reflexe, omezený prostor pro rozvoj kvality výuky. • Hromadění problémových situací, oslabení proaktivního postoje, stagnace kultury řešení. • Snížená otevřenost vůči novým nápadům, zpomalení rozvojových iniciativ. • Oslabení profesní motivace, chybějící sebereflexe, nižší pracovní nasazení. • Nedostatečné rozvržení práce, nižší výkonnost, komplikace při naplňování vzdělávacích cílů. • Nejasné zaměření, slabá identita školy, obtížnější orientace pro pedagogy, žáky i rodiče. • Zpomalený tok informací, komunikační šum, nižší efektivita interní i externí komunikace. • Oslabení finančního zabezpečení školy, riziko snižování pracovních pozic, ztížená tvorba rozvrhu, slučování tříd aj. • Pocit nedocenění, snížená motivace a
---	---

• Chybějící pomůcky, nedodržování pravidel (ze strany žáků). • Omezené možnosti intervence ze strany pedagogů. • Přijímání žáků bez ohledu na rizikové a náročné chování (z důvodu nízkého počtu žáků ve škole). • Nedodržování pravidel v omlouvání žáků (ze strany pedagogů). • Pedagogové jsou příliš hodní a ochotní vůči žákům a rodičům. <i>Slabé stránky snižují kvalitu vzdělávání a klima školy, negativně ovlivňují další žáky a způsobují vyšší potřebu individuální podpory.</i> Spolupráce s rodiči a veřejností <i>Slabé stránky se týkají komunikace a spolupráce s rodiči žáků a vnějším prostředím, důvěry a pověsti školy.</i> • Nízký zájem rodičů o školu, vzdělávání a výsledky dětí. • Obtížná přesvědčivost rodičů o důležitosti a prioritách vzdělávání. • Omezená spolupráce ze strany rodičů; časté ignorování školního řádu a pravidel. • Nedůslednost rodičů v dodržování pravidel, výchově v rodině, podpora v záškoláctví. • Časté přebírání odpovědnosti školy za úkoly, které náleží zákonným zástupcům. • Obtížná aktivizace rodičů k účasti na školních aktivitách a komunitním životě školy. • Negativní vnímání školy veřejností. • Existence předsudků a rasistických postojů ze strany části veřejnosti vůči škole či jejím žákům. <i>Slabé stránky oslabují autoritu školy, narušují výchovně vzdělávací proces, ztěžují komunikaci s rodiči při řešení problémů a snižují zájem o</i>	angažovanost, omezení participace na rozhodování. • Oslabení vzdělávacích podmínek, rizikové chování, negativní dopad na školní úspěšnost. • Pasivní přístup k výuce, nízká angažovanost, omezený rozvoj potenciálu žáků. • Potřeba intenzivní odborné podpory, vyšší riziko neúspěšnosti a sociálního vyloučení. • Ztráta kontinuitního vzdělávání, snížené studijní výsledky, oslabený vztah ke škole. • Ohrožení bezpečného školního klimatu, narušení výuky, psychická zátěž učitelů. • Nedostatek pokroku, demotivace žáků i učitelů, ztráta profesní jistoty. • Nerovnost v podmínkách pro výuku, snížená efektivita vzdělávacího procesu. • Přetrvávání nevhodného chování, nízká míra nápravy, oslabení vnitřního řádu školy. • Nedostatečná efektivita při řešení problémového chování, frustrace pedagogického kolektivu. • Zátěž pro pedagogický tým, zvýšené nároky na individualizaci výuky, ohrožení kvality vzdělávání. • Narušení důvěry ve školní řád, nespravedlivé podmínky, oslabení vnitřní kultury školy. • Slabé nastavování hranic, ztráta autority pedagogů, oslabení disciplíny a řádu ve škole. • Nízká podpora žáků při učení, slabá vazba mezi rodinou a školou, zhoršená motivace dětí. • Omezená spolupráce na výchovných cílech, nízké porozumění vzdělávacím potřebám žáků. • Narušení školního řádu, komplikace při
---	--

<i>školu z pohledu veřejnosti.</i> Bezpečnost, krizové situace, spolupráce s institucemi <i>Slabé stránky se týkají školního režimu, krizových situací a spolupráce s Policií ČR.</i> • Nedostatečné zabezpečení vstupu do budovy školy a absence kontroly vstupujících osob. • Rezervy v ochotě pedagogických pracovníků kontaktovat Policii ČR v krizových situacích. • Obavy pedagogů z důsledků spolupráce s PČR (např. časová zátěž spojená s výsledkem). <i>Slabé stránky způsobují neefektivní reakce na krizové situace, riziko ohrožení bezpečnosti a snižují důvěru žáků a rodičů.</i> Vybavení a technické zázemí školy <i>Slabé stránky se týkají hmotného vybavení a technických podmínek výuky.</i> • Chybějící opravené školní hřiště • Funkčnost interaktivních tabulí v některých třídách. • Stará školní budova – nutnost nákladných oprav. <i>Slabé stránky snižují kvalitu a atraktivitu výuky, omezují pohybové a volnočasové aktivity a ovlivňují prestiž školy.</i> Školní image a prezentace školy <i>Slabé stránky se týkají prezentace školy navenek, jak je vnímána, a jakou má reputaci.</i> • Nedostatečná struktura, aktuálnost a	výchovných intervencích, oslabení autority školy. • Zhoršení kázně a výsledků žáků, zvýšené riziko školního neúspěchu, frustrace pedagogů. • Slabá reakce na výchovné a vzdělávací potřeby dětí. • Přetížení školy v roli sociálního prostředí, oslabení odpovědnosti rodiny, nejasné kompetence. • Slabší komunitní soudržnost, nízká angažovanost, ztráta příležitostí ke spolupráci. • Oslabení reputace školy, nižší zájem o školu ze strany rodičů, komplikace při náboru žáků. • Negativní dopady na klima školy, stigmatizace žáků, oslabení bezpečného prostředí. • Zvýšené bezpečnostní riziko, ohrožení žáků a zaměstnanců, narušení školního provozu. • Zpožděné řešení závažných událostí, riziko zhoršení krizového stavu. • Nízká ochota spolupracovat s orgány, oslabení reakční schopnosti školy • Omezená efektivita při řešení bezpečnostních incidentů, chybějící podpora externích odborníků • Nekonzistentní reakce školy na mimořádné situace, zmatek při řešení krizí, zvýšená míra rizika • Snížená atraktivita výuky, omezená efektivita pedagogického procesu, nižší komfort pro
---	--

přehlednost školních webových stránek. • Slabá vizibilita a prezentace školy vůči veřejnosti. • Nevýrazná grafická identita školy. • Omezená komunikační aktivita směrem k veřejnosti. • Nízká míra modernizace v oblasti public relations <i>Slabé stránky snižují zájem o školu ze strany veřejnosti a nižší prestiž a menší přitažlivost pro nové žáky.</i>	žáky i učitele. • Snížený komfort a bezpečnost, riziko hygienických komplikací, negativní dopad na celkový standard péče o žáky. • Omezování pohybových aktivit, bezpečnostní rizika, snížení kvality tělesné výchovy a motivace žáků. • Nízké využití digitálních technologií, omezení moderních forem výuky, nerovné podmínky mezi třídami. • Omezené možnosti pro volnočasové aktivity, oslabení komunitního prostředí (rozvoj čtenářské gramotnosti). • Omezený přístup pro žáky a návštěvníky se speciálními potřebami. • Zhoršené provozní podmínky, vyšší riziko havárií, potřeba investic do oprav budovy. • Snížená dostupnost informací pro rodiče, žáky a veřejnost, negativní první dojem, oslabení image školy. • Nízké povědomí o aktivitách a úspěších školy, zhoršená konkurenceschopnost, omezený zájem o školu. • Omezená atraktivita vůči rodičům a žákům, slabý vizuální dopad, nevyužitý komunikační potenciál. • Nedostatečná informovanost rodičů, zřizovatele a veřejnosti o dění ve škole, slabší komunitní vazby. • Nevyužívání aktuálních komunikačních trendů (např. sociální sítě, digitální marketing), slabší image škol.
Eliminace slabých stránek	

Vnitřní komunikace a spolupráce mezi zaměstnanci

- „Diskusní setkání pedagogů“ (čtvrtletní) na principu komunitní kruhy pro pedagogické pracovníky: Pravidelně vyhrazený čas pro sdílení zkušeností, názorů návrhů nebo témat, neformální diskuse nebo společná reflexe: Pomůže budovat důvěru, zlepšovat vztahy a řešit konflikty, odbourat bariéry strachu z vyjádření.
- Interní bulletin: Online či fyzická nástěnka, kde kolegové sdílí pozitivní zprávy, tipy, poděkování či inspiraci: Posiluje uznání a pocit sounáležitosti.
- Tichá schránka důvěry / anonymní zpětná vazba: Umožňuje bezpečně sdělit návrhy, stížnosti či pozorování, které by jinak mohly zůstat nevyřčeny.

Výchovně-vzdělávací proces a strategie školy

- Modernizace výuky: Projektové vyučování, digitální nástroje, práce v týmech a aktivizující metody.
- Tematické projektové dny / týdny: Výuka napříč předměty (např. „Týden vědy“ nebo „Den občanské angažovanosti“) podporuje kritické myšlení a týmovou práci.
- Gamifikace učiva: Bodové systémy, výukové hry, soutěže mezi třídami: Zvyšují motivaci a zapojení žáků.
- Podpora talentovaných žáků: Vytvořit kroužky, individuální plány rozvoje, soutěže a spolupráci s odborníky či organizacemi.
- Roční plán inovací / pedagogických experimentů: Tým pedagogů si stanoví cíle, co chce zkusit nového v daném roce, sleduje dopad a sdílí výsledky (např.

Personální oblast – kapacity a kompetence

- Mentoring a podpora nových učitelů: Zkušenější kolegové mohou pomoci s profesním růstem těch, kteří nemají odpovídající kompetence.
- „Stínování“ kolegů v hodinách: Přirozený způsob učení bez tlaku — učitel se účastní hodin jiného kolegy, sleduje postupy a inspiruje se.
- Pokračování v podpoře dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků: Podporuje zvyšování kompetence pedagogů.
- Zjednodušení administrativy: Zavést digitální nástroje (např. EduPage) delegovat část agendy.
- Prevence syndromu vyhoření: Nabídka supervizí, koučinku, prostor pro odpočinek, oceňování pracovníků a péče o jejich duševní zdraví.

Chování, kázeň, motivace žáků

- „Systém pochval a drobných odměn“ napříč školou. Např. měsíční ocenění třídy s největší docházkou, dodržováním pravidel či pomocí druhým. Vyzdvihování žáků, kteří se chovají vzorně.
- Individuální motivační plány pro problémové žáky. Jasné cíle, průběžná zpětná vazba, drobná odměna: Pomáhá zlepšit chování skrze spolupráci, ne sankce.
- Společné vytváření pravidel se žáky. Např. „Pravidla / dohoda třídy“ vzniklá během diskuse – zvyšuje respekt a pocit spoluautorství.
- Vizuální připomínky pravidel na chodbách a ve třídách: Přehledné, pozitivně formulované zásady podporují konsistenci a zapamatovatelnost.

v rámci předmětových komisí).

- Sledování pokroku žáků skrze formativní nástroje: Portfolio, sebehodnocení, checklisty: Posilují uvědomění žáků o vlastním rozvoji a podporují seberegulaci.
- Zpětná vazba: Zavést pravidelné reflektivní schůzky mezi učiteli, anonymní dotazníky od žáků i kolegů: Nenásilné, respektující a učící se prostředí.
- Profilace školy: Najít téma, kterému se bude škola věnovat, např. ekologická výchova, řemesla nebo umění: Škola se může odlišit jasným směrem, který rezonuje s komunitou a žáky.
- Spolupráce s externími odborníky a institucemi: Škola jako otevřený prostor (přednášky, workshopy, exkurze, mentoring).
- Pravidelná pedagogická reflexe (např. jednou za pololetí): Zhodnocení fungování výuky, plánování změn, prostor pro návrhy z řad učitelů.

Bezpečnost a krizová připravenost:

- Bezpečnostní zvonek s kamerou a hlasovou identifikací: Návštěvníci se představí, jsou vizuálně zkontrolováni, zamezí se vstupu neznámých osob.
- Školení a jasná krizová struktura: Kdo za co zodpovídá, kam se obrátit, jaké jsou postupy.
- Nastavení spolupráce s policií: Navázat bližší kontakt a domluva na návštěvy, případně přednášky nebo konzultace v rámci prevence kriminality, rizikového chování a budování důvěry ve spolupráci.
- Podpořit pedagogy při řešení krizových

- „Kód respektu“: Jednoduchá sada zásad (např. 5 pravidel), které platí pro žáky i učitele a vyjadřují základní hodnoty školy.
- Pravidelná práce s třídním klimatem (v rámci třídnických hodin): Řešení konfliktů, sdílení pocitů, budování důvěry.
- Intenzivně plnit Program prevence rizikového chování a Program pedagogicko-psychologického poradenství: Posílí prevence rizikového a náročného chování ve škole.
- Rychlé intervenční týmy ve škole: Pracovníci školního poradenského pracoviště, reagují na opakované problémy: Rychlá a jednotná reakce zvyšuje důvěru.
- „Check-in“ na začátku dne či týdne pro rizikové žáky: Krátké osobní přivítání, rozhovor s důvěrnou osobou: snižuje stres a posiluje vztah k dospělým.
- Zapojení rodiny jako partnera v řešení chování. Pozitivní komunikace, společný plán, pravidelná zpětná vazba.
- Možnost výběru úkolů nebo formy práce: Větší autonomie vede k lepšímu zapojení a zodpovědnosti, zejména u demotivovaných žáků.

Spolupráce s rodiči a veřejností

- Zlepšit komunikační kanály: EduPage, školní web, Messenger nebo WhatsApp skupiny, třídní schůzky (tripartity aj.).
- Rodičovské kavárny: Neformální prostor pro rozhovory s pedagogy, pracovníky ŠPP, vedením školy: Uvolněné prostředí přináší lepší vztahy a otevřenost.
- Workshopy na téma výchovy a komunikace s dětmi. Např. jak řešit konflikty, jak podporovat dítě v učení – nabídka vedená pedagogy nebo pracovníky ŠPP.

situacích a nebát se zavolat PČR.

Technické zázemí školy

- Mobilní sada tabletů a notebooků, které lze využít ve výuce v různých předmětech. Určení odpovědné osoby, která IT techniku uvede do funkčnosti a použitelnosti.
- Školní knihovna (v pracovně ŠPP a školním klubu): Možnost zapůjčení.
- Postupná rekonstrukce školní budovy a školního hřiště: Harmonogram oprav ve spolupráci se zřizovatelem – důležitá je postupnost a transparentnost.

- Společné komunitní akce: Školní akce, slavnosti, dny otevřených dveří: Budují důvěru a sounáležitost.
- Podpora sociálními pedagogy: Terénní kontakt jako nabídku pomoci a zájmu o dítě. Docházet do domácnosti a pomáhat s motivací, organizací učení, komunikací s rodiči.
- Multidisciplinární týmy (škola + OSPOD + SAS + SVP): V případě vážnějších potíží realizace společných případových setkání.

Image a prezentace školy

- Nové webové stránky a vizuální identita: Nová doména, jasnost, atraktivní design, aktualizovaný obsah. Vizuálně atraktivní rozcestník na školním webu, např. sekce pro žáky, rodiče, veřejnost – intuitivní struktura, moderní vzhled, mobilní optimalizace.
- Aktivita školy na sociálních sítích (Instagram, popř. Facebook): Pravidelné sdílení fotek, úspěchů, akcí – budování komunity.
- Tým pro PR a komunikaci: Jeden či více pedagogů, kteří se této oblasti věnují cíleně.
- Den školy / komunitní festival / talent show: Akce otevřená veřejnosti – žáci představují své projekty, vystupují, škola ukazuje, co umí.
- Účast v regionálních či státních soutěžích / projektech Zvýší prestiž, atraktivitu a síť kontaktů.
- Vytvořit Motto školy – krátké, silné, snadno zapamatovatelné, např. „Rosteme spolu“, „Od poznání k porozumění“ – s vizuálním ztvárněním na chodbách.
- Konzultační centrum pro žákovské parlamenty přispívá k veřejné prezentaci školy jako moderní, otevřené a participativní instituce.

VNĚJŠÍ PODMÍNKY

vše, co je směrem zvenku, co mnoho ovlivnit nemůžeme, ale musíme na ně reagovat

PŘÍLEŽITOSTI	Možné dopady na fungování školy
Vzdělávání, pedagogické metody a profesní rozvoj <i>Příležitosti zaměřené na kvalitu výuky a rozvoj pedagogů.</i> • Využívání nových výukových metod (moderní didaktika, sfumato aj.). • Zapojování ICT technologií do vzdělávání. • Modernizace výuky – interaktivní tabule, nové učebny. • Rozvoj digitální gramotnosti žáků i pedagogů. • Vzdělávání pedagogů – možnost studia VŠ, DVPP, semináře, výcviky (včetně oblasti romistiky). • Kreativita učitelů, práce s dětmi se SVP a PO. • Využití preventivních pedagogicko-sociálních programů. <i>Příležitosti mohou mít dopad na zvýšení kvality výuky, individualizovaný přístup, lepší kompetence pedagogů i žáků.</i> Práce s různorodými skupinami žáků <i>Zaměřené na rovný přístup a inkluzi.</i> • Odborná práce s žáky z romských komunit a znevýhodněného prostředí, včetně zvyšující se podpory inkluzivního vzdělávání ze strany státu a EU. • Využívání odborných metodik a specializovaných školení pro práci se žáky s PO a SVP. • Otevřenost školy vůči všem žákům. • Rozvoj flexibilních vzdělávacích přístupů (možnost pedagogů navštěvovat výuku	• Zvýšení motivace žáků, rozvoj kritického myšlení, podpora efektivního učení. • Zefektivnění výuky, umožní personalizaci vzdělávacího obsahu. • Zlepšení komfortu výuky, podpora vizuálních a praktických metod vzdělávání. • Připravení žáků na digitální svět, podpora bezpečného a smysluplného využívání technologií. • Zvýšení odbornosti pedagogů, posílení profesních kompetencí, inovace do výuky, zvýšení prestiže školy. • Podpora inkluzivního prostředí, individuálního přístupu, rozvoj školního klima založené na respektu. • Zlepšení psychické pohody žáků, předcházení rizikovému chování, zvýšení bezpečí ve škole. • Podpora rovnosti ve vzdělávání, posílení začlenění, prevence sociálního vyloučení. • Zvyšování kvality a efektivity podpory pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. • Posilování důvěry veřejnosti, podpora diversity, vytváření respektujícího prostředí. • Individualizace výuky, rozvoj autonomie žáků.

v jiných třídách).

- Multikulturní společenské prostředí jako příležitost pro vzdělávání.
- Rozvíjení talentu u žáků, motivace k učení.

Příležitosti mohou mít dopad na zlepšení výsledků žáků, respekt k odlišnosti, důvěra ve školu i v její přístup.

Spolupráce s rodiči a komunitou

Příležitosti zaměřené na prohlubování vztahů s rodinami a externími místními aktéry.

- Zlepšení a rozvoj nových forem komunikace s rodiči (např. osobní kontakt, EduPage, workshopy, rodičovské kavárny apod.).
- Aktivní zapojování rodičů do školních aktivit a projektů.
- Vytváření otevřeného školního prostředí pro rodiče i veřejnost (dny otevřených dveří, akce apod.).
- Možnost pozitivního ovlivnění rodinného prostředí skrze aktivity žáků.
- Prevence rizik spojených se školní docházkou a problémovým chováním.
- Realizace komunitních projektů pro žáky, rodiče a veřejnost

Příležitosti mohou mít dopad na vyšší zapojení rodičů, prevenci sociálního vyloučení, lepší podporu vzdělávání v domácím prostředí.

Spolupráce a partnerství s mimoškolními aktéry a síťování

*Příležitosti zaměřené na posílení činnosti školy
skrze spolupráci s dalšími aktéry.*

- Rozvoj spolupráce s jinými školami, neziskovými organizacemi a univerzitami.
- Posílení kooperace s městskými a neziskovými organizacemi atd. (magistrát, Kappa-Help, Charita, Armáda Spásy, ŠPZ, lékaři, aj.).
- Zapojení odborníků a městských zastupitelů do aktivit školy.

- Integrace kulturní různorodosti do výuky, rozvoj interkulturních kompetencí.
- Podpora silných stránek jednotlivců, zvýšení zájmu o vzdělávání, pozitivní klima školy.

- Posilování důvěry mezi školou a rodinami, efektivní předávání informací, podpora spolupráce.
- Budování pozitivních vztahů s komunitou, větší participace na vzdělávacím procesu.
- Zvyšování transparentnosti, větší ochota ke spolupráci ze strany rodin.
- Posilování hodnot vzdělávání v širším sociálním kontextu, podpora mezigeneračního učení.
- Snižování počtu absencí, včasná intervence, zlepšení školní docházky a atmosféry.
- Posilování sociální koheze, aktivizace okolí školy, podpora rozvoje občanských kompetencí.

- Obohacení výukových metod, přístup k

• Výměna zkušeností mezi pedagogy a externími partnery. <i>Příležitosti mohou mít dopad na získání inspirace a sdílení dobré praxe, efektivní podpora žáků a řešení problémových situací, posílení postavení školy ve městě.</i> Projekty, exkurze a mimoškolní akce <i>Příležitosti zaměřené na aktivity přinášející zážitkové vzdělávání a financování.</i> • Zapojení školy do školních a národních i mezinárodních projektů s možností finanční podpory. • Organizace výjezdů žakovského parlamentu, tematických exkurzí a kulturních akcí. • Realizace mimotřídních aktivit – besedy, návštěvy divadla, kina apod. • Pořádání školních akcí i pro širší veřejnost. • Možnost získávání prostředků z evropských či státních fondů na inkluzivní vzdělávání. • Využití projektových prostředků k financování výletů a školního stravování <i>Příležitosti mohou mít dopad na zvýšení motivace žáků, větší rovnost ve vzdělávání díky financování, posílení komunitních vazeb.</i> Identita školy a její prezentace <i>Příležitosti zaměřené na posilování image školy, její vnímání na veřejnosti a komunikaci s okolím.</i> • Aktivní reprezentace školy žáky i zaměstnanci na veřejných akcích. • Prezentace školy v médiích (webové stránky, sociální sítě, tisk, TV). • Zaměření na úspěchy žáků v soutěžích, sportovních turnajích a projektech. • Pozitivní prezentace romské komunity formou výstav, besed či veřejných akcí.	inovacím, možnost zapojení do meziinstitucionálních projektů. • Zlepšování prevence a péče o žáky, efektivní řešení problémových situací, rozšíření odborné podpory. • Zvyšování společenské prestiže školy, posílení důvěry veřejnosti, získání podpory pro projekty. • Profesní růst pedagogů, obohacení pedagogické praxe, rozvoj komunitní spolupráce. • Zvyšování kvality výuky, podpora inovativních metod, posilování prestiže školy. • Podpora participace žáků, rozvoj občanských kompetencí, obohacení vzdělávání. • Vytváření pozitivního školního klimatu, prohlubování sociálních vztahů, motivace k učení. • Posilování komunitních vazeb, zvýšení povědomí o aktivitách školy, otevřenost vůči společnosti. • Rozšiřování podpory pro žáky se SVP, zajištění materiálních podmínek, zlepšení rovnosti ve vzdělávání. • Odstranění bariér pro znevýhodněné žáky, posilování sociální koheze, zvýšení účasti na aktivitách.
---	--

• Zapojení školy do celorepublikových iniciativ a projektů (např. Hrdá škola). • Pořádání komunitních akcí – rodinný den, vánoční jarmark, dny otevřených dveří. • Zapojení školy do veřejného prostoru – festivaly, výstavy, kulturní vystoupení. • Propagace školy v jiných lokalitách mimo své město. • Pokračování v péči o okolí školy – úklid, zeleň, estetizace veřejného prostoru. <i>Příležitosti mohou mít dopad na posílení důvěry veřejnosti, lákat nové rodiče a žáky, budovat dobré jméno školy a měnit stereotypy.</i> Investice a infrastruktura Příležitosti zaměřené na technické zázemí školy. • Zkrášlení atria, modernizace systému vytápění, rekonstrukce fasády. • Instalace zvonku s kamerovým systémem a oprava školního rozhlasu. • Vytvoření interaktivního prostředí a pořízení moderního vybavení. • Využití úspor z energetických opatření pro další rozvoj. • Vylepšení technického zázemí pro výuku. <i>Příležitosti mohou mít dopad na komfortnější prostředí pro žáky i pedagogy, úspory financí, modernizace.</i>	• Posilování identity školy, zvyšování její důvěryhodnosti a motivace žáků ke spoluúčasti na vzdělávacím procesu i prezentaci školy. • Zviditelnění aktivit školy, pozitivní image na veřejnosti, rozšíření povědomí o vzdělávací nabídce. • Zvýšení prestiže školy, podpora talentu, inspirace pro ostatní žáky. • Podpora inkluze, rozvoj interkulturního dialogu, posílení společenské odpovědnosti školy. • Zvýšení uznání školy na národní úrovni, propojení se širšími vzdělávacími strukturami. • Posílení vztahů s rodinami a veřejností, rozšíření participace, otevřenost školy. • Obohacení kulturního života města, budování pozitivní image školy, integrace do komunity • Posílení dobrého jména školy, zvýšení zájmu o školu ze širšího regionu. • Zlepšení kvality vnitřního prostředí, energetická efektivita, zvýšení komfortu pro žáky i personál, posílení estetické a reprezentativní funkce budovy. • Zajištění větší bezpečnosti vstupu do školy, kontrola přístupu, posílení ochrany žáků a zlepšování informovanosti, plynulého provozu školy i komunikace při krizových situacích. • Podpora inovativních výukových metod, zvýšení motivace žáků, rozvoj digitální gramotnosti. • Možnost reinvestice do vzdělávacích projektů, zlepšení finanční udržitelnosti školy. • Rozšíření výukových možností, podpora
---	--

	praktických dovedností, modernizace vzdělávací infrastruktury.
Podpora příležitostí	
Vzdělávání, pedagogické metody a profesní rozvoj • Pokračování v tvorbě plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. • Zajišťovat technické vybavení. • Zajišťovat možnost mentoringu. • Sdílení dobré praxe. Spolupráce s rodiči a komunitou • Posilování komunikačních kanálů. • Plán komunitní spolupráce. • Aktivní práce sociálních pedagogů a pracovníků školního poradenského pracoviště • Aktivní práce třídních učitelů a zapojení dalších pedagogických pracovníků. Projekty, exkurze a mimoškolní akce • Aktivní podávání projektů, • Podpora a rozvoj fungování Žákovského parlamentu, • Spolupráce s organizacemi	Práce s různorodými skupinami žáků • Aktivní vytváření inkluzivní kultury a inkluzivního prostředí. • metodická podpora pedagogických pracovníků. • Spolupráce na partnerské úrovni. • Odborné vzdělávání pedagogů. Spolupráce a partnerství s mimoškolními aktéry a síťování • Koordinátor spolupráce (sociální pedagogové) • Memoranda o spolupráci • Společné projekty Identita školy a její prezentace • Školní PR tým. • Dobré fungování žákovského parlamentu, • Aktivní prezentace v médiích a na akcích Investice a infrastruktura • Spolupráce se zřizovatelem. • Aktivní využívání dotačních výzev. • Participace pedagogů na projektových výzvách.
Hrozby	Dopad na fungování školy
Obtíže spojené s žáky <i>Hrozby se týkají rizik spojených se školní docházkou, chováním žáků, sociálními faktory i společenským vývojem.</i> • Vysoká absence žáků (omluvená i neomluvená), záškoláctví, nepravidelná docházka. • Zvyšující se nechuť žáků ke vzdělávání, slabá motivace, nízká domácí příprava a	• Nízká efektivita výuky, zhoršení výsledků žáků, potřeba zvýšeného dohledu a preventivních či intervenčních opatření. • Větší pokles výkonu, menší zapojení žáků do výuky, ztížená práce a frustrace pedagogů. • Ohrožení bezpečí, stres učitelů, narušení

podpora ke vzdělávání ze strany rodičů. • Zvyšující se vulgarita, agresivita, kriminální chování žáků. • Závislost na drogách, ignorování školního a vzdělávacího procesu. • Časté stěhování rodin, migrace žáků (časté přestupy na jinou školu nebo naopak časté příchody žáků z jiných škol). • Z důvodu demografického vývoje pokles počtu dětí v regionu, úbytek dětí. <i>Hroby mohou oslabit vzdělávací výsledky žáků, narušovat výuku, komplikovat plánování personálních kapacit (sloučení ročníků) vyšší potřebu podpůrných opatření a individuální péče a způsobují riziko uzavření školy či snížení zaměstnanců a reputace.</i> Rodiče a rodinné zázemí <i>Hrozby spojené s rodinným prostředím a spoluprací s rodiči.</i> • Nezájem rodičů o vzdělání a prospěch dětí. • Slabá nebo žádná komunikace se školou. • Nespolupráce rodičů, krytí záškoláctví, odpor vůči inkluzi. • Odlišný pohled rodičů na vzdělávání, časté stěhování. • Špatné hygienické návyky, nedostatek podnětů doma. <i>Hroby mohou mít dopad na zhoršení studijních výsledků žáků, snížení motivace, omezení efektivity výchovně vzdělávacího procesu, obtížnější realizace preventivních a podpůrných programů.</i> Pedagogický sbor a poradenští pracovníci <i>Hrozby v této kategorii mohou ovlivnit provoz a kvalitu vzdělávání.</i> • Riziko vyhoření pedagogů a slabé pracovní motivace.	kolektivu, nutnost krizové intervence a intenzivní spolupráce s externími aktéry. • Snížená schopnost zapojení do výuky, potřeba specializované podpory a spolupráce s externími institucemi. • Obtížná adaptace žáků, narušení vztahů v kolektivu, potřeba flexibilního přístupu, úbytek celkového počtu žáků. • Riziko snížení počtu tříd, redukce pracovníků, změny ve financování a organizaci školy. • Oslabení komunikace, zhoršení vztahů, snížená schopnost spolupráce a budování kolektivu. • Slabá studijní motivace žáků, omezená domácí příprava, ztížená práce pedagogů. • Ztížená identifikace rizik, omezená možnost podpory žáků, nižší účast rodičů na dění ve škole. • Narušení školní kultury, obtížná integrace žáků, časté konfliktní situace mezi školou a rodinou. • Narušení kontinuity výuky, obtížná adaptace žáků, nesoulad očekávání mezi školou a rodinou. • Zdravotní rizika, snížené sebevědomí žáků, potřeba intenzivnější sociálně-pedagogické podpory.
--	--

• Nedostatek pracovních pozic ve školním poradenském pracovišti. • Systémové tlaky na asistenty pedagoga (smlouvy, mzdy, doba určitá). <i>Hroby mohou způsobit snížení kvality vzdělávání, efektivitu pedagogického působení a podporu žáků, rodičů i samotných pedagogů.</i> Finance a materiální zabezpečení <i>Hrozby spojené s financováním a rozpočtovou stabilitou školy.</i> • Nízký rozpočet školy, podfinancování školství. • Nejistota financování ze strany státu či města. • Nedostatek financí na modernizaci, opravy a vzdělávací činnost. • Závislost na dotačních programech, omezení dostupnosti projektů. • Nízký růst platů učitelů a dalších pedagogických pracovníků • Malý zájem obce o investice do školství. <i>Hroby mohou způsobit nízkou inovaci vzdělávacího procesu a zlepšování prostředí školy, pokles atraktivity profese učitele a odliv kvalifikovaných pracovníků, snížení kvality výuky a podpory žákům.</i> Legislativní a systémové podmínky <i>Hrozby týkající se legislativních, systémových a koncepčních změn v oblasti školství.</i> • Časté změny zákonů, novel a školských předpisů. • Zrušení přípravných tříd, slučování škol. • Nekonzistence v institucionalizaci podpůrných pozic a indexace v rámci podpory žáků se sociálním znevýhodněním a nízká systémová podpora ŠPP. • Komplikovanost procesu v rámci změn v souvislosti s Revizí RVP a následně ŠVP.	• Omezení kvality výuky, přetížení stávajících pedagogů, riziko nesouladu se školním vzdělávacím programem a poklesu vzdělávacích výsledků žáků. • Omezená podpora žákům nejen se SVP, snížená kapacita preventivní a intervenční práce, přetížení výchovného poradce a školního metodika prevence. • Vysoká fluktuace pracovníků, nejistota v poskytování podpory žákům, ztráta kvalifikovaných asistentů. • Omezení rozvoje školy, nemožnost realizace inovací, podporovat některé silné stránky, tlak na úsporný provoz. • Obtížné plánování, riziko úbytku zaměstnanců (pedagogických i nepedagogických), nízká flexibilita v rozvoji. • Zastaralé vybavení, snížená atraktivita školy, omezené možnosti zkvalitnění výuky. • Finanční nejistota, závislost na externích zdrojích, hrozba ztráty podpory. • Riziko fluktuace, obtížné udržení kvalitních pedagogů, demotivace. • Zpomalení rozvoje školy, nízká angažovanost komunitního prostředí, slabé propojení školy s veřejností. • Zvýšená administrativní zátěž, obtížná orientace v předpisech, nutnost častých úprav školních dokumentů. • Ohrožení předškolního vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním, zánik místních vzdělávacích kapacit v rámci předškolního
---	---

<i>Hroby mohou způsobit složité plánování výuky a rozvoje školy, omezenou stabilitu a předvídatelnost prostředí školy.</i> Společenské vnímání školy <i>Hrozby spojené s veřejným míněním, stigmatizací a společenským kontextem.</i> • Předsudky veřejnosti, stigmatizace školy jako „romské“. • Negativní názory ve společnosti, média, pomluvy. • Neinformovanost veřejnosti o aktivitách školy. • Bojkot ze strany zastupitelů a veřejných činitelů. • Slabé společenské ocenění učitelské profese. <i>Hroby mohou způsobit nedůvěru veřejnosti, nízký počet nových žáků, oslabit spolupráci se zřizovatelem a veřejností a složitější prezentaci výsledků a úspěchů školy.</i> Vnější prostředí <i>Hrozby vztahující se k širším společenským, ekonomickým a kulturním vlivům na vzdělávání.</i> • Ekonomická nestabilita, politická nejistota. • Migrace cizinců do škol. • Negativní chování žáků mimo školu. • Konflikty mezi rodinami mimo školní prostředí, které se přenáší do školy v podobě snahy žáků o řešení sporu mezi sebou za rodiče. • Předsudky veřejnosti vůči romské komunitě	vzdělávání, oslabení komunitních vazeb, obtížnější adaptace na školní prostředí žáků nastupujících do 1. třídy. • Ztížený rozvoj školního poradenského pracoviště, nedostatek odborných kapacit, omezená pomoc a podpora žákům. • Zvýšená administrativní zátěž vedení školy a učitelů. • Snížená důvěra rodičů a veřejnosti, narušení školního klimatu, omezený zájem o zápis do školy. • Poškození image školy, demotivace zaměstnanců, nutnost aktivního PR a veřejné komunikace. • Slabé povědomí o úspěších školy, nezájem o spolupráci, nízká podpora ze strany veřejnosti. • Zpomalení rozvojových plánů, omezení financování či zájmu o školu z pozice zřizovatele. • Riziko vyhoření, fluktuace pracovníků, obtížné získávání kvalifikovaných učitelů, nízká prestiž školství. • Nejistota v rozvoji školy, omezené možnosti investic, tlak na úspory a personální stabilitu. • Zvýšené nároky na inkluzi a pedagogický přístup, potřeba jazykové podpory, organizační úpravy. • Snižuje klima jednotlivých tříd a vztahy mezi žáky. • Poškození image školy, zvýšená potřeba intervenčních služeb, tlak na školní poradenské
--	---

	pracoviště. • Ztížené budování důvěry, stigmatizace žáků i školy, potřeba pozitivní prezentace a komunitních akcí.
Eliminace hrozeb	
Obtíže spojené s žáky • Pokračování v realizaci efektivních školních preventivních programů a začlenění nových, včetně aktivní spolupráce s pracovníky ŠPP. • Pokračování v efektivním monitoringu školní docházky a pravidelné konzultace s třídními učiteli, školním poradenským pracovištěm a rodiči. • Zajišťovat a udržovat chod kompletního školního poradenského pracoviště. • Realizace adaptačních aktivit pro nově příchozí žáky a budování podpůrného školního klimatu. • Vyučování témat duševního zdraví, digitální hygieny, sebeřízení – důraz na soft-skills. • Tvorba podpůrných plánů pro žáky s rizikovým chováním. • Větší důraz na komunikaci ve třídách – třídnické hodiny. Pedagogický sbor a poradenští pracovníci • Posílení DVPP a supervize / mentoringu / koučinku jako nástrojů proti vyhoření učitelů. • Vyhledávání finanční podpory pro stabilizaci pozic v ŠPP a asistentkých rolí. • Interní mentoring a sdílení dobré praxe mezi pedagogy. • Podpora duševního zdraví pedagogického sboru – skupinové	Rodiče a rodinné zázemí • Aktivní komunikace – workshopy pro rodiče, rodičovské kavárny, individuální setkání i v domácím prostředí. • Zapojení rodičů do školních akcí (jarmarky, dny otevřených dveří) jako součást budování důvěry. • Spolupráce se sociálními službami (OSPOD, neziskové organizace). • Důležitost role sociálního pedagoga která pomáhá s komunikací s rodinami a aktéry mimo školu. • Poskytování podpory v oblasti hygieny, sebeobsluhy – partnerské aktivity s Charitou, Armádou spásy. Finance a materiální zabezpečení • Aktivní účast školy v projektových výzvách (IROP, OP JAK, MŠMT, NPO) • Strategické plánování s rezervami a variantami financování – příprava na možné výpadky. • Spolupráce se zřizovatelem, informování o potřebách školy, podpora investičních záměrů. • Fundraising a partnerství s místními firmami a komunitními organizacemi. • Posilování atraktivity školy směrem k veřejnosti – vyšší šance na podporu ze strany obce. Legislativní a systémové podmínky • Pravidelné sledování legislativy, spolupráce s profesními a školskými asociacemi. • Využití školní autonomie pro flexibilní tvorbu

aktivitu, prostor pro sebereflexi. • Spolupráce s fakultami – nabídka praxí a stáží zajištění dostatku kvalifikovaných pedagogů do budoucna. Společenské vnímání školy • Aktivní školní PR – prezentace úspěchů žáků, pozitivních příkladů z praxe. • Zapojení veřejnosti do školních aktivit – posilování důvěry a komunikace. • Otevřené dny, komunitní jarmarky, výstavy – prezentace života školy navenek. • Spolupráce s médii, zapojení žáků do prezentace školy (např. žákovský parlament). • Osvěta v oblasti romské kultury – veřejné besedy, výstavy, partnerské projekty.	ŠVP navzdory systémovým změnám. • Aktivní účast vedení školy nebo pracovníků ŠPP v odborných pracovních skupinách na regionální či státní úrovni. • Dokumentování přínosu podpůrných pozic – prezentace výsledků vůči zřizovateli, MŠMT. Vnější prostředí • Vytváření adaptivního prostředí pro žáky cizince – jazyková podpora, kulturní mediace. • Posilování multikulturní vzdělávání a přijetí diversity jako obohacujícího prvku. • Komunitní prevence, spolupráce s policií, neziskovým sektorem a veřejnými institucemi. • Aktivní školní komunikace směrem k veřejnosti – redukce předsudků a posilování otevřenosti.
---	--

5.2 Evaluace PPŠ 2024/2025

Naším cílem v oblasti prevence do tohoto školního roku 2024/2025 bylo zajištění preventivních aktivit v oblasti agrese, rizikového sexuálního chování, záškoláctví, šikany, kyberšikany a experimentování s návykovými látkami. Cíl jsme vytipovali v důsledku chování žáků.

V rámci nespecifické prevence proběhly na začátku školního roku 2024/2025 adaptační dny pod názvem „Jsme kamarádi, máme se rádi“, kde třídní učitelé se žáky pracují na stmelení kolektivu a vytvářejí si třídní pravidla na základě platné legislativy (Školní řád). Třídní učitelé se žáky hráli psychoterapeutické hry, které směřují k nastavení pozitivního klimatu ve třídě. Tyto adaptační dny realizujeme pravidelně pro nastavení pravidel třídy a upevnění vztahů ve třídách v návaznosti na dlouhodobý cíl, a to pozitivní klima ve škole. V rámci komunitních kruhů zařazujeme i hry ve třídách, kdy do kolektivů v průběhu školního roku přicházejí noví žáci. Naším cílem je, aby třídní kolektivy měly co nejvíce pozitivní klima.

Šestá třída absolvovala adaptační den se členy ŠPP, třídní učitelkou a asistentkou pedagoga, který strávili mimo školu v prostorách knihovny v Lýskách. Na programu bylo hraní her na seznámení, hry na spolupráci i pohybové hry. Adaptační den je organizován pro vytvoření pozitivního klimatu třídy s pedagogickými pracovníky a navázání vztahu mezi žáky a pedagogy a žáky navzájem. V tomto školním roce do šesté třídy nastoupil i žák s OMJ, který se také tohoto programu zúčastnil.

Na naší škole také vedeme zájmové kroužky, které přispívají nejen k dobrému školnímu klimatu, ale také k rozvoji jednotlivých kompetencí a vhodného chování žáků. Zájmové kroužky využívají převážně děti na 1. stupni. Čím více jsou děti starší, jejich zájem o volnočasové aktivity opadá. Na stmelení kolektivu, posilování důvěry a spolupráce mezi dětmi byly třídními učiteli vedeny komunitní kruhy každé pondělí a pátek, a to ve spolupráci se školním psychologem, případně dalšími pracovníky ŠPP. Komunitní kruh je také veden v případě nově přichozích žáků pro jejich adaptaci na nové prostředí či v jakýchkoliv situacích, kdy je potřeba posílit třídní klima. Třídní učitelé vedou úzkou spolupráci s pracovníky ŠPP, kdy ke spolupráci přistupují při problémech, které vyvstanou během celého školního roku.

Žákovský parlament vyvíjel svou činnost v rámci pozitivního klimatu školy. V září proběhly volby zástupců do žakovského parlamentu 2. – 9. tříd. Proběhla také inaugurace nově zvolených zástupců žakovského parlamentu. Pravidelně se členové parlamentu scházeli na

organizačních schůzkách, kde se mimo jiného řešily i různé připomínky k chodu školy ze stran žáků. Ve září proběhl v Čekyni dvoudenní zážitkový vzdělávací program pro žákovský parlament, kde se také hrály různé hry na seznámení, spolupráci, komunikaci a posílení kolektivu, který se schází v žákovském parlamentu. Žáci se spolupodíleli na akcích školy např. spolupracovali s ostatními žáky na výzdobě autobusové zastávky na ulici Palackého, zdobení vánočního stromčku, valentýnské poště a jiné. Také reprezentovali naši školu na vyhlášení cen Gratias Tibi organizace Člověk v tísni v Praze s projektem „Náš svět není černobílý“. Žákovský parlament podal žádost o grant nadace Tesco v rámci programu „Dobrý start“, který byl zaměřen na vybudování školní zahrádky a úklidu lokality okolí školy a bydliště žáků. Cílem projektu „Náš kousek přírody k relaxaci a užitku“ byla podpora zdravého životního stylu, pomoc lidem v ohrožení a krizi prostřednictvím vypěstované zeleniny a ovoce (konkrétně klientům organizace Kappa Help), zlepšení veřejného prostranství a motivace k třídění odpadu a jeho snižování.

Žáci si osvojili základní pěstitelské dovednosti, pracovní návyky, rozvíjeli emoční odolnost a spolupráci. Na konci školního roku se „parlamentáři“ zúčastnili třídního zážitkového vzdělávacího programu na Tesáku. Cílem bylo utužení kolektivu, zlepšení vzájemné spolupráce, komunikace a rozvoj dovedností a kompetencí.

Speciální pedagog, sociální pedagog, školní psycholog a metodik prevence pracovali se žáky, kteří mají poruchy chování, projevy agresivity, neuznávají autoritu, mají časté konflikty se spolužáky i učiteli nebo jiné projevy náročného chování. Tyto projevy se často objevují s příchodem nových žáků. V oblasti nevhodného chování některých žáků ve škole jsme spolupracovali s kurátorkami pro děti a mládež OSPOD Přerov a také s kriminální policií ČR. Celkem za tento školní rok bylo svoláno 8 výchovných komisí. Spolupráce s OSPOD Přerov vnímáme jako úspěšnou. Také byly dle potřeby realizovány intervenční programy, a to v 5. a 7. třídě na upevnění třídního kolektivu. Také jsme se zaměřili na přípravné třídy, kdy v pěti setkáních probíhala relaxace pro nejmenší, cílem byla podpora duševního zdraví.

V rámci specifické prevence nabízené Preventivní skupinou Přerov – balíček preventivních programů Městské policie, PPP, PČR i OSPOD Přerov, jsme všechny využili. S programy jsme spokojeni a dle nabídky je rádi využijeme i v příštím roce.

Také byl realizován program „Kočičí zahrada“, a to ve 3. třídách, pro rozvoj sociálních dovedností. Dalším preventivním programem, který proběhl v 9. třídě byl „Hra na hraně“, zabývající se gamblerstvím a také preventivní program „Film Všude dobře, doma nejlíp“, o prevenci a osvětě domácího násilí, který je určený nejen sobám ohroženými násilím v rodině,

ale i osobám, které se dopouštějí násilí. Ve 4. třídě proběhl preventivní program „Druhý krok“ zaměřený na vybrané agresivní chování a emoce. V 8.A třídě probíhal celoročně program „RRRR“ na rozvoj socioemočního učení a posílení duševního zdraví. V 7. třídě byl realizován celoročně program „Třída v pohodě“ zaměřený na vztahy ve třídě. Ve druhých třídách byl realizován program s názvem „Ferda a jeho mouchy“ zaměřený na socioemoční učení.

Využili jsme i nabídky KAPPA-HELP CENTRA SOCIÁLNÍ PREVENCE, které nám nabídlo a zrealizovalo programy selektivní primární prevence s názvem Agrese, a to ve 3. třídách, 4. a 5. třídě. Dále jsme využili nabídky streetworkrů, kteří hovořili se žáky 2. stupně o dopadu závislostí na lidský organismus.

I v tomto školním roce se Školní poradenské pracoviště spolu s třídními učiteli zaměřilo na vysokou zameškanou absenci žáků. Osvědčila se spolupráce sociálních pedagogů s rodiči, kdy jsou rodiče opakovaně upozorňováni na pravidla omlouvání a důležitost pravidelné docházky. Byly také vedeny pohovory s rodiči o neomluvené i vysoké omluvené absenci a byla také svolána výchovná komise a případové setkání za přítomnosti kurátora pro děti a mládež ohledně vysoké omluvené absence. Využívali jsme školní pravidla omlouvání vycházející ze stávající legislativy ČR a metodického doporučení MŠMT. Nadále jsme v této oblasti spolupracovali s Magistrátem města Přerova, konkrétně s Oddělením přestupků, s OSPOD a s Policií ČR. Usilovali jsme snížit jak neomluvenou, tak i vysokou omluvenou absenci. Přes veškeré snahy se nám nepodařilo dosáhnout chtěných výsledků. Největším determinantem vnímáme stěhování rodin a nedostatku pediatriů. Rodiče stále využívají telefonických konzultací s lékaři při zdravotních obtížích svých dětí. I přesto, že někteří pediatri zavedli určitá opatření se vysoká omluvená absence nesnižuje. V případě vysoké omluvené absence vyžadujeme omlouvání na základě sdělení lékaře, především pro prevenci zdraví dítěte a skrytého záškoláctví.

K vysoké zameškané absenci přispělo také infekční onemocnění žloutenkou typu A, které bylo v tomto školním roce na vzestupu v celé ČR. Dále absenci žáků ovlivňovaly obavy z bombových útoků a povodní, které proběhly na podzim 2024.

V 1. pololetí školního roku 2024/2025 omluvená absence mírně klesla (konkrétně o 7,614 hodin na žáka), avšak neomluvená absence se zvýšila o 3,932 hodin na žáka. Ve 2. pololetí nedošlo k téměř žádnému navýšení ani snížení.

V tomto školním roce jsme také řešili vnášení a užívání návykových látek, zejména cigarety a elektronické cigarety, což jsme řešili v rámci metodických doporučení a krizových plánů.

S Magistrátem města Přerova i Městskou policií a dalšími subjekty jsme spolupracovali na opatřeních v rámci prevence kriminality ve městě včetně přípravy nové Strategie prevence kriminality města Přerova na období 2025–2028.

Také v průběhu celého školního roku byly pedagogickými pracovníky využívány webináře i semináře v rámci DVPP nejen v oblasti vzdělávání, ale také prevence.

Všechny podněty plynoucí z hodnocení preventivních aktivit a ze situace na škole budou zakomponovány do Preventivního programu školy.

6 LEGISLATIVA

STRATEGIE A AKČNÍ PLÁNY

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027 a Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2023–2025
- Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027
- Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2022–2027
- Krajský plán primární prevence rizikového chování v Olomouckém kraji na léta 2023–2026
- Strategický protidrogový plán Olomouckého kraje na období 2023–2026
- Strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním v Olomouckém kraji 2023–2026
- Akční plán realizace politiky v oblasti závislostí a závislostního chování v Olomouckém kraji na období 2025–2026

ZÁKONY

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (platný, ve znění aktuálních novelizací)
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů (rovněž platný s novelami)
- Zákon č. 109/2002 Sb. – o ústavní výchově a preventivně výchovné péči ve školských zařízeních
- Zákon č. 379/2005 Sb. – o opatřeních proti škodám působeným tabákem, alkoholem a toxikomanií
- Zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách

- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek – „Tabákový Zákon“
- Zákon č. 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí; Zákon č. 242/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 359/1999 Sb.
- Zákon č. 218/2003 Sb. o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže

VYHLÁŠKY

- Vyhláška č. 72/2005 Sb. - Vyhláška o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních + vyhláška č. 197/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb.
- Vyhláška č. 317/2005 Sb. – o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků + Vyhláška č. 412/2006 Sb., kterou se mění vyhláška č. 317/2005 Sb.
- Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných + Vyhláška č. 248/2019 Sb., kterou se mění vyhláška č. 27/2016 Sb.

METODICKÉ POKYNY A DOPORUČENÍ

- Metodické doporučení k prevenci rizikového chování dětí, žáků a studentů ve školách a ve školských zařízeních (č.j.: MŠMT 21291/2010-28) + přílohy pro jednotlivé typy rizikového chování:
 1. návykové látky
 2. rizikové chování v dopravě
 3. poruchy příjmu potravy
 4. alkohol
 5. syndrom CAN
 6. školní šikanování
 7. kyberšikana
 8. homofonie
 9. extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
 10. vandalismus
 11. záškoláctví
 12. krádeže
 13. tabák

14. krizové situace spojené s násilím
15. netolismus
16. sebepoškozování
17. nová náboženská hnutí
18. rizikové sexuální chování
19. příslušnost k subkulturám
20. příloha sjednocena s přílohou č. 5 - Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě ve škole
21. hazardní hraní
22. dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS
23. psychická krize/duševní nemocnění žáka
24. sebevražedné chování

- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j.: MŠMT-21149/2016)
- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (č.j.: MŠMT-14423/99-22)
- Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků (č. j. MSMT-43301/2013)
- Metodické doporučení MŠMT k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování (č. j. MSMT-780/2024-1)
- Metodické doporučení pro školy a školská zařízení Spolupráce škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality páchané na dětech a mládeži Č.j. MSMT-6167/2025-1)
- Minimální standard bezpečnosti (č.j.: MSMT-1981/2015-1)
- Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků Č. j. MSMT-43301/2013)
- Využití právních opatření při řešení problémového chování žáků na školách (dokument MŠMT 2014, aktualizován 30. 1. 2025)
- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (č.j.: 14423/99-22)

- Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků (č. j. MSMT-43301/2013)
- Metodické doporučení MŠMT k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování (č.j. MSMT-780/2024-1)
- související normy: Zákon č. 422/2003 Sb., o sociální potřebnosti (novela zákona č. 482/1991 Sb.) – ohlašovací povinnost školy při neomluvených hodinách; Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí (změny – platné znění od 1. 1. 2015 – více o ohlašovací povinnosti školy)
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policí ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, (č.j.: 25884/2003-24)
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT (č.j.: 37 014/2005-25)

7 INFORMAČNÍ ZDROJE

Vnitřní

V pracovně školního metodika prevence je pro učitele vedena sbírka odborné literatury a ostatních výukových materiálů (DVD, video, letáky, metodiky...). O vhodnosti použití konkrétních pomůcek jsou také pedagogové ústně informováni při individuálních konzultacích, nebo na poradách pedagogického sboru. Metodik prevence vede nástěnku metodika prevence, která slouží jako informační panel aktuálních informací, krizových telefonních čísel a plánů týkajících se prevence rizikového chování. Také jsou k dispozici formuláře Záznam o jednání se zákonným zástupcem, Záznam o jednání se žákem a Individuální výchovný program. Metodik prevence zasílá materiály určené k prevenci rizikových chování na e-mailové adresy třídním učitelům, asistentům pedagoga i ostatním pedagogickým pracovníkům.

Vnější

Při zpracování Preventivního plánu školy vycházíme z aktuálních informací a metodik, které jsou uvedeny na oficiálních internetových portálech:

- www.msmt.cz
- www.kr-olomoucky.cz
- www.ppp-olomouc.cz

Pro orientaci v konkrétních oblastech rizikového chování čerpáme také informace na internetových stránkách, které jsou tematicky zaměřeny např.:

- www.minimalizacesikany.cz
- www.drogy-info.cz
- www.domacinasili.cz
- www.alkoholik.cz
- www.pravonadetstvi.cz
- www.prevence-info.cz
- www.anabell.cz

a další

K metodickému vedení využíváme odborníků z PPP, SVP, OSPODu, Policie ČR a MP. Využíváme také internetového poradenství. Metodik prevence spolupracuje s oblastním metodikem prevence.

Při řešení odborných problémů se obracíme na specialisty daných oborů (lékaři – specialisté, psychologové apod.) – viz příloha č.1 Síť kontaktů

SEZNAM ZKRATEK

atd. – a tak dále

CAN – Child Abuse and Neglect – týrané, zneužívané a zanedbávané dítě

ČR – Česká republika

GDPR – General Data Protection Regulation – obecné nařízení o ochraně osobních údajů

IVP – individuální vzdělávací plán

MP – městská policie

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

MZ – Ministerstvo zdravotnictví

NL – návyková látka

OSPOD – orgán sociálně právní ochrany dětí

PAS – poruchy autistického spektra

PLPP – plán pedagogické podpory

PO – podpůrná opatření

PPP – pedagogicko-psychologická poradna

PPŠ – preventivní program školy

SEPA – systém evidence preventivních aktivit

SPC – speciálně pedagogické centrum

SVP – středisko výchovné péče

SWOT – vnitřní silné a slabé stránky organizace a příležitosti a hrozby z vnějšího prostředí organizace

ŠPP – školní poradenské pracoviště

tzv. – tak zvaný/á

ZŠ – základní škola

ZZ – zákonný zástupce

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

MIOVSKÝ, M. a kol. 2015. *Kvalita a efektivita v prevenci rizikového chování dětí a dospívajících*. 1. vyd. Praha: Klinika adiktologie 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy. 167 s. ISBN 978-80-7422-395-2

MIOVSKÝ, M. a kol. 2012. *Návrh doporučené struktury minimálního preventivního programu prevence rizikového chování pro základní školy*. 1. vyd. Praha: Klinika adiktologie 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy. 100 s. ISBN 978-80-87258-74-3

MIOVSKÝ, M. a kol. 2015. *Prevence rizikového chování ve školství*. 2. vyd. Praha: Klinika adiktologie 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy. 328 s. ISBN 978-80-7422-392-1

MIOVSKÝ, M. a kol. 2015. *Programy a intervence školské prevence rizikového chování v praxi*. 2. vyd. Praha: Klinika adiktologie 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy. 405 s. ISBN 978-80-7422-394-5

MIOVSKÝ, M. a kol. 2012. *Příklady dobré praxe programů školní prevence rizikového chování*. 1. vyd. Praha: Klinika adiktologie 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy. 173 s. ISBN 978-80-87258-91-0

MIOVSKÝ, M. a kol. 2015. *Výkladový slovník základních pojmů školské prevence rizikového chování*. 2. vyd. Praha: Klinika adiktologie 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy. 272 s. ISBN 978-80-7422-393-8

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online]. 2024. Dostupné z: <https://msmt.gov.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny?highlightWords=metodic%C3%BD+pokyn+prim%C3%A1rn%C3%AD+prevence>

PŘÍLOHY

Příloha č. 1

Sít' kontaktů

Krajský školský koordinátor Olomouckého kraje	telefonní číslo	e-mail	adresa
PhDr. Ladislav Spurný	585 508 545	l.spurny@olkraj.cz	Jeremenkova 40a Olomouc 779 11

Pedagogicko psychologická poradna – oblastní metodik prevence Přerov	telefonní číslo	e-mail	adresa
Mgr. et Mgr. Andrea Dvořáková	775 887 201 po-čt	andrea.dvorakova@ppp-prerov.cz	Kouřilkova 8, Přerov, 750 02
Mgr. Bc. Michal Jahn	774 065 295, čt, pá	jahn@ppp-prerov.cz	Kouřilkova 8, Přerov, 750 02

Středisko výchovné péče Tršice	telefonní číslo	e-mail	adresa
Mgr. Soňa Coufalová	773 482 895, 571 641 600	vedouci@svp-trsice.cz	Tršice 225, 783 57

Policie ČR	telefonní číslo	e-mail	adresa
	158		U Výstaviště 18, Přerov, 750 02
por. Mgr. Lenka Vanková	702 174 096	lenka.vankova3@pcr.cz	U Výstaviště 18, Přerov, 750 02

Městská policie Přerov	telefonní číslo	e-mail	adresa
	156		nám. T.G.Masaryka 1, Přerov, 750 02
Lenka Škodová Pavel Vojtášek	604 227 787 604 227 787	lenka.skodova@prerov.eu pavel.vojtasek@prerov.eu	nám. T.G.Masaryka 1, Přerov, 750 02

OSPOD Přerov - kurátorky pro děti a mládež	telefonní číslo	e-mail	adresa
<u>Bc. Vlasta Janů</u>	581 268 780 739 242 966	vlasta.janu@prerov.eu	Smetanova 7a, Přerov, 750 02
<u>Mgr. Marcela Štrbáňová</u>	581 268 782 739 242 967	marcela.strbanova@prerov.eu	Smetanova 7a, Přerov, 750 02
<u>Mgr. Romana Vavříková</u>	581 268 777 603 196 328	romana.vavrikova@prerov.eu	Smetanova 7a, Přerov, 750 02
<u>Mgr. Veronika Zaoralová</u>	581 268 783 606 640 936	veronika.zaoralova@prerov.eu	Smetanova 7a, Přerov, 750 02

Probační a mediační služba Přerov	telefonní číslo	e-mail	adresa
Mgr. Táňa Palotášová	731 621 322	tpalotasova@pms.justice.cz	Smetanova 2017/4, Přerov, 750 02

Hasičský záchranný sbor – Územní odbor Přerov	telefonní číslo	e-mail	adresa
plk. Ing. Miroslav Čoček	950 781 020 150		K Moštěnici 375/9a Přerov VI- Újezdec 750 02 Přerov

Zdravotnická záchranná služba	telefonní číslo	e-mail	adresa
	155		

Dětská psychiatrie	telefonní číslo	e-mail	adresa
MUDr. Martina Wenglorzová	582 332 800		Trávnícká 2, Prostějov, 796 01

E-bezpečí	telefonní číslo	e-mail	adresa
doc. Mgr. Kamil Kopecký, Ph.D.	777 146 808	info@e-bezpeci.cz	Žižkovo nám. 5 Olomouc 77140
PhDr. René Szotkowski, Ph.D.	735 525 717	rene.szotkowski@upol.cz	Žižkovo nám. 5 Olomouc 77140

P-centrum	telefonní číslo	e-mail	adresa
Mgr. Markéta Rodryčová	585 221 983 734 489 420	marketa.rodrycova@p-centrum.cz	Lafayettova 47/9, Olomouc, 779 00
Mgr. et Mgr. Jitka Škarohlídová		Jitka.skarohlidova@p-centrum.cz	Lafayettova 47/9, Olomouc, 779 00

KAPPA-HELP, z.s.	telefonní číslo	e-mail	adresa
Mgr. Ivana Smětalová	773 821 001	office@kappa-help.cz	Boženy Němcové 16, Přerov
Mgr. Martina Shaw	773 070 814	prevence@kappa-help.cz	Boženy Němcové 16, Přerov

Charita Přerov	telefonní číslo	e-mail	adresa
Mgr. Alena Pizúrová	605 441 670	alena.pizurova@prerov.charita.cz	Šířava 1295/27, Přerov, 750 02

Romské komunitní centrum Žížalka	telefonní číslo	e-mail	adresa
Mgr. Lenka Klíčová	608 139 073	zizalka@prerov.charita.cz	Kojetínská 1946/38, 750 02 Přerov

Statutární město Přerov, MMPr, OSPOD – sociální pracovnice	telefonní číslo	e-mail	adresa
Bc. Lenka Černošková	581 268 784, 739 242 968	lenka.cernoskova@prerov.eu	Smetanova 7a, Přerov, 750 02
Mgr. Michaela Janíková	581 268 786, 702 248 282	michaela.janikova@prerov.eu	Smetanova 7a, Přerov, 750 02
Mgr. Petra Jüttnerová	581 268 198, 702 146 485	petra.juttnerova@prerov.eu	Smetanova 7a, Přerov, 750 02
Bc. Renata Kaderová	581 268 785, 603 196 327	renata.kaderova@prerov.eu	Smetanova 7a, Přerov, 750 02
Mgr. Danuše Matlochová	581 268 779, 739	danuse.matlochova@prerov.eu	Smetanova 7a, Přerov, 750 02

	242 965		
Mgr. Jana Mikulíková	581 268 775, 739 242 963	jana.mikulikova@prerov.eu	Smetanova 7a, Přerov, 750 02
Renata Plchotová	581 268 778, 606 640 939	renata.plchotova@prerov.eu	Smetanova 7a, Přerov, 750 02
Mgr. Simona Popelová	581 268 520, 739 482 964	Simona.popelova@prerov.eu	Smetanova 7a, Přerov, 750 02
Veronika Rychtová, DiS.	581 268 765, 730 808 992	veronika.rychtova@prerov.eu	Smetanova 7a, Přerov, 750 02
Mgr. Lenka Vaculíková	581 268 196, 739 482 959	lenka.vaculikova@prerov.eu	Smetanova 7a, Přerov, 750 02

Statutární město Přerov, MMPr, OSPOD – náhradní rodinná péče	telefonní číslo	e-mail	adresa
Pavlaína Jiskrová, DiS.	581 268 796, 730 808 991	pavlina.jiskrov@prerov.eu	Smetanova 7a, Přerov, 750 02
Bc. Dana Maďaričová	581 268 781, 721 380 025	dana.madaricova@prerov.eu	Smetanova 7a, Přerov, 750 02
Mgr. Simona Slováková	581 268 642, 601 325 498	simona.slovakova@prerov.eu	Smetanova 7a, Přerov, 750 02
Bc. Jana Veselá	581 268 753,	jana.vesela@prerov.eu	Smetanova 7a, Přerov, 750 02

	602 533 400		
Bc. Daniela Barošová	581 268 796, 739 482 966	daniela.barosova@prerov.eu	Smetanova 7a, Přerov, 750 02

Nabídka preventivních programů nabízených Preventivní skupinou města
Přerova

Primární preventivní program na školní rok 2025/2026

Časový harmonogram PPP

ZŠ Boženy Němcové								
	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Městská policie	3/26		3/26		3/26			3/26
PPP		10/25						
OSPOD - kurátorky						2/26		
OSPOD				5/26				
PČR						9/25		

PRIMÁRNĚ PREVENTIVNÍ PROGRAM VE MĚSTĚ PŘEROVĚ

Nabídka preventivních programů pro školní rok 2024/2025

Realizátor: Městská policie Přerov, Oddělení prevence

Preventivní program pro 2., 4., 6. a 9. třídy ZŠ a víceletá gymnázia

II. třída

Téma: BEZPEČNÉ CHOVÁNÍ

Cíl: Naučit děti, jak se bezpečně chovat nejen při cestě do školy

Obsah programu

- úvod o městské policii
- dopravní výchova - - pravidla chodců (pracovní listy)
- kontakt s cizími lidmi
- nouzová telefonní čísla

IV. třída

Téma: BEZPEČNÁ JÍZDA NA KOLE

Cíl: Seznámit děti s dopravními značkami a pravidly silničního provozu

Obsah programu

- pravidla chodců – opakování
- bezpečná jízda na kole – dopravní značky, pravidla cyklistů (pracovní listy)
- shrnutí – obrázek „Kdo se nechová správně“

VI. třída

Téma: SITUACE NA ULICI

Cíl: Seznámit děti s nutností dodržování zákonů a právních norem a umět si poradit v různých životních situacích

Obsah programu

- použití nouzových čísel
- jak se zachovat v určitých situacích
- předcházení rizikových situací
- užívání návykových látek (alkohol, nikotin...)

IX. třída

Téma: **CO VĚDĚT V 15 LETECH!**

Cíl: Seznámit žáky se základy právního vědomí a trestní odpovědností mladistvých

Obsah programu

- oprávnění strážníka dle zákona o obecní policii
- příběhy z praxe – zapojení žáků do problematiky
- trestní odpovědnost mladistvých, opatření ukládaná mladistvým
- požívání alkoholických nápojů
- online prostředí – AI
- řešení přestupku, dotazy

Cílová skupina - 2., 4., 6. a 9. třídy ZŠ a odpovídající ročníky víceletých gymnázií
- dle dohody i v jiných ročnících ZŠ

Časová dotace: 1 vyučovací hodina

Místo konání: školící místnost MP, oddělení prevence v Kratochvílově 30, 2. patro (budova jídelny) nebo přímo na ZŠ

Kapacita školící místnosti: max. 30 žáků

Cena: zdarma

Kontaktní osoby:

Lenka Škodová lenka.skodova@prerov.eu

Pavel Vojtášek pavel.vojtasek@prerov.eu

Oddělení prevence prevence@prerov.eu 604 227 787

Městská policie Přerov

Oddělení prevence, Nám. T. G. Masaryka 1, 750 02 Přerov, pracoviště: Kratochvílova 30

www.mpprerov.eu

* * * * *

Připomínáme, že kontaktování organizace a domluvení termínu uskutečnění je již na metodikovi, v opačném případě se může stát, že program nebude uskutečněn.

* * * * *

Preventivní interaktivní program pro 3. třídy

Téma: POVÍDEJME SI O TOLERANCI!

Cíl: Podpořit vzájemnou toleranci mezi žáky třídy

Program je zároveň sondou do skupinové dynamiky třídního kolektivu a může třídnímu učiteli poskytnout informace o kvalitě komunikace a vztazích mezi žáky

Obsah programu

- co pro mě znamená tolerance
- proč je v lidské společnosti tolerance potřeba, aneb rozdíly jsou přirozené
- jak se projevuje tolerantní člověk
- tematická zážitková aktivita
- učíme se být tolerantní – nastavení pravidel pro vzájemné chování mezi žáky třídy

Časová dotace: 2 vyučovací hodiny

Program je možné realizovat pouze za přítomnosti třídního učitele.

Kontaktní osoba:

Mgr. Andrea Dvořáková andrea.dvorakova@ppp-prerov.cz 775 887 201

Mgr. Michal Jahn jahn@ppp-prerov.cz 775 887 201

Programy lze realizovat pouze po předchozí domluvě a po vyplnění požadovaného formuláře dodaného poradnou.

Pedagogicko-psychologická poradna Olomouckého kraje, pracoviště Přerov

Kouřilkova 8, 750 00 Přerov

* * * * *

Připomínáme, že kontaktování organizace a domluvení termínu uskutečnění je již na metodikovi, v opačném případě se může stát, že program nebude uskutečněn.

* * * * *

**Realizátor: Magistrát města Přerova, Odbor sociálních věcí a školství, oddělení sociálně-
právní ochrany dětí**

Preventivní program pro 5. třídy

**Téma: DÍTĚ A JEHO POSTAVENÍ VE SPOLEČNOSTI, DĚTSKÁ PRÁVA X
POVINNOSTI**

Charakter: Preventivní beseda se sociálními pracovníci Magistrátu města
Přerova

Obsahová náplň

- představení práce OSPOD
- náhled na „dítě“ v minulosti a nyní
- dětská práva
- dětské povinnosti
- seznámení se s dokumentem Úmluva o právech dítěte

Časová dotace: 1 vyučovací hodina

Místo konání: v prostorách školy

Cena: zdarma

Kontaktní osoba

**Mgr. Jana Mikulíková jana.mikulikova@prerov.eu 581 268 775,
739 242 963**

**Magistrát města Přerova, Odbor sociálních věcí a školství, Oddělení sociálně-právní
ochrany dětí, Smetanova 7, 750 00 Přerov**

* * * * *

**Připomínáme, že kontaktování organizace a domluvení termínu uskutečnění je již
na metodikovi, v opačném případě se může stát, že program nebude uskutečněn.**

* * * * *

Preventivní přednášky pro 7. třídy

Téma: KYBERŠIKANANA A PRÁVNÍ VĚDOMÍ

Obsah programu

- rozdíly mezi šikanou a kyberšikanou
- trestní odpovědnost, právní vědomí
- další aktuální negativní jevy na internetu (sexting, kybergrooming, hoax a další)
- jak se chránit a bránit
- konkrétní případy řešené policií
- kde najdu pomoc

Přednáška je vedena formou dialogu s možností dotazů. Účast vyučujícího je vítána.

Časová dotace: 1 vyučovací hodina

Místo konání: v prostorách školy – učebna, kde je možnost spustit prezentaci a DVD

Cena: zdarma

Kontaktní osoba:

por. Mgr. Lenka Vanková

lenka.vankova3@pcr.cz

974 778 208

702 174 096

Termíny je nutné domlouvat minimálně 2 měsíce dopředu, v opačném případě se může stát, že nebude volný termín na uskutečnění besedy.

por. Mgr. Lenka Vanková

oddělení tisku a prevence

územní odbor Policie ČR

U Výstaviště 18

751 52 Přerov

*** * * * ***

Připomínáme, že kontaktování organizace a domluvení termínu uskutečnění je již na metodikovi, v opačném případě se může stát, že program nebude uskutečněn.

*** * * * ***

**Realizátor: Magistrát města Přerova, Odbor sociálních věcí a školství, oddělení sociálně-
právní ochrany dětí**

Preventivní přednášky pro 8. třídy

Téma: TRESTNÍ ODPOVĚDNOST DĚTÍ A MLÁDEŽE

Charakter: Preventivní beseda s kurátory pro mládež Magistrátu města Přerova

Obsah programu

- práce kurátora pro mládež
- trestní odpovědnost
- trestní stíhání a jeho průběh
- trestní soudní řízení nezletilých a mladistvých
- přestupkové řízení
- neomluvená absence – záškoláctví
- ústavní výchova

Časová dotace: 1 vyučovací hodina

Místo konání: v prostorách školy

Cena: zdarma

Kontaktní osoby:

Bc. Vlasta Janů vlasta.janu@prerov.eu 581 268 780, 739 242 966

Mgr. Veronika Zaoralová veronika.zaoralova@prerov.eu 581 268 783, 606 640 936

**Magistrát města Přerova, Odbor sociálních věcí a školství, Oddělení sociálně-právní
ochrany dětí, Smetanova 7, 750 00 Přerov**

* * * * *

**Připomínáme, že kontaktování organizace a domluvení termínu uskutečnění je již
na metodikovi, v opačném případě se může stát, že program nebude uskutečněn.**

* * * * *

Krizové plány

KRIZOVÝ PLÁN – NÁVYKOVÉ LÁTKY

Užívání návykových látek lze považovat za rizikové chování. Jsou to takové vzorce chování, v jejichž důsledku dochází k prokazatelnému nárustu zdravotních, sociálních, výchovných a dalších rizik pro jedince i pro společnost.

Závislostní chování v plné míře naplňuje všechny znaky uvedené v definici rizikového chování, neboť má dopad na psychický i fyzický stav jednotlivce, může ovlivnit život uživatele i jeho okolí. Podílí se na něm mnoho faktorů. Vydefinování rizikových faktorů pomáhá najít vhodné a účinné intervence a předcházet hlubším negativním dopadům, které ovlivňují rozvoj osobnosti a uplatnění mladého člověka v životě.

Abstinence od drog – zdržení se nebo vzdání se nějaké substance, která způsobuje požitok.

Užívání – opakovaná zkušenost s návykovou látkou bez zakoušení závažných negativních dopadů.

Experimentální užití drog – jednorázová zkušenost, nejvýše 2-3 zkušenosti v životě.

Rekreační – příležitostné/pravidelné užívání drog je zakomponované do životního stylu zejména mladých lidí, nepůsobí vážné zdravotní, sociální a ekonomické problémy.

Nadužívání (rizikové užívání) – užívání legálních nebo nelegálních návykových látek, které již představuje riziko pro zdraví.

Zneužívání (problémové užívání) – opakované užívání legálních a/nebo nelegálních návykových látek i přes zjevné negativní následky.

Závislost – nutkavé užívání návykových látek bez ohledu na důsledky. Jedná se o nepřetržité a pravidelné užívání, které určuje životní styl a působí vážné poškození somatické, psychologické a sociální.

Škola vytváří podmínky pro předcházení výskytu případů užívání návykových látek v prostorách školy v době školního vyučování včetně všech mimoškolních akcí i mimoškolní činnosti.

Zajistí ochranu zdraví žáků před škodlivými účinky návykových látek v prostorách školy v době školního vyučování včetně všech mimoškolních akcí i mimoškolní činnosti.

Ve školním řádu jasně vymezí zákaz užívání návykových látek ve škole, jejich nošení do školy.

Poskytuje žákům věcné a pravdivé informace o návykových látkách formou, která je přiměřená jejich rozumovému a osobnostnímu vývoji – ve výuce.

Působí preventivně na žáky v oblasti primární prevence.

Konzumace návykové látky ve škole

Pokud je žák přistižen ve škole nebo na školní akci:

- Je nutné mu zabránit v další konzumaci
- Je nutné mu NL odebrat za přítomnosti další osoby
- Pokud je vyhodnoceno, že žákovi hrozí nebezpečí, tak je volána záchranná služba a Policie ČR
- Pokud žákovi nehrozí akutní nebezpečí jsou voláni zákonní zástupci a informováni o vzniklé situaci, pokud není ZZ dostupný, škola vyrozumí příslušný OSPOD
- Škola vyvodí výchovná opatření dle školního řádu
- Je sepsána závěrečná zpráva

Distribuce návykové látky ve škole

Distribuce je považována za trestný čin a nezáleží na množství návykové látky.

- Pokud má škola podezření o distribuci NL ve škole, ihned kontaktuje a informuje Policii ČR
- Informuje také zákonné zástupce a příslušný OSPOD

Nález návykové látky ve škole nebo zadržení návykové látky u žáka

- NL zabaví, vloží do obálky s datem, časem a místem nálezů nebo zabavení
- Ihned kontaktuje a informuje Policii ČR, ZZ a příslušný OSPOD

KRIZOVÝ PLÁN – RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ V DOPRAVĚ

Rizikové chování v dopravě můžeme obecně charakterizovat jako takové jednání, které vede v rámci dopravního kontextu k dopravním kolizím a následně k úrazům nebo úmrtím.

Žáci školy každoročně projdou interaktivními preventivními programy Městské policie, které realizuje Oddělení prevence kriminality.

II. třída

Téma: **BEZPEČNÉ CHOVÁNÍ**

Cíl: Naučit děti, jak se bezpečně chovat nejen při cestě do školy

Obsahová náplň

- úvod o městské policii
- dopravní výchova - pravidla chodců (pracovní listy)
- kontakt s cizími lidmi
- nouzová telefonní čísla

IV. třída

Téma: **BEZPEČNÁ JÍZDA NA KOLE**

Cíl: Seznámit děti s dopravními značkami a pravidly silničního provozu

Obsahová náplň

- dopravní výchova - bezpečné přecházení - opakování
- bezpečná jízda na kole - dopravní značky, pravidla cyklistů (pracovní listy)
- shrnutí - obrázek „Kdo se nechová správně“

VI. třída

Téma: **SITUACE NA ULICI**

Cíl: Seznámit děti s nutností dodržování zákonů a právních norem a umět si poradit v různých životních situacích

Obsahová náplň

- bezpečnost v dopravě - opakování problematiky chodců a cyklistů (test)
- situace na ulici - jak se zachovat v určitých situacích
- použití nouzových čísel
- předcházení rizikových situací
- kouření cigaret a požívání alkoholu mládeží

IX. třída

Téma: **CO VĚDĚT V 15 LETECH!**

Cíl: Seznámit žáky se základy právního vědomí a trestní odpovědností mladistvých

Obsahová náplň

- oprávnění strážníka dle zákona o obecní policii
- příběhy z praxe - zapojení žáků do problematiky
- trestní odpovědnost mladistvých
- postihy za přestupky a trestné činy
- zodpovězení dotazů

Časová dotace: 1 vyučovací hodina

Místo konání: školící místnost Městské policie Přerov, Oddělení prevence kriminality
v Kratochvílově 30, 2. patro

Kontaktní osoby:

Lenka Škodová lenka.skodova@prerov.eu

Pavel Vojtášek pavel.vojtasek@prerov.eu

Oddělení prevence prevence@prerov.eu

mob.: 604 227 787

www.mpprerov.cz

KRIZOVÝ PLÁN – PORUCHY PŘÍJMU POTRAVY

Mentální anorexie, bulimie a psychogenní přejídání představují ve svých projevech mezní polohy jídelního chování od život ohrožujícího omezování příjmu potravy až po přejídání spojené se zvracením nebo jinou nevhodnou kompenzací energetického příjmu. Pro poruchy je příznačný nadměrný strach z tloušťky, nespokojenost s tělem a nadměrná snaha o dosažení štíhlosti a její udržení. Další psychické a zdravotní problémy většinou souvisí s mírou podvýživy a s intenzitou užívaných „metod“ na zhubnutí.

Škola zajistí prevenci ohledně zdravého životního stylu. Zaměří se hlavně na nevhodnost redukčních diet a prostředků na hubnutí – ve výuce.

Škola zajistí vhodnou intervenci u rizikových jedinců (rychlé zhubnutí, zvracení, chybí konzumace svačin ve škole ...), zprostředkuje kontakt se školním psychologem.

Učitel ale není terapeut, takže dítěti a rodině pouze zprostředkuje zpětnou vazbu o jídelních návycích a doporučí, popř. zprostředkuje kontakt s psychologem nebo lékařem.

Síť partnerů spolupráce:

- **Centrum Anabell** – linka 774 467 293 – telefonická krizová pomoc pro problematiku spojenou s okruhem poruch příjmu potravy

posta@anabell.cz – internetové poradenství

iporadna@anabell.cz – e-mail

www.facebook.com/centrum.anabell

www.instagram.com/anabell.cz

- **Linka důvěry Dětského krizového centra** – linka 241 484 149, 777 715 215
- **Linka bezpečí** – linka 116 111 – nonstop pro děti a studenty do 25 let včetně
- **Linka pro rodinu a školu** – linka 116 000 – nonstop pomoc dospělým ohledně dětí – pro rodiče, příbuzné, pedagogy

KRIZOVÝ PLÁN – ALKOHOL

Alkohol je v Evropské unii návykovou látkou číslo jedna. Rozšířenost pití alkoholu má hluboké společenské a kulturní kořeny. Odpradávná je užívání alkoholu spojováno také se způsobem, jak zvládat stresové situace.

Alkohol je legální drogou, přičemž její dostupnost je v různých zemích upravena odlišně. V České republice je podle zákona možné podávat a prodávat alkohol zletilým osobám, tj. od 18 let věku.

Abstinence – jediný bezpečný vzorec užívání alkoholu u dětí.

Experimentování – většina dospívajících alespoň jednou vyzkouší účinky alkoholu.

Umírněné pití – konzumace relativně bezpečného množství za nepříliš rizikových okolností.

Epizodické, nárazové užívání alkoholu – je vázáno na prostředí zábavy a skupinu vrstevníků.

Škodlivé užívání alkoholu – dlouhodobé užívání alkoholu, které vede k poškození zdraví.

Závislost na alkoholu – závažná psychiatrická porucha se specifickými příznaky.

Škola vytváří podmínky pro předcházení výskytu případů užívání alkoholu v prostorách školy v době školního vyučování včetně všech mimoškolních akcí i mimoškolní činnosti.

Zajistí ochranu zdraví žáků před škodlivými účinky alkoholu v prostorách školy v době školního vyučování včetně všech mimoškolních akcí i mimoškolní činnosti.

Ve školním řádu jasně vymezí zákaz užívání alkoholu ve škole, jejich nošení do školy.

Poskytuje žákům věcné a pravdivé informace o alkoholu formou, která je přiměřená jejich rozumovému a osobnostnímu vývoji. Škola v rámci prevence formuje vhodné postoje k alkoholu. Přiměřeně věku žáky informuje o alkoholu, jeho povaze, účincích a rizicích ve výuce.

Působí preventivně na žáky v oblasti primární prevence užívání návykových látek (preventivní program Unplugged).

Konzumace alkoholu ve škole

Pokud je žák přistižen ve škole nebo na školní akci:

- Je nutné mu zabránit v další konzumaci
- Je nutné mu alkohol odebrat za přítomnosti další osoby
- Pokud je vyhodnoceno, že žákovi hrozí nebezpečí, tak je volána záchranná služba a Policie ČR
- Pokud žákovi nehrozí akutní nebezpečí jsou voláni zákonní zástupci a informováni o vzniklé situaci, pokud není ZZ dostupný, škola vyrozumí příslušný OSPOD
- Škola vyvodí výchovná opatření dle školního řádu
- Je sepsána závěrečná zpráva

Nález alkoholu ve škole nebo zadržení návykové látky u žáka

- Alkohol zabaví, opatří datem, časem a místem nálezů nebo zabavení
- Ihned kontaktuje a informuje Policii ČR, ZZ a příslušný OSPOD

KRIZOVÝ PLÁN – TÝRANÉ, ZNEUŽÍVANÉ A ZANEDBÁVANÉ DÍTĚ VE ŠKOLE

(nahrazuje přílohu č. 5 Syndrom CAN a přílohu 20 Domácí násilí)

„Násilí je čin namířený proti druhému člověku, který má ublížit, způsobit bolest, zastrašit ho nebo ponížit, aby jednal proti své vůli, respektive, aby nejednal podle své vůle“

Znaky ohrožení

Fyzické

- Poranění na kůži (modřiny, šrámy, řezné rány, škrábance, popáleniny, otoky, lysiny), obzvláště vyskytují-li se opakovaně nebo na neobvyklých místech
- Zranění neodpovídající poskytnutému vysvětlení jejich vzniku
- Nošení oblečení neodpovídajícího povětrnostním podmínkám za možným účelem zakrytí zranění
- Poranění v oblasti intimních partií projevující se např. problémy se sezením na židli nebo při pohybových aktivitách
- Časté bolesti břicha a nevolnost
- Náhlá změna váhy
- Časté bolesti hlavy
- Těhotenství dívek mladších 15 let
- Neléčené zdravotní problémy a zanedbání potřebné zdravotní péče
- Špatný celkový fyzický stav
- Chronicky hladové, unavené nebo apatické dítě
- Zanedbaná hygiena těla a oděvu

Znaky špatného zacházení projevující se v chování dítěte

- Na dítě vykazující neobvyklé nebo výchovně náročné chování je potřeba pohlížet především jako na dítě, které může být v obtížné situaci a potřebuje naši pozornost a pomoc
- Sdělení dítěte o špatném zacházení
- Opakovaný kresebný, psaný či herní projev zobrazující násilí či zneužívání, popř. další projevy špatného zacházení
- Častá neomluvená nebo nedůvěryhodně zdůvodněná nepřítomnost dítěte ve škole
- Významná a nevysvětlitelná opoždění ve fyzickém, emocionálním nebo duševním vývoji dítěte
- Neobvyklé změny v chování (např. náhlý pokles vzdělávacích výsledků, nervozita,

deprese, stažení se, hyperaktivita, snížená pozornost, apatie, častá únava, agresivita, pomočování)

- Konzumace návykových látek, nadměrné užívání technologií, hazardní hraní a další projevy závislostního chování
- Sebeпоškozování nebo sebevražedné chování či tendence, ubližování druhým či zvířatům
- Nekonzistentní nebo nepravděpodobné vysvětlení zranění či neschopnost vzpomenout si na jeho příčinu
- Neochota jít domů a/nebo ostražitost či strach z rodičů nebo osob, se kterými dítě sdílí domácnost
- Neobvyklý strach z běžného fyzického kontaktu s dospělými a/nebo vrstevníky
- Věku neodpovídající sexuální aktivita (např. dotýkání se intimních partií dospělých, tření pohlavních orgánů o dospělé, nadměrná masturbace, promiskuita)
- Špatná péče o sebe či zanedbaná osobní hygiena
- Vlastnění drahých dárků či peněz nedůvěryhodného původu (např. „dostal/a jsem to od kamaráda“)
- Nápadnosti ve stravovacích návycích (odmítání jídla či přejídání)
- Předčasné převzetí pečovatelské role, snaha chránit ostatní rodinné příslušníky
- Nedůvodný pobyt v domácnosti nebo v jiných prostředích v době, kdy má být ve škole

Znaky rizikového chování pečujících osob

- Nezabezpečování základních potřeb dítěte (strava, oblečení, osobní hygiena, spánek, dohled nad dítětem) v míře, která přímo ohrožuje dítě
- Nevhodné chování k dítěti (používání fyzických trestů, vyhrožování, zastrašování, nadávání, křik, ponižování atp.)
- Vysvětlení ohledně zranění dítěte či jeho fyzického stavu je nedůvěryhodné a povaha zranění naznačuje, že dítě může být bezprostředně ohroženo
- Osoba zajišťující péči o dítě je aktuálně pod vlivem alkoholu a/nebo drog či její fyzický a/nebo duševní stav negativně ovlivňuje její schopnost dohlížet na dítě, chránit ho a poskytovat mu péči
- Násilí mezi rodiči či osobami, které s dítětem sdílejí společnou domácnost
- Nápadně ochranné a omezující chování a zvýšená snaha o kontrolu nad tím, co dítě dělá nebo s kým je
- Výchovné metody zahrnující kruté nebo nedůstojné chování vůči dítěti (např. zavírání do sklepa, odpírání přístupu do domácnosti, dítě je nuceno jíst ze země atp.)

Chronické ohrožení – je takové ohrožení, u kterého zvažujeme, jestli v danou chvíli podat oznámení (na OSPOD či na Policii ČR). Situace nevyžaduje okamžité zajištění bezpečí dítěte, ochranu jeho života a zdraví.

Akutní ohrožení – je okamžité ohrožení bezpečí, zdraví, života či důstojnosti dítěte, které je potřeba řešit bezodkladně.

Při zjištění, že dítě je ohrožené, daný **PEDAGOGICKÝ PRACOVNÍK** toto sdělí **TŘÍDNÍMU UČITELI** → ten předá informaci **METODIKOVI PREVENCE NEBO SOCIÁLNÍMU PEDAGOGOVI** → a ti na základě informací a rozhovoru s žákem zváží, jak budou postupovat dál a toto sdělí řediteli školy.

Postup při zjištění ohroženého dítěte:

- Oznamujeme na Policii ČR (popř. státní zastupitelství) a zároveň informujeme OSPOD – písemně přes datovou schránku
- Oznamujeme na OSPOD – písemně přes datovou schránku
- Neoznamujeme a pracujeme s rodinou a žákem (využijeme kartu KID)

Karta KID

<file:///C:/Users/PC/Downloads/karta-kid-pro-skoly.pdf>

Postup při akutním ohrožení:

- Zajistit bezpečí dítěte, první pomoc, lékařskou péči – RZS, linku **155**
- Podat informace třídnímu učiteli a pracovníkům ŠPP
- Kontaktovat příslušné orgány (PČR, OSPOD)
- V případě, že byly incidentu přítomny i jiné děti, nutné zabezpečit i jejich bezpečí a psychickou podporu (školní psycholog)

Komunikace podle karty KID:

Co dělat:

- Pokud s vámi chce dítě mluvit, udělejte si čas a najděte prostředí, kde budete mít klid a nebudete vyrušováni
- Naslouchejte a nechte dítě vysvětlit, co se děje nebo dělo, vlastními slovy
- Ujistěte dítě, že jeho/její emoce (či jejich absence) jsou v pořádku
- Ujistěte dítě, že je v pořádku, že s vámi chce mluvit, a obecně dítě ujistěte, že nikdo nemá nikomu ubližovat
- Poskytněte dítěti podporu v tom smyslu, že informacím, které sděluje, věříte
- Reagujte klidně a věcně. I když je příběh, který vám dítě vypráví, obtížný, je důležité vyjadřovat klid a podporu
- Respektujte soukromí dítěte, jeho/její tělesnou integritu a důstojnost
- Zeptejte se dítěte, jestli se cítí doma v bezpečí
- Pokud sdělí, že ne, považujte toto sdělení za bezprostřední ohrožení dítěte
- Omezte počet lidí, se kterými sdílíte informace – oslovte pracovníka, jehož úkolem je koordinace ochrany dětí ve škole (pracovník školního poradenského pracoviště nebo zástupce vedení školy)
- Hlavním kritériem sdílení informací je nejlepší zájem dítěte – tzn. informace je třeba sdílet proto, aby mohla být dítěti poskytnuta adekvátní podpora, nikoliv proto, že některý z pracovníků potřebuje zmenšit svůj pocit úzkosti či nejistoty
- Vysvětlíte dítěti, že musíte informace o jeho ohrožení předat dalším odborníkům, aby mu bylo možné pomoci
- Vysvětlíte dítěti, co se bude dít dál
- Pravdivě odpovězte na všechny otázky, které vám dítě položí (pokud znáte odpovědi).

Co nedělat!

- Neslibujte dítěti mlčenlivost dříve, než s vámi bude mluvit (je možné, že zjištěné informace budete muset nahlásit dále)
- Netlačte na dítě, nesnažte se zjišťovat podrobnosti nebo zajišťovat důkazy
- Nekritizujte rodiče / pečující osobu, byť by z vyprávění dítěte vyplývalo, že jeho/její chování je zavrženíhodné
- Neslibujte dítěti, že se jeho situace bezprostředně zlepší. Následné kroky mohou být pro dítě zátěžové
- Nenavádějte dítě k tomu, aby se samo postavilo nevhodnému chování rodiče / pečující osoby

- Nekonfrontujte se zjištěnými informacemi rodiče / pečující osoby, může to dítěti způsobit větší újmu
- Nebagatelizujte problém, se kterým se vám dítě svěřilo, přestože se nejedná o jeho ohrožení
- Nenutěte dítě se svlékat. Nepořizujte žádné obrazové nebo zvukové záznamy
- Neberte dítě s sebou domů

ŠKOLA MÁ OZNAMOVACÍ POVINNOST!

Důležité kontakty:

- **116 111 Linka bezpečí** – nonstop bezplatná linka, provozovatelem linky je Linka bezpečí (www.linkabezpeci.cz), k dispozici také chat a e-mailová poradna (chat je otevřený denně 9–13 h a 15–19 h), linka je určena dětem a mladistvým
- **116 006 Linka pomoci obětem kriminality a domácího násilí** – nonstop bezplatná linka, provozovatelem linky je Bílý kruh bezpečí (www.bkb.cz), linka je určena dospělým osobám – obětem, ale poskytne odborné poradenství také škole.
- **116 000 Linka pro rodinu a školu** – nonstop bezplatná linka, provozovatelem linky je Cesta z krize (<https://cestazkrize.net>), linka je určena pro pracovníky škol i širší veřejnost ke všem složitým situacím týkajícím se dětí
- **Spondea (www.spondea.cz)** – pomáhá dospělým i dětem zasaženým násilím v blízkých vztazích, nabízí vzdělávání pro odbornou veřejnost a programy pro školy
- **Dětské krizové centrum (www.ditekrize.cz)** – pomáhá dětem, které jsou týrané, zneužívané, mají osobní či jiné problémy, odbornou pomoc zajišťuje také rodinným příslušníkům, nabízí e-mailovou poradnu (problem@дитеkrize.cz) či nonstop linku důvěry (241 484 149, 777 715 215)
- **Centrum LOCIKA (www.centrumlocika.cz)** – pomáhá dětem a jejich rodinám žít život bez násilí, spravuje portál www.detstviбезnasili.cz včetně e-mailové poradny pro pedagogy

- **Asociace pracovníků intervenčních center** (adresář všech center v celé ČR) – v každém kraji ČR je zřízeno intervenční centrum pro osoby ohrožené domácím násilím (www.domaci-nasili.cz)
- **Další organizace**, které poskytují registrované sociální služby, lze najít v celostátním registru poskytovatelů sociálních služeb (<http://iregistr.mpsv.cz/>) – službu lze filtrovat dle lokality a dle typu služby.
- **Orgán sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD)**
- **Policie ČR: 158** – vhodné použít při oznámení akutního ohrožení nebo závažného sdělení od dítěte.

KRIZOVÝ PLÁN – ŠKOLNÍ ŠIKANOVÁNÍ

Pokud se kdokoliv z pedagogického sboru dozví nějaké informace, které může získat od rodiče, žáka, kolegy nebo z vlastního pozorování, a tyto informace by mohly poukazovat na podezřelé chování, které by mohlo vést k šikaně, tak tyto informace předá školnímu metodikovi prevence **Mgr. Ivaně Javorské** nebo speciální pedagožce **Mgr. Michaele Čepové**, ty budou informovat realizační tým, který zvolí společnou strategii postupu řešení, spolupráce.

Při rozhovoru, kdy se vám přijde někdo svěřit nebo vám předat dané informace, dodržujte tento postup. Ten je důležitý pro získání co nejvíce informací v danou chvíli.

Je nutné si vždy vše zapsat, ať už informace od kolegů nebo další osoby nebo i svá zjištění.

Sledujeme:

KDO – zdroj, který přináší informaci

CO a **JAK** – co a jak se stalo, konkrétní popis, jak byl čin proveden, konkrétní popis jednotlivých činů, který bude obsahovat slova, která zazněla tak, jak zazněla, popis provedení fyzických útoků případně popis zbraní či předmětů, které byly jako zbraně využity.

KOMU se to stalo, kdo je obětí/kdo jsou oběti

KDE se to stalo, kde se to děje, popis místa

KDY se to stalo, jak často se to děje, časové události o události/událostech

KDO čin provedl, kdo byl útočníkem, pokud jich bylo více, je potřeba více strukturovat kdo, co konkrétně udělal

Doporučení:

Vidím velkou důležitost ve vyjádření podpory a poděkování jedinci, který nám přinesl informace ...

„děkuji, že jste / jsi přišel a řekl o události ... že jste / jsi sebral odvahu a přišel ...

je důležité, že jste/jsi přišel ... chápu, že je to pro vás / tebe těžké ... není to jednoduchá věc, co děláte / děláš ... děkuji vám / ti za informace ...“

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat jiného žáka, případně skupinu žáků. Je to cílené a opakované užití fyzických a psychických útoků jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit.

Zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Patří sem i izolování od ostatních (fyzické i psychické), zamezování vstupu nebo jiné chování omezující svobodu žáka. Může mít i formu sexuálního obtěžování až zneužívání.

Zdroj informace

- Od rodičů
- Od oběti
- Od spolužáků, kamarádů
- Vlastní pozorování
- Dopis na vedení – i anonymní
- Schránka důvěry

Realizační tým:

- Ředitelka školy: Mgr. Bc. Ilona Bočinská
- Zástupkyně školy: Mgr. Helena Kašpárková
- Výchovný poradce: Mgr. Bc. Ilona Bočinská
- Metodik prevence Mgr. Ivana Javorská
- Školní psycholog: PhDr. Irena Marečková
- Sociální pedagog: Mgr. Jiří Daněk
- Speciální pedagog : Mgr. Michaela Čepová

Realizační tým zvolí společnou strategii postupu řešení, spolupráce

ZAJIŠTĚNÍ VSTUPNÍCH INFORMACÍ

1. příjem informací a jejich záznam

Nutné si vše zapsat, ať už informace z vlastního zjištění a zjištění kolegů nebo informace od další osoby.

Zjišťujeme odpovědi na následující otázky (zjistit, co nejvíce informací, detailů)

- zdroj, **kdo** informaci přináší
- **co** se stalo a **jak** se to stalo, konkrétní popis, jak byl čin proveden, konkrétní popis jednotlivých činů, který bude obsahovat slova, která zazněla tak, jak zazněla, popis provedení fyzických útoků případně popis zbraní či předmětů, které byly jako zbraně využity
- **komu** se to stalo, kdo je obětí/kdo jsou oběti
- **kde** se to stalo, kde se to děje, popis místa
- **kdy** se to stalo, jak často se to děje, časové události o události/událostech
- **kdo** čin provedl, kdo byl útočníkem, pokud jich bylo více, je potřeba více strukturovat kdo, co konkrétně udělal

2. vstupní diagnostika a odhad závažnosti

Zda jde o šikanu nebo ne a jaké stadium, nám pomůže určit:

- Sledování chování

signály přímé: mohou to být fyzické útoky, různé formy agrese, krádeže, posměšky, urážky, ničení nebo ztráta věcí

Konkrétně na naší škole o přestávkách a během výuky jsme se setkali a budeme sledovat hlavně tyto jevy:

facka, kopanec, pěst, přitlačení na zeď osobou nebo lavicí, nahnání do kouta, podkopnutí nohou, žduchnutí, házení lavice/židle proti někomu nebo po někom, brání věcí, skrývání věcí, vyhazování věcí do koše, bití PET lahví, házení PET lahví někoho nebo věcmi někoho, vyhazování cizích věcí z oken, plivání po sobě, plivání do PET lahví, házení žvýkaček do vlasů, stříhání vlasů, bodání kružítkem, dávání špendlíků na židli, píchání špendlíkem, vyzývání na bitku, ukazování pěstí, náznaky nadřazenosti a převahy postavením těla, prudké a nečekané bouchnutí do lavice

před žákem, čekání před školou na někoho, slovní vyhrožování (pošlu na tebe ...), lživé komentáře a poznámky.

signály nepřímé: osamocení, zhoršený prospěch, nechození na záchod o přestávkách nebo po celou dobu vyučování, roztrhané oblečení, zničené věci nebo ztráta věcí (pomůcky, přezůvky, pouzdro), změna chování, komunikace, častá absence – v určité dny, vyučovací hodiny nebo předměty, časté nevolnosti, modřiny, škrábance po těle a jiné fyzické projevy – kulhání, červená tvář.

Vyhodnocení **znaků** šikany: záměr, opakovanost, nepoměr sil, bezmocnost oběti, zneužití moci, znevažování důstojnosti

K odhadu závažnosti šikany používáme kritéria:

- **Otevřenost:** hlavně na úrovni komunikace. V počátečních stádiích je komunikace otevřená, jednotlivci odpovídají a vyjadřují své názory. Čím pokročilejší stádium šikany, tím více skupina (jednotlivci) mlčí, nic nevědí, nic neviděli nebo zlehčují fakta.
- **Rozrůzněnost** názorů a postojů: hlavně k projevům ponižování a zneužívání moci. V nižších stádiích jsou postoje rozrůzněné, je možný otevřený nesouhlas. V pokročilých stádiích je postoj k projevům šikany uvnitř skupiny jednotný, zlehčující nebo přímo obviňující oběť.
- **Počet aktérů:** agresorů a obětí (není dán přesný počet aktérů pro daná stadia). Po počátečních experimentech se role ustalují a oběť bývá jednatel, přibývá agresorů, zejména z pohledu oběti. V pokročilých stádiích může stoupnout počet obětí.
- **Závažnost a četnost projevů šikany:** jde o vývoj projevů ponižování a zneužívání moci. Závažnost činů a jejich četnost má tendenci stoupat. Významným faktem je i míra dopadu ponižování a zneužívání moci na oběť.
- **Vývoj v čase:** jak dlouho šikana trvá (není dán přesný čas na určení pokročilého stadia).

OCHRANNÁ OPATŘENÍ

1. ochrana informací a zdroje informací

Každý, kdo se svěří s tím, že ve třídě dochází k opakovanému ubližování, je vystaven nebezpečí, že se mu aktéři takového ubližování budou chtít pomstít nebo jeho sdělení přerušovat. Stejně tak jsou ohroženi i případní svědci, kterých se sami doptáváme. Z tohoto důvodu je nutné bezpodmínečně chránit zdroje takových informací.

Je vhodné ujistit dotyčného o zachování jeho anonymity. Současně není možné slibovat nesplnitelné, např. to, že se nikdo nic nedozví, protože tyto činy vyjdou nakonec najevo.

Vhodné používat „Nikdo se nedozví, že mám tyto informace od tebe/Vás.“

Na otázku, „Kdo to říkal?“ odpovídáme „Víme, že ...“ a popisujeme konkrétní činy.

2. ochrana oběti

Minimální podmínky na ochranu oběti:

- Ochrana informací a zdroje – držíme proces šetření v tajnosti a tím minimalizujeme důvody pro případnou „pomstu“
 - Ujistění o naší podpoře – vyslovujeme nesouhlas s tím, co se děje, a podporujeme oběť k tomu se na nás znovu obrátit ve chvíli ohrožení
 - Zvýšený dohled nad zasaženou třídou – monitorujeme situaci ve třídě, riziková místa a situace.
 - Spolupráce se zákonnými zástupci oběti – dobrá informovanost rodičů a ujasnění si toho, co je a není ochranné.
- Čas (kdy) a míra (jak moc) komunikace s rodiči oběti bude vyhodnocována individuálně na základě několika faktorů – komunikativnost rodičů, jejich spolupráce, jejich postavení v komunitě, závažnosti problému.
- Vyvázání z výuky

3. ochrana zasažené skupiny

Nejlépe funguje přesné a včasné předávání informací mezi kolegy a navýšení dohledu nad třídou.

KROKY ŠETŘENÍ

1. rozhovor s obětí

Je dobré volit rozhovor s obětí na prvním místě. Zabezpečí nám to zpřesnění informací, a tím i odhadu závažnosti a umožní realizovat adekvátní ochranná opatření. Současně je tento rozhovor informačním zdrojem pro volbu vhodných svědků.

Je potřeba zajistit dostatek času, klidu a soukromí. Měl by být veden diskrétně, aby ostatní nevěděli, o čem se budeme bavit.

Oběť by měla takovému rozhovoru být vystavena pouze jednou.

Rozhovor by měl být veden citlivě, což zahrnuje:

- podporu (vyjádření nesouhlasu s tímto chováním)
- dostatek prostoru a času (pro vlastní vyjádření)
- věcnost a srozumitelnost (neslibovat nemožné, poskytnout jasné informace o dalším postupu, vyjádřit poděkování za ochotu mluvit)

Cílem rozhovoru je:

- zajištění potřebných informací
- zabezpečení ochrany oběti (poskytnutí alibi před třídou, proč odchází, co s ní probíráme)

2. vyhledání vhodných svědků

jsou to ti žáci, kteří:

- stojí „mimo ohnisko konfliktu“ (ti, co vyjádřili nesouhlasný postoj, případně se zastali oběti)
- jsou nezúčastnění nebo „neutrální“ a situaci viděli nebo jí byli přítomni

3. rozhovor se svědky

Vedeme individuální rozhovory, při každém z nich hovoříme vždy pouze s jedním svědkem. Při rozhovorech si ověřujeme dříve získané informace, ale nemůžeme mít definitivní jistotu s kým mluvíme, tak platí pravidlo, že nesmíme prozradit, od koho máme informace.

Opět platí citlivé vedení rozhovoru:

- podpora
- dostatek prostoru a času
- věcná a srozumitelná struktura

Cílem rozhovoru je:

- ověření, rozšíření a konkretizování již získaných informací (dobré volit otevřené otázky a nechat dostatečný prostor pro odpověď, ve druhé části můžeme klást doplňující otázky)
- zabezpečení ochrany svědka (alibi pro rozhovor, odchody ze třídy)

4. rozhovor s agresorem

je vždy poslední. Cílem je seznámit agresora se skutečností, že o jeho činech víme a jsou tímto ukončeny, není přípustné, aby pokračovaly. Dalším cílem je ochránit ho před negativními dopady jeho vlastního jednání.

Aby byl rozhovor efektivní, je nutné mít kompletní vnější obraz chování agresora vůči oběti. Tento obraz musí být věcný a zcela konkrétní, musí obsahovat popis událostí tak, jak se odehrály.

Musíme mít na paměti, že agresor je jen dítě, které chybovalo, ale i mu hrozí ohrožení. Rozhovory vedeme individuálně, vždy s jedním agresorem.

Cílem rozhovoru je:

- ukončení probíhajícího ubližování a oznámení dalšího postupu (klíčové je uvědomění agresora o tom, že o ubližování víme a že nebude pokračovat. Pokud ano, tak budou následovat ještě vážnější důsledky.)
- zabezpečení ochrany agresora (agresor bude obeznámen s tím, že bude potrestán, že se o trestu třída a rodiče dozví. Současně uděláme vše pro to, aby se situace neopakovala, a že trest bude konečným důsledkem).

Musíme pohlídat sebe i třídu, aby se po agresorovi/ agresorech „nevozili“ a situace se neotočila a nevznikla šikana proti nim.

VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ A NÁSLEDNÁ PÉČE

1. výchovná komise a sankce

Cílem výchovné komise je informovat zákonné zástupce o chování jejich dítěte, které ubližovalo. Udělit sankce a domluvit další postup, nejlépe nastavit spolupráci mezi zákonným zástupcem a školou.

Složení výchovné komise:

- zástupce vedení školy (nejlépe ředitel/ka školy, zodpovídá za řízení procesu, vede jej, udílí sankce, ukončuje jednání).
- Ten, kdo vedl šetření po odborné stránce (informuje o zjištěních a důvodech, proč je takové jednání nežádoucí, mluví o podmínkách a průběhu následné péče, popř. doporučuje další odbornou péči pro žáka).
- Třídní učitel zasažené třídy (je to spojovací článek mezi školou a rodiči, má největší prostor pro podporu zákonných zástupců, mluví o situaci ve třídě a o tom, co bude následovat)

Postup výchovné komise: vždy probíhá za přítomnosti zákonného zástupce, dítě je přizváno po domluvě s rodiči na dalších opatřeních a postupech, se kterými je dítě v přítomnosti rodičů a zástupců školy seznámeno.

- Představení a seznámení s důvodem setkání
- Oznámení výsledků šetření
- Oznámení sankcí
- Prostor pro vyjádření rodičů
- Představení navrhovaných opatření
- Podepsání zápisu

2. rozhovor se zákonnými zástupci oběti/obětí

Rozhovor slouží hlavně k uzavření procesu a zabezpečení další péče o traumatizované dítě. Jde o podpůrný rozhovor, který by měl mít tento postup:

- seznámení s výsledky šetření a sankčními opatřeními (obecně, bez jmen „ti, co ubližovali, budou takto potrestáni ...“)
- domluva na další spolupráci a nad potřebami dítěte (co uděláme společně, aby se dítě ve škole cítilo bezpečně)
- seznámení s opatřeními následné péče o zasaženou třídu

3. následná práce se zasaženou skupinou

Je nutné oznámit výsledky šetření a sankce v zasažené třídě. Před třídou mluvíme o nežádoucím jednání a trestech, bez jmen.

Následná práce se třídou:

- otevření tématu
- hledání cesty, aby se toto jednání ve třídě již neopakovalo
- Nastavení nových funkčních pravidel
- Práce se třídou v rámci třídnických hodin zaměřená na vztahy mezi žáky
- nastavení a dodržování monitorování situace ve třídě

Škola za následnou péči plně zodpovídá. Péči může zrealizovat sama nebo požádat o odbornou péči specializované zařízení.

Jednotnost a důslednost pedagogického sboru nutná!!!

Při nezastavení šikany ve třídě kontaktovat instituce zabývající se touto problematikou a požádat o pomoc.

Pokud se situace bude opakovat ze strany agresora/agresorů nebo kohokoliv dalšího, tak budou dodrženy řečené postupy.

Všichni pracovníci školy (pedagogičtí i nepedagogičtí) dodržují zásady mlčenlivosti, tedy neposkytují jakékoliv informace o události. Vždy odkazují na vedení školy. Po ukončení vyšetřování v případě potřeby / nutnosti realizační tým sepiše krátkou tiskovou zprávu, kterou vedení zveřejní na webových stránkách školy.

KRIZOVÝ PLÁN – KYBERŠIKANA

Kyberšikana je forma agrese, která se uplatňuje vůči jedinci či skupině osob s použitím informačních a komunikačních technologií (počítačů, tabletů, mobilních telefonů a dalších moderních komunikačních nástrojů) a ke které dochází opakovaně, ať už ze strany původního agresora či dalších osob - tzv. sekundárních útočníků (např. opakované sdílení nahrávky, opakované komentování apod.).

Ačkoli je kyberšikana zpravidla definována jako činnost záměrná, může vzniknout i nezáměrně – např. jako nevhodný vtíp, který se v on-line prostředí vymkne kontrole.

Kyberšikana je často zaměňována s tzv. on-line obtěžováním. Termínem on-line obtěžování označujeme jednorázové útoky, jejichž dopad je pouze dočasný. „Oprávdová“ kyberšikana musí splňovat zejména kritéria opakovanosti, musí být dlouhodobá a musí být vnímána jako ubližující. Oběť se pak nedokáže útokům účinně bránit, existuje mocenská nerovnováha.

Kyberšikana má svá specifika, která ji od tradiční psychické či fyzické šikany odlišují.

Dosah kyberšikany a velikost publika

Oproti formám klasické šikany, která probíhá „tváří v tvář“, má kyberšikana ze své podstaty mnohem větší dosah, který zhoršuje prožívání oběti. Pokud je oběť šikanována ve třídě, svědky pomluv, nadávek, posmívání a ztrapňování je maximálně několik desítek lidí. V prostředí internetu je svědkem (ale i útočníkem) klidně i několik desítek tisíc lidí. Ti všichni se do kyberšikany mohou zapojit a stát se agresory, případně se zapojit do rozšiřování kyberšikany mezi další uživatele internetu.

Místo útoku

Zatímco u tradiční šikany lze předpokládat, kdy a kde k útoku dojde (např. ve škole, na hřišti, po cestě ze školy), v případě kyberšikany může agresor provést útok kdykoli a kdekoli. V zásadě tedy není nutná přítomnost agresora a oběti na stejném místě (Krejčí, 2010; Ministerstvo školství, 2009).

Anonymita

Pachatel kyberšikany může být anonymní, skrytý za přezdívkou nebo jiným neurčitým identifikátorem, oběť tak často není schopna agresora identifikovat. Ačkoli je identifikace anonymního pachatele kyberšikany poměrně složitá, výzkum projektu Minimalizace šikany prokázal, že v 78 % případů kyberšikany byla totožnost útočníka zjištěna – 51 % agresorů bylo ze stejné třídy jako oběť, 27 % pachatelů bylo ze stejné školy jako oběť, pouze z jiné třídy.

Základním způsobem, jak lze předcházet kyberšikaně či minimalizovat její dopad, je především všeobecná primární prevence. Cílem primární prevence je předcházet rizikovému chování. Prevenci zaměřenou na oblast kyberšikany a dalších forem kybernetické agrese lze realizovat ve formě *specifické* i *nespecifické*. Specifickou primární prevenci lze rozdělit do 3 úrovní, na:

- a) **Prevenci všeobecnou** (zasahuje celou třídu, školu apod. bez rozdílu). Sem lze zahrnout aktivity typu dlouhodobé preventivní programy, interaktivní besedy, projektové dny atd. Zároveň lze témata primární prevence zahrnout do výuky, propojit s průřezovými tématy a klíčovými kompetencemi žáka.
- b) **Prevence selektivní** (zasahuje osoby, u kterých jsou ve zvýšené míře přítomny rizikové faktory pro vznik a vývoj různých forem rizikového chování, např. děti z vyloučených lokalit, děti s poruchami chování apod.).
- c) **Prevence indikovaná** (zacílena na situace, kdy se ve třídě/škole již kyberšikana vyskytla).

Nespecifická prevence je pak zaměřena na **rozvoj zdravého klimatu ve třídě a škole, posilování dobrých vztahů mezi dětmi** apod.

Jak předcházet kyberšikaně na úrovni školy:

- Zanést do školního řádu pravidla používání ICT, intranetu a mobilních telefonů (během vyučování, přestávkách, v areálu školy)
- Informovat žáky o etiketě a „listině práv na internetu“. O této listině by měli být informováni i rodiče nezletilých žáků, např. vyvěšením na webových stránkách škol

- Instalovat a využívat software, který v učebnách vyučujícímu umožňuje informovat se přes svůj počítač, co právě žák na své ploše dělá. (Informovat o tomto opatření žáky a systém nezneužívat!)

- Být vzorem vhodného užívání moderních technologií
- Pracovat na povědomí žáků o rizikovém chování na internetu
- Definovat kompetence v rámci školy a na akcích konaných školou mimo místo, kde se uskutečňuje vzdělávání)

- Začlenit témata spojená s rizikovým chováním na internetu do výuky
- Vzdělávat pedagogy
- Podporovat pozitivní využívání technologií

Jak předcházet kyberšikaně na úrovni jednotlivých pedagogů:

- Posilovat empatii mezi žáky
- Pracovat na klimatu třídy, školy
- Vést k úctě k druhým lidem
- Dávat žákům pozitivní zpětnou vazbu
- Vytvářet dobré vztahy mezi žáky i kolegy

Důsledně zakročovat vůči individuálním projevům agrese.

Vhodný postup pro oběť kyberšikany:

Jednotlivé body na sebe nemusí přesně navazovat, např. dítě může oznámit útok dospělé osobě již v prvotních fázích.

- 1. Zachovat klid** – nejednat ukvapeně.
- 2. Uchovat si důkazy** – uchovat a vystopovat veškeré důkazy kyberšikany (SMS zprávy, e-mailové zprávy, zprávy z chatu, uložte www stránky apod.). Na základě těchto důkazů může být proti útočníkovi či útočníkům zahájeno vyšetřování. (postup viz příloha).
- 3. Ukončit komunikaci s pachatelem** – nekomunikovat s útočníkem, nesnažit se ho žádným způsobem odradit od jeho počínání, nevyhrožovat, nemstít se. Cílem útočníka je vyvolat v oběti reakci, ať už je jakákoli.

4. Blokovat pachatele a blokovat obsah, který rozšiřuje – pokusit se zamezit útočníkovi přístup k účtu nebo telefonnímu číslu oběti a je-li to v dané situaci možné, i k nástroji či službě, pomocí které své útoky realizuje (kontaktovat poskytovatele služby).

5. Identifikovat pachatele (pokud to neohrozí oběť)

6. Oznámit útok dospělým (učitel, rodič) – svěřit se blízké osobě. Pro uchování důkazů oslovit někoho, kdo má vyšší IT gramotnost. Kontaktovat školu a specializované instituce (PPP, Policie, SVP, intervenční služby specializující se na řešení kyberšikany, psychology, E-bezpečí apod.).

7. Nebát se vyhledat pomoc u specialistů – kontaktovat specializované organizace, poradny případně Policii ČR.

8. Žádat konečný verdikt (v případě řešení situace školou) – po prošetření celého případu trvat na konečném stanovisku všech zainteresovaných institucí.

Řešení kyberšikany z pohledu školy

Škola by se kyberšikanou měla zabývat vždy, když se o ní dozví (Ministerstvo školství, 2009).

Škola má ohlašovací povinnost při výskytu šikany v následujících případech (Ministerstvo školství, 2016a):

A. Dojde-li k šikaně/kyberšikaně v **průběhu vyučování, s ním souvisejících činností anebo poskytování školských služeb, má škola povinnost** tuto skutečnost oznámit zákonnému zástupci jak žáka, který byl útočníkem, tak žáka, který byl obětí. Tato povinnost vyplývá ze školského zákona (§ 21 odst. 2 školského zákona, podle něhož mají zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků právo mj. na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte či žáka a právo vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí jejich vzdělávání).

B. Škola ohlašuje orgánu sociálně právní ochrany dětí takové skutečnosti, které nasvědčují tomu, že dítě je v ohrožení buď proto, že ho ohrožuje někdo jiný, nebo proto, že se ohrožuje svým chováním samo (viz § 6, 7 a 10 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů (*Zákon č. 359/1999 Sb., 2012*)); v případě šikany se jedná o všechny případy, které škola oznámila policejnímu

orgánu nebo státnímu zástupci, a dále případy, které výše uvedeným nebyly oznámeny, i přesto že se stalo něco závažného, protože nebyl zákonný důvod.

C. Dojde-li v souvislosti se šikanou k jednání, které by mohlo naplňovat znaky přestupku nebo trestného činu, obrací se škola na Policii ČR. Trestní oznámení je možné podat také na státní zastupitelství. Tuto skutečnost oznámí ředitel školy nebo jiná pověřená osoba jakoukoliv formou (písemně, telefonicky, osobně) na Policii ČR, v ideálním případě přímo specialistovi na problematiku mládeže Služby kriminální policie a vyšetřování, jinak na nejbližším obvodním oddělení policie. V takovém případě vystupuje tato osoba jako oznamovatel a má právo na vyrozumění do jednoho měsíce od podání oznámení. Oznámení může podat také zákonný zástupce dítěte.

V případě závažnějšího stupně šikany/kyberšikany by měl být informován také zřizovatel školy.

KRIZOVÝ PLÁN – HOMOFOBIE

Homofobie v nejširším slova smyslu zahrnuje postoje a chování vyjadřující nepřátelství vůči lidem s menšinovou sexuální orientací či pohlavní identitou, respektive vůči lidem, kteří vybočují z běžných genderových norem. V užším slova smyslu se jedná pouze o postoje a jednání negativně namířené vůči homosexuálním lidem. Pro podobné jevy ve vztahu k lidem bisexuálním se někdy používá separátní termín bifobie, zatímco v případě nenávisti vůči lidem transsexuálním se mluví o transfobii, avšak tyto termíny nejsou v českém jazykovém prostředí příliš rozšířené. Ačkoliv se tyto tři jevy v některých detailech odlišují, jejich kořeny a projevy jsou velmi podobné.

Toto rizikové chování souvisí s dvěma dalšími problémovými oblastmi, kterými jsou šikana a extremismus. Homofobní postoje často vedou k šikaně namířené vůči lidem, u nichž je známa nebo se předpokládá menšinová sexuální orientace. Tou jsou často postiženi i heterosexuální lidé, kteří nesplňují v očích svých vrstevníků genderové stereotypy, tj. představy o tom, jak se má chovat a vypadat „správný chlapec“ či „správná dívka“. Podle populační studie z USA dokonce počet heterosexuálních lidí zasažených homofobně motivovanou šikanou či obtěžováním přesahuje počet lidí homosexuálních setkávajících se s tímto problémem.

Prevence:

Škola informuje žáky o sexuálních menšinách. Formou různých aktivit vede žáky k výchově k toleranci a podporuje dobré vztahy ve třídě/škole.

Řešení a postup:

Méně výrazné projevy homofobie může řešit pedagog sám za pomoci školního metodika prevence, školního psychologa či odborníka z některé nevládní neziskové organizace. V případech závažnějších forem homofobních projevů, zejména rozvinuté šikany je vhodné kontaktovat příslušné orgány – Policii ČR a příslušný OSPOD.

Informuje ZZ.

Postup – viz šikana

KRIZOVÝ PLÁN – EXTREMISMUS, RASISMUS, XENOFOBIE

Za extremistické chování lze považovat takové, které je vědomě konáno ve prospěch politických, náboženských a etnických hnutí a ideologií, která směřují proti základům demokratického ústavního státu. U studentů/žáků se zpravidla jedná pouze o dílčí postoje a formy podpory, které mají často pouze slabý ideologický základ.

Rasistické chování je takové, které na základě přisouzení psychických a mentálních schopností a dovedností skupinám definovaným podle biologického, rasového či národnostního původu tyto příslušníky těchto skupin hodnotí a případně (ve formě „tvrdého rasismu“) je i poškozují.

Xenofobní chování je takové, které na základě subjektivně stanovených prvků cizosti (jinakosti) vyvolává obavy ze subjektů, které jsou jako cizí pojímány a v krajních případech může vést k jejich poškozování, což vyvolává protireakci.

Antisemitské jednání je takové, které poškozují objekt židovského charakteru kvůli tomu, že tomuto objektu přisuzuje určité negativní vlastnosti či symbolický význam na základě subjektivní percepce židovství.

Prevence:

Škola informuje žáky o demokratických hodnotách a principech lidských práv a tolerance, seznamuje žáky s extremismem a o negativních spojeních s minulostí a současností extremismu, rasismem, xenofobií a antisemitismem a možnostech sankcí za projevy extremismu. Formou různých aktivit vede žáky k výchově k toleranci a podporuje dobré vztahy ve třídě/škole.

Řešení a postup:

Méně výrazné projevy může řešit pedagog sám za pomoci školního metodika prevence, školního psychologa či odborníka z některé nevládní neziskové organizace. V případech závažnějších forem homofobních projevů, zejména rozvinuté šikany je vhodné kontaktovat příslušné orgány – Policii ČR a příslušný OSPOD.

Informuje ZZ.

Postup – viz šikana

KRIZOVÝ PLÁN – VANDALISMUS

Vandalismus patří mezi jevy rizikové, škodlivé a jdoucí proti stávajícím společenským normám.

*Jako **vandalismus** se označuje svévolné poškozování a ničení veřejného i soukromého majetku či podobných statků, které nepřinášejí pachateli žádné materiální obohacení a pro které pachatel zpravidla nemá žádný motiv – většinou tak koná jen pro vlastní potěšení či pro potřebu odreagovat se. Často k němu dochází pod vlivem alkoholu nebo jiných drog.*

Pod vandalismus řadíme projevy chování, které jsou namířené proti druhé osobě či skupině lidí a jejich majetku. Jedná se např. o poškozování a ničení veřejného a soukromého majetku či věcných hodnot, ničení přírody, kulturních a společenských objektů.

Vandalismus bývá páchán často ve skupinách, např. vrstevnických partách. Někdy ho lze proto vnímat jako projev skupinového protestu, provokace, upozornění na sebe. Toto chování bývá typické zejména pro dospívající. V některých případech může být specifickým projevem agresivního chování sloužící např. k uvolnění nahromaděné frustrace.

Ve škole se jedná nejčastěji o poškozování školního majetku či věcí spolužáků. Útoky na věci mají za následek jejich úplné zničení (ulomené části nábytku, prokopnuté dveře, zničené školní pomůcky, učebnice, části oblečení apod.). Mezi poškozování školního majetku řadíme také sprejerství (čmáranice a nápisy na zdech nebo školním nábytku apod.). Primárním motivem sprejerství nemusí být záměrné poškození majetku, ale např. kreativní vyjádření sebe sama u dospívajícího jedince (avšak společensky netolerovaným způsobem).

Prevence:

Primární prevence v oblasti vandalismu je zaměřena na celou populaci mladé generace, tj. na osoby, u kterých ještě nedošlo k projevům tohoto rizikového chování. Jejím cílem je eliminace rizikových faktorů, podpora společensky žádoucího chování, rozvoj kladného vztahu ke společnosti, k sociálnímu prostředí, podpora tvorby společensky žádoucích hodnotových žebříčků, prosociálního chování, zdravého životního stylu a duševního zdraví.

V rámci sekundární prevence je cílem včas diagnostikovat problém a určit výchovné, léčebné a jiné opatření k řešení. Je orientována již na osoby rizikové – u kterých je pravděpodobný výskyt společensky nežádoucího a nebezpečného chování, nebo u nich k výskytu rizikového chování již došlo.

Terciální prevence se zaměřuje na konkrétní osoby, u kterých se rizikové chování projevuje, a na příčiny vzniku daného jevu. Cílem je předcházení zhoršování vzniklého stavu a recidivě, eliminace následků, resocializace a reedukace.

Základním a optimálním řešením rizikového chování je primární a sekundární prevence. Prevence, která zajistí, že dítě či adolescent vůbec nedozraje do fáze, kdy k uspokojování svých potřeb použije hrubou sílu nebo se zaměří na protiprávní chování.

Mezi prvky efektivní primární prevence patří interaktivní programy v menších skupinách, vytváření dobrého klimatu ve třídě a skupině, programy pomáhající žákům odolávat sociálnímu tlaku, zaměřené na zkvalitnění komunikace, osvojování a rozvoj sociálně emočních dovedností a kompetencí, konstruktivní zvládání konfliktů a zátěžových situací, odmítání návykových látek, zvyšování zdravého sebevědomí a sebehodnocení, posilování odvahy, stanovování realistických cílů, zvládání úzkosti a stresu.

Praktická východiska vzniku rizikového chování:

Snížením příležitostí jednat protiprávně ve školském zařízení a dopouštět se vandalismu, snížíme i četnost samotných případů. Možná řešení:

- Fyzický dohled nad žáky – „dozory“ i o přestávkách v prostorách, kde se žáci mohou pohybovat.
- Organizované přestávkové aktivity – nabídnutím nějaké aktivity či zaměstnání může nahradit nudu u žáků a tím předcházet úmyslnému ničení majetku.
- Odpočinková (relaxační) místa – tato místa mohou přitahovat žáky k různým rozhovorům, kontaktům atd.
- Resocializační pedagogiky (resocializační divadlo, sportovní aktivity, dramaterapie, muzikoterapie, výtvarné aktivity).
- Komunikace se žáky
- Vytváření vhodného klimatu ve škole, třídě
- Netolerance jakéhokoli závadového chování
- Zakotvení podmínek zacházení se školním majetkem, včetně sankcí a náhrad do školního řádu, a prokazatelné seznámení žáků a rodičů s tímto nařízením
- Výchova prací – optimálním řešením náhrady škody je uvedení poškozené věci do původního stavu viníkem (u žáků 2. stupně ZŠ a střední školství) či za pomoci

rodičů (žáci 1. stupně ZŠ), a to vlastními silami, lidskou, fyzickou prací (za předpokladu, že ještě lze vandalsky poškozenou věc opravit).

- Průběžná prevence během celého školního roku
- Trénink zvládání vlastní agresivity, nácvik odolnosti proti stresu v indikovaných případech

KRIZOVÝ PLÁN – ZÁŠKOLÁCTVÍ

Záškoláctvím se rozumí taková neomluvená nepřítomnost žáka ve škole, a to i opakovaná, která je způsobena zpravidla úmyslně žákem nebo osobami odpovědnými za jeho výchovu, která trvá obvykle po celý vyučovací den (případně po určitou část vyučování, např. v odpoledních hodinách nebo jen v některých předmětech). Cílem je vyhnout se přítomnosti ve vyučování nebo pouze v některých vyučovacích hodinách.

Rozlišujeme několik kategorií záškoláctví:

- **Záškoláctví pravé** – žák do školy nedorazí, ačkoli rodiče si myslí, že do školy šel a účastnil se vyučování.
- **Záškoláctví skryté** – žák do školy nedorazí, a to s vědomím rodičů. Tento jev může mít více příčin, od odmítavého postoje rodičů ke vzdělání či ke škole, přes neschopnost rodiče prosadit vůči dítěti svou vůli, potřebu výpomoci dítěte v domácnosti, až po případy, kdy děti úspěšně předstírají zdravotní komplikace. Vzhledem k tomu, že v těchto případech rodiče žákovu nepřítomnost omlouvají, vyžaduje odhalování tohoto nežádoucího jevu zvýšenou pozornost ze strany pedagogických pracovníků, které není možné omezit pouze na přijetí omluvenky (žákovi bývá pravidelně nevolno např. v termínech písemných prací z určitého předmětu apod.).
- **Záškoláctví interní** – žák do školy dorazí a během vyučování na určitý časový úsek (např. na některou hodinu) odejde. Tento jev bývá rovněž označován jako „útěk ze školy“.
- **Záškoláctví impulzivní** – žák se rozhodne náhle, impulzivně. Neúčast ve vyučování je jeho bezprostřední reakcí na okamžitý podnět.
- **Záškoláctví plánované** – jedná se o promyšlené, dopředu naplánované jednání, jehož prostřednictvím se žák účelově vyhýbá situacím spojeným se školou (zkoušení, určitý předmět, kontakt s určitou osobou – neoblíbený učitel, jiný zaměstnanec školy, jiný žák).

Prevence:

Ustanovení § 22 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů stanoví povinnosti žáků a zákonných zástupců následujícím způsobem:

Žáci základních a středních škol jsou povinni:

- řádně docházet do školy a řádně se vzdělávat,
- dodržovat školní řád, předpisy a pokyny k bezpečnosti a ochraně zdraví, s nimiž byli seznámeni,
- plnit pokyny pedagogických pracovníků.

Zákonní zástupci nezletilých žáků jsou mj. povinni:

- zajistit, aby žák docházel řádně do školy
- osobně se zúčastnit projednání závažných otázek týkajících se vzdělávání dítěte na vyzvání ředitele školy
- dokládat důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování v souladu se školním řádem,
- informovat školu o skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání, jakož i o jejich změnách.

Školní docházku eviduje třídní učitel a v případě podezření na záškoláctví se nejprve obrací na zákonného zástupce nezletilého žáka.

Režim docházky do školy stanovuje školní řád.

Postup:

- Při neomluvené absenci **do 10 hodin u žáka 1. stupně a do 12 hodin u žáka 2. stupně** za dané čtvrtletí školního roku škola kontaktuje zákonného zástupce a věc řeší s ním
- Pokud má žák 1. stupně **víc než 10 neomluvených hodin** a žák 2. stupně **víc než 12 neomluvených hodin** za dané období školního roku, svolává ředitel školy školní výchovnou komisi. Podle závažnosti absence žáka se výchovné komise

účastní: ředitel školy, zákonný zástupce, třídní učitel, výchovný poradce, školní metodik prevence, popř. další odborníci. O průběhu a závěrech jednání se provede zápis, který zúčastnění podepíší. Neúčast nebo odmítnutí podpisu zákonnými zástupci se v zápise zaznamenávají. Každý účastník jednání obdrží kopii zápisu

- Pokud se nepodaří problém týkající se povinné školní docházky vyřešit vlastními silami a k cíli nevede ani svolání výchovné komise, škola v případě podezření ze spáchání přestupku může k příslušnému orgánu podat podnět k zahájení řízení o přestupku, tj podnět k zahájení řízení z moci úřední ve smyslu § 42 správního řádu, a to: **-u žáka 1. stupně přesáhne 25 hodin v daném čtvrtletí školního roku**

- u žáka 2. stupně přesáhne 30 hodin v daném čtvrtletí školního roku

Dokumentaci škola zašle i na OSPOD.

- **Na Policii ČR** nebo státní zastupitelství se škola obrací pouze v **nejzávažnějších** případech. Při předání jinému orgánu škola rovněž poskytne zprávu, v níž je problematické chování popsáno, a záznam o opatřeních školy k řešení výchovného problému nezletilého žáka a v kopii zasílá také na OSPOD.
- Pozornost věnujeme i **zvýšené omluvené absenci**. Zvýšené množství zameškaných vyučovacích hodin, ačkoli řádně omluvených, je nežádoucí a může být projevem skrytého záškoláctví, kterému je také třeba věnovat patřičnou pozornost a včas proti němu zakročit. Je tedy třeba evidovat omluvenou absenci také ke konci každého čtvrtletí školního roku. V případě, že třídní učitel zpozoruje podezřelý nárůst omluvené absence (přes 50 % vyučovacích hodin) za čtvrtletí školního roku, je na místě, aby se podrobněji zabýval věrohodností důvodů nepřítomnosti. Pokud je důvod nepřítomnosti žáka nevěrohodný, může se třídní učitel nebo ředitel školy obrátit na zákonného zástupce nezletilého žáka a požádat jej o vysvětlení, případně sdělit, že příště bude vyžadovat potvrzení od lékaře.

Sankcionovat lze pouze zaviněné porušení povinnosti žáka. Nelze tak trestat žáka za pochybení jiné osoby, např. rodiče bránící žákovi ve školní docházce, čistě na základě např. dosažení určitého počtu neomluvených hodin. Promítat pochybení jiných osob do hodnocení chování žáka je zcela nepřípustné.

KRIZOVÝ PLÁN – KRÁDEŽE

Krádež je takové jednání, při kterém se někdo zmocní věci, která není jeho, a to za účelem si ji ponechat, používat ji apod., aniž by s tím majitel věci souhlasil, nebo o tom byl informován. Drobné krádeže se vyskytují ve všech školách a všech stupních vzdělávací soustavy. Stejně jako v předchozím případě jsou důvody tohoto chování různé a pro vypořádání se s daným jevem je nutné se jimi vždy v konkrétním případě zabývat.

Prevence:

Učitelé informují žáky o tom, že krádež je hanebný čin a současně protiprávní jednání.

Užitečné formy vštěpování bývají nejrůznější příběhy, při kterých děti buď dojmeme, anebo rozčílí následek takového jednání.

Do školního řádu škola zapracuje sankce, které použije v případě, že se někdo dopustí krádeže při poskytování školských služeb nebo při s nimi přímo souvisejících činnostech.

Postup při řešení:

- Vyslechnutí svědků, viníka
- Kontaktování ZZ, vymáhání náhrady škody
- Pokud se jedná o škodu většího rozsahu nebo ten, kdo ji způsobil nebo jeho ZZ není ochoten škodu zaplatit, pak škola kontaktuje příslušné orgány – Policie ČR a příslušný OSPOD
- Škola sepiše závěrečnou zprávu (kdo – co – kdy – kde – jak – proč – čím)

Pozor - škoda většího rozsahu (škoda větší dle trestního zákoníku je 100.000,- Kč, škoda velkého rozsahu dle trestního zákoníku je 10.000.000,- Kč , viz. § 138) škoda nikoli nepatrná 10.000,- Kč je hranice pro trestný čin.

V případě, že je ukradena věc menší hodnoty než 10.000,- Kč (a je to bez použití násilí – překonání překážky, není to vloupání) jedná se o přestupek proti majetku dle § 50 zák. o přestupcích č. 200/1990 Sb. v platném znění.

Škoda na odcizené věci od 10.000, - Kč výše je trestným činem krádeže dle ustanovení § 205 trestního zákoníku. V případě, že byla odcizena věc s hodnotou menší než 10.000, -Kč, ale bylo použito násilí – vypáčená skříňka, šatna, šuplík...nebo násilí vůči osobě a snaha zmocnit se věci – loupež, jedná se vždy o trestný čin.

Komu a kdy nahlásit?

- Škola vždy a ihned informuje rodiče poškozeného a rodiče zloděje.
- Policii ČR hlásíme v případě, kdy je škoda nikoliv nepatrná, nikdo nejeví snahu o nápravu a škola není vlastními silami schopná domoci se takové nápravy. Musí se jednat o úmyslné zcizení, poškození nebo zničení věci. Hlásíme také tehdy, jestliže o to žádá poškozený nebo poškozená nebo jejich zákonní zástupci.
- Příslušnému OSPODu hlásíme v případech, kdy se jedná o opakované jednání a výchovná a další opatření, která zvolila škola, neměla žádný účinek.

KRIZOVÝ PLÁN – TABÁKOVÉ VÝROBKY, VÝROBKY URČENÉ KE KOUŘENÍ A NIKOTINOVÉ SÁČKY

Užívání tabákových výrobků u dětí a dospívajících se vyskytuje převážně v následujících vzorcích:

- *Experimentování – iniciační pokusy o užívání tabáku a nikotinu, první experimenty*
- *Příležitostné užívání – méně než 1 cigareta / 1 užití týdně*
- *Pravidelné užívání – alespoň 1 cigareta/1 užití týdně*
- *Denní užívání – alespoň 1 cigareta/1 užití denně*

Dělení výrobků podle platné legislativy:

1. Tabák – listy a jiné přírodní zpracované nebo nezpracované části rostlin tabáku, včetně expandovaného a rekonstituovaného tabáku.

2. Dýmkový tabák – tabák výhradně určený pro užití v dýmce, který se může užívat prostřednictvím postupného spalování.

3. Tabák určený k ručnímu balení cigaret – takový tabák, který spotřebitel může použít pro vlastní balení cigaret.

4. Bezdýmný tabák – takový tabákový výrobek, jehož užití nezahrnuje postupné spalování, a to včetně žvýkacího a šňupacího tabáku a tabáku určeného k orálnímu užití.

5. Žvýkací tabák – je bezdýmný tabák určený výhradně ke žvýkání.

6. Šňupací tabák – je bezdýmný tabák určený pro užívání nosem.

7. Tabák určený k orálnímu užití – všechny tabákové výrobky vyrobené zcela nebo částečně z tabáku určené k užívání ústy kromě těch, které jsou určeny k inhalaci nebo žvýkání, v prášku nebo ve formě jemnozrnných granulí nebo v jakékoli kombinaci těchto forem, nabízené zejména v sáčkových porcích nebo v porézních sáčkách.

8. Cigareta – tabákový provazec, který se užívá prostřednictvím spalovacího procesu.

9. Doutník – tabákový smotek, který se užívá prostřednictvím spalovacího procesu.

10. Nikotinový sáček bez obsahu tabáku – výrobek bez tabáku obsahující nikotin, který je určený pro orální užití.

11. Doutníček – je doutník o hmotnosti nejvíce 3 g.

12. Tabák určený pro vodní dýmku - tabákový výrobek určený pro kouření ve vodních dýmkách.

13. Nový tabákový výrobek – takový tabákový výrobek, který není cigaretou, tabákem určeným k ručnímu balení cigaret, dýmkovým tabákem, tabákem určeným do vodních dýmek, doutníkem, doutníčkem, žvýkacím tabákem, šňupacím tabákem nebo tabákem určeným pro orální užití a byl uveden na trh po 19. květnu 2014.

14. Bylinný výrobek určený ke kouření – výrobek, jehož základem jsou rostliny, byliny nebo ovoce, a který neobsahuje žádný tabák a může se užívat prostřednictvím inhalace ústy nebo nosem a jeho užívání zahrnuje postupné spalování.

15. Elektronická cigareta – výrobek, který lze použít pro užívání výparů obsahujících nikotin nebo jiných výparů prostřednictvím náustku nebo jakákoli součást tohoto výrobku, včetně zásobníku, nádržky i zařízení bez nádržky nebo zásobníku; elektronická cigareta může být jednorázová nebo opětovně naplnitelná pomocí náhradní náplně nebo nádržky nebo opakovaně použitelná pomocí jednorázových zásobníků.

16. Náhradní náplň elektronické cigarety – je nádobka s tekutinou, která může obsahovat nikotin, a kterou lze opakovaně naplnit elektronickou cigaretu.

17. Složka tabákového výrobku – tabák, přísady, papír, filtr, inkoust, kapsle, lepidlo, jakákoli další látka či prvek přítomný v konečném tabákovém výrobku nebo výrobku, který souvisí s tabákovým výrobkem.

18. Přísada tabákového výrobku – látka s výjimkou tabáku, která byla přidána do tabákového výrobku, jednotkového balení nebo jakéhokoli vnějšího obalu.

19. Příchut' tabákového výrobku – jasně rozpoznatelná vůně nebo chuť jiná než tabáková (např. přísada nebo kombinace přísad – ovoce, koření, alkohol, cukrovinky, mentol, vanilka, ...).

20. Výrobky souvisejícími s tabákovými výrobky jsou elektronické cigarety, náhradní náplně do elektronických cigaret a bylinné výrobky určené ke kouření.

21. *Rekonstituovaný tabák - tabáková fólie vyrobená spojením jemně rozdrobeného tabáku, tabákového odpadu a tabákového prachu.*

22. *Jednotkové balení - nejmenší jednotlivé balení tabákového výrobku nebo výrobku souvisejícího s tabákovými výrobky, který je uveden na trh.*

23. *Aroma - přísada dodávající vůni nebo chuť.*

Mezi nejčastěji užívané formy tabákových a nikotinových výrobků patří:

- *Cigarety*
- *Doutníky*
- *Dýmky*
- *Vodní dýmky*
- *Šňupací tabák*
- *Žvýkací tabák*
- *Porcovaný tabák*
- *Elektronické cigarety*
- *Zahříváný tabák*
- *Nikotinové sáčky*

Škola vytváří podmínky pro předcházení výskytu případů užívání tabáku v prostorách školy v době školního vyučování včetně všech mimoškolních akcí i mimoškolní činností.

Zajistí ochranu zdraví žáků před škodlivými účinky tabáku v prostorách školy v době školního vyučování včetně všech mimoškolních akcí i mimoškolní činnosti.

Ve školním řádu jasně vymezí zákaz užívání tabáku a nikotinových výrobků ve škole, jejich nošení do školy.

Poskytuje žákům věcné a pravdivé informace o tabáku formou, která je přiměřená jejich rozumovému a osobnostnímu vývoji – ve výuce.

Působí preventivně na žáky v oblasti primární prevence užívání návykových látek.

Konzumace tabáku a nikotinových výrobků ve škole

Pokud je žák přistižen ve škole nebo na školní akci:

- Pedagogický pracovník informuje zákonného zástupce žáka.
- Podle závažnosti pedagogický pracovník intervenuje u daného dítěte.
- Problém řešíme na úrovni učitel – dítě – rodič.
- Pokud je vyhodnoceno, že žákovi hrozí nebezpečí, tak je volána záchranná služba a Policie ČR.
- Škola vyvodí výchovná opatření dle školního řádu.
- Je sepsána závěrečná zpráva.
- Pokud rodiče užívání tabáku u dítěte dlouhodobě nereflektují a opakovaně s pedagogickým pracovníkem /školou nespolupracují, je možné v krajním případě kontaktovat OSPOD.

Distribuce tabáku a nikotinových výrobků ve škole

- Pokud má škola podezření o distribuci tabáku ve škole, ihned kontaktuje a informuje Policii ČR.
- Informuje také zákonného zástupce a příslušný OSPOD.

Nález tabáku ve škole nebo zadržení tabáku a nikotinových výrobků u žáka

- Tabák zabaví, vloží do obálky s datem, časem a místem nálezu nebo zabavení a ohlašuje to rodičům, nesmí ovšem žáky prohledávat, tabákový výrobek předá na základě zápisu o jeho zajištění zákonnému zástupci.
- Pedagogický pracovník může žáka vyzvat k vydání těchto tabákových výrobků (nesmí je však bez souhlasu zabavit), volně položené tabákové výrobky odstraní z dosahu osob mladších 18 let.

Intervence v případě žáků – kuřáků

- Individuální přístup formou krátkého rozhovoru tzv. **krátká intervence 5P:**
1. Ptát se – zmapování kouření u daného žáka (kolik cigaret kouří, zda užívá e-cigaretu, zda se již pokoušel odvykat apod.).

Příklady otázek:

- Jak to máš s kouřením?
- Ve vaší třídě se někdo kouřením netají, jak jsi na tom ty?

- Máš představu, kolik vykouříš cigaret za týden?
- Máš nějakou zkušenost s e-cigaretou? Jaké to bylo?

2. Pojmenovat rizika – jednoduché a jasné popsání rizik vyplývajících z užívání tabáku u daného žák/žákyně.

Příklady odpovědí:

- Kouření tě musí stát hodně peněz, spočítej si to.
- Kouření zhoršuje kvalitu pleti, způsobuje hlavně akné.
- Také můžeš mít horší kvalitu vlasů a zažloutlé zuby.
- Tvé slečně/tvému příteli nemusí být příjemné, když jí/jemu dáš pusu po cigaretě. Někdo říká, že je to jako líbat popelník.
- Kouření zhoršuje fyzický výkon. Jde to proti tvým tréninkům, kterým dáváš hodně času a energie.

3. Podpořit motivaci – rychlé zmapování a podpora motivace k odvykání.

Příklady otázek:

- Co se ti na kouření líbí?
- Je něco, co ti na kouření vadí?
- Přemýšlel jsi o tom, že přestaneš?
- Co ti brání, abys přestal?

4. Předat kontakt – předchozí kroky by u žáka měly vést k vyvolání rozporu týkajícího se vlastního kouření, postupnému uvědomění negativních následků a posílení motivace ke změně. Pokud žák projeví zájem, pedagog by mu měl předat kontakty na podrobnější informace nebo odborné služby (např. webové stránky www.koureni-zabiji.cz nebo www.bezcigaret.cz).

5. Plánovat další setkání – v závěru rozhovoru je vhodné ocenit žakovu otevřenost. Dále by mělo následovat stručné shrnutí hlavních výstupů intervence (nejlépe za strany žáka), případně zodpovězení doplňujících dotazů. Posilování motivace je kontinuální proces, proto by měl pedagog dohodnout se žákem termín, kdy se s ním bude znovu bavit o tom, zda došlo k nějaké změně (např. zda vyhledal nabídnutou odbornou pomoc). Vhodný interval je přibližně 14 dní až měsíc a lze se takto setkávat opakovaně.

KRIZOVÝ PLÁN – NÁSILÍ VE ŠKOLNÍM PROSTŘEDÍ, KTERÉ PŘICHÁZÍ Z VNĚJŠÍHO I VNITŘNÍHO PROSTŘEDÍ

Krizové situace spojené s násilím ve školním prostředí zahrnují zejména rizikové chování, které je vyvoláno krizovou situací, která přichází z:

- *vnitřního prostředí – řešení konfliktů neadekvátním způsobem, zejména šikana, kyberšikana, vandalismus a další (viz Přílohy Metodického doporučení), útok na školu ze strany dětí/žáků/studentů (dále jen žáci), případně ze strany pedagogů.*
- *vnějšního prostředí – řešení konfliktů neadekvátním způsobem, násilí způsobené osobou, která navštívila školu – obvykle rodič/rodiče žáka, násilí způsobenému osobou/osobami, která vnikla do školy nebo jejího okolí a ohrožuje školu násilím nebo jinými prostředky, které mohou ohrozit žáky, pedagogy a další pracovníky školy.*

Prevence:

Učitelé soustavně hovoří se žáky o různých nebezpečích jak ve škole, tak i mimo ni.

Formou interaktivních aktivit je učí, jak reagovat v krizových situacích, co v těchto situacích dělat.

Krizový plán při aktivním útočnickovi ve škole:

USB

- **Uteč** – pokud je útočník daleko a jsme schopni bezpečně utéct, utečeme mimo budovu školy, VŽDY JE NA PRVNÍM MÍSTĚ BEZPEČNOST NAŠE A ŽÁKŮ
- **Skryj se** – skryj se v učebně podél zdi, kde jsou dveře, zamkni, zabarikáduj se, veškerou elektrotechniku vypni, zhasni, zatáhni žaluzie, buď tiše na vyčkaj na pokyny Policie ČR nebo vedení školy
- **Bojuj** – pokud nelze jinak, při útoku bojuj, použij jakýkoliv nástroj – kružítko, pravítko, židli.....opět je důležitá BEZPEČNOST NAŠE A NAŠICH ŽÁKŮ. Nikdy neriskuj víc, než musíš!

.....viz leták na nástěnce školního metodika prevence ve sborovně.

KRIZOVÝ PLÁN – NETOLISMUS

Termínem netolismus označujeme závislost (závislostní chování či závislost na procesu) na tzv. virtuálních drogách. Mezi ně patří zejména:

- *počítačové hry,*
- *sociální sítě,*
- *internetové služby (různé formy chatu),*
- *virální videa,*
- *mobilní telefony,*
- *televize aj.*

Škola zajistí prevenci ohledně závislosti na herních automatech, počítačových hrách, sociálních sítích atd.

V době pandemie Covid - 19 mohou být žáci více závislí na výše uvedených technologiích – naše škola je z důvodu sociokulturně znevýhodněného prostředí rodin off-line.

Škola zajistí vhodnou intervenci u rizikových jedinců – změny v chování.

Učitel ale není terapeut, takže dítěti a rodině pouze zprostředkuje zpětnou vazbu o chování a rizicích závislosti a doporučí, popř. zprostředkuje kontakt s psychologem nebo lékařem.

KRIZOVÝ PLÁN – SEBEPOŠKOZOVÁNÍ

Sebepoškozování (automutilace, selfharm) je komplexní autoagresivní chování, které na rozdíl od sebevraždy nemá fatální následky a které lze nejlépe chápat jako nezralou, maladaptivní odpověď na akutní anebo chronický stres, nezvladatelné emoce či myšlenkové pochody. Přestože člověk neznalý problematiky může sebepoškození lehce vnímat jako pokus o sebevraždu, smrt při sebepoškozujícím aktu na rozdíl od sebevražedného pokusu není v naprosté většině případů motivem a cílem jednání (ač je ve skupině poškozujících se dětí a mladistvých statisticky osmkrát vyšší výskyt sebevražd než v běžné populaci).

Za patologické sebepoškození se obecně nepovažuje poranění, které je v dané kultuře tolerované a jehož primárním cílem je dekorace těla (v naší kultuře typicky piercing a tetování), sexuální uspokojení, spirituální zážitek v rámci rituálních praktik či začlenění se do skupiny vrstevníků nebo demonstrace vlastní hodnoty mezi nimi (snaha být „cool“ a „in“).

Existují různé způsoby sebepoškozování (dále také jako SP) s rozdílnou závažností poškození. Nejčastěji pozorovaným sebepoškozujícím (automutilačním) chováním je

- *řezání (žiletkou, střepem atd.)*
- *pálení kůže.*

Jinými formami jsou

- *škrábání,*
- *píchání jehlou,*
- *rozrušování hojících se ran,*
- *značkování rozpáleným kovem nebo například značkovací pistolí,*
- *obrušování popálené kůže,*
- *kousání, údery, nárazy,*
- *dloubání, tahání kůže a vlasů/ochlupení a další.*

Sebepoškozování se může týkat kterékoliv části těla, nejčastějším místem poškození však bývají ruce, zápěstí a stehna. Závažnost poškození může sahát od povrchových ran až po poranění vedoucí k trvalému znetvoření.

Škola zajistí prevenci ohledně zdravého životního stylu.

Škola zajistí vhodnou intervenci u rizikových jedinců, zprostředkuje kontakt se školním psychologem.

Učitel ale není terapeut, takže dítěti a rodině pouze zprostředkuje zpětnou vazbu o chování a doporučí, popř. zprostředkuje kontakt s psychologem nebo lékařem.

KRIZOVÝ PLÁN – NOVÁ NÁBOŽENSKÁ HNUTÍ

Pod pojmem „sekta“ rozumíme v kontextu primární prevence rizikového chování určitou ohraničenou sociální skupinu, jejíž členové sdílejí ideologický koncept, jehož prostřednictvím se skupina vymezuje vůči svému okolí, a dochází při tom k postupné sociální izolaci, manipulaci a ztrátě soukromí.

Z hlediska prevence je klíčová oblast důsledků pro duševní a somatické zdraví, sociální postavení, ekonomickou oblast, ojediněle též trestně-právní důsledky (nabádání či podpora trestné činnosti páchané v zájmu sekty).

Prevence:

- Učitelé seznamují žáky s riziky a praktikami (myšlenkovou ideou) těchto (různých) skupin
- Učitel by měl vědět o existenci a znát základní charakteristiku konkrétních sekt v České republice
- Učitel by měl naučit žáky rozlišovat mezi sektou a tradičním náboženstvím a možnostmi pojetí/výkladu tradičních náboženství
- Učitel by měl seznámit žáky s možnými riziky vstupu do sekty a s procesem závislosti na sektě (manipulace, pronásledování, pocity viny a méněcennosti, zmocňování se majetku členů, využívání profesního či mocenského postavení členů apod.)
- Učitel by měl umět diskutovat se žáky o dané tematice a snažit se odpovédět na případné dotazy

Pokud učitel zjistí, že žák je členem nějaké náboženské skupiny, ihned o této skutečnosti informuje ZZ.

KRIZOVÝ PLÁN – RIZIKOVÉ SEXUÁLNÍ CHOVÁNÍ

K rizikovému sexuálnímu chování patří předčasný začátek pohlavního života (do této skupiny se řadí také zvýšená konzumace pornografie před 15. rokem života), vysoká frekvence pohlavních styků, náhodné známosti, promiskuita, prostituční chování, prezentování vlastních explicitně erotických materiálů na internetu, krvavé sexuální praktiky, vaginální, anální a orální styk bez použití kondomu mimo dlouhodobé partnerství, kde se předpokládá věrnost partnerů.

Dítě může být buď aktivním konatelem rizikového sexuálního chování, nebo jeho obětí.

U dětí a dospívajících mohou na rizikovost upozornit jednak nevhodné sexuální projevy, jakými jsou například nutkavá masturbace nebo atypický sexuální vývoj (je potřeba je odlišit od projevů normální sexuální zvědavosti, experimentace s vlastním tělem i tělem druhých dětí), jednak projevy nesexuální, které se následně mohou rozvinout až do sexuální deviace. U chlapců může docházet k nárůstu fyzické agrese, u dívek spíše k sebepoškozování.

Prevence:

Učitelé seznamují žáky se základními sexuálními pojmy, učí je rozeznávat nebezpečí a učí je znát svá práva, a to vždy přiměřeně k věku dítěte.

Dobrá sexuální výchova rozvíjí a pomáhá utvářet nejen chování, ale i postoje a dovednosti dítěte, klade akcent na práva a důstojnost každého člověka.

Škola zajistí vhodnou intervenci u rizikových jedinců.

Škola kontaktuje příslušné orgány.

Učitel ale není terapeut, takže dítěti a rodině pouze zprostředkuje zpětnou vazbu o chování a doporučí, popř. zprostředkuje kontakt s psychologem nebo lékařem.

KRIZOVÝ PLÁN – PŘÍSLUŠNOST K SUBKULTURÁM

Subkultury jsou přirozenou součástí života dospívajících, inklinace k nim se tedy začíná výrazně projevovat od cca 13. roku života. V rámci psychického vývoje tato příslušnost představuje důležitou součást přechodu mezi dětstvím a dospělostí. Umožňuje dospívajícímu především odpoutat se od pasivního následování hodnot rodičů a autorit, vytváří předpoklad pro budoucí tvorbu vlastní identity v rámci společnosti a představuje první krok v rámci nacházení vlastní svébytnosti (proces individuace).

Přestože je přínos subkultur pro psychický vývoj dospívajícího zřejmý, negativním dopadem příslušnosti k některým subkulturám může být osvojení si některých forem rizikového chování, nejčastěji různé formy závislostního jednání (konzumace nejrůznějších drog či ulpívání na jednom typu činnosti).

Prevence:

- Učitelé seznamují žáky s riziky a praktikami (myšlenkovou ideou) těchto (různých) subkultur.
- Učitel by měl vědět o existenci a znát základní charakteristiku konkrétních subkultur v České republice
- Učitel by měl seznámit žáky s možnými riziky vstupu do subkultury a s procesem závislosti
- Učitel by měl umět diskutovat se žáky o dané tematice a snažit se odpovědět na případné dotazy

Pokud učitel zjistí, že žák je členem nějaké subkultury, ihned o této skutečnosti informuje ZZ.

KRIZOVÝ PLÁN – HAZARDNÍ HRANÍ

Jako hazardní hraní či hráčství lze označit jakékoliv jednání, které vyžaduje nevratné investice (peníze nebo jinou hodnotu) s vidinou zisku založeného na náhodě nebo nejistém výsledku. Součástí tohoto chování je představa rychlého získání peněz nebo jiných hmotných výher a nastavení pravidel hazardních her tak, že jsou z dlouhodobého hlediska nevýhodné pro sázející a vytvářejí bludný kruh. Ti, kteří hrají, získávají patologickou závislost na hře. S tím přichází a rostou finanční problémy, které se hráči snaží vyřešit další účastí na hře. To s sebou přináší širokou škálu dalších rizik.

Škola zajistí prevenci ohledně závislosti na herních automatech – ve výuce a v rámci preventivního programu Hra na hraně.

Škola zajistí vhodnou intervenci u rizikových jedinců – změny v chování.

Učitel ale není terapeut, takže dítěti a rodině pouze zprostředkuje zpětnou vazbu o chování a rizicích závislosti a doporučí, popř. zprostředkuje kontakt s psychologem nebo lékařem.

KRIZOVÝ PLÁN – ŽÁCI S PAS

Poruchy autistického spektra (dále jen „PAS“) jsou skupinou poruch, které se diagnostikují na základě projevů chování. V Mezinárodní klasifikaci nemocí (MKN - 10) jsou označovány jako pervazivní (všepronikající) vývojové poruchy, mezi které jsou řazeny mj. dětský autismus, atypický autismus, Rettův syndrom, Aspergerův syndrom, jiné pervazivní vývojové poruchy, pervazivní vývojová porucha nespecifikovaná.

Základní diagnostická triáda PAS zahrnuje různou míru narušení v těchto oblastech:

- *sociální interakce a sociálního chování,*
- *verbální i neverbální komunikace,*
- *v oblasti představivosti a hry, omezených vzorců chování, zájmů nebo aktivit*

Stupeň závažnosti poruch bývá různý, typická je také značná variabilita projevů. I v případě nejlehčích forem postižení zhoršují sociabilitu a ztěžují zařazení jedince do společnosti.

Škola spolupracuje se ZZ a příslušnými zdravotnickými zařízeními.

Učitelé jsou seznámeni s projevy chování u daného žáka. Učitel pak seznamuje třídu s tímto atypickým chováním. Pracuje se žáky /třídou na dobrém klimatu třídy a dobrých vztazích ve třídě.

Krizový plán pro prevenci vzniku problémových situací týkajících se žáka s PAS

Krizový plán pro prevenci vzniku problémových situací týkajících se
žáka s PAS

Jméno a příjmení žáka:

Datum narození:

Místo trvalého pobytu:

Kontaktní údaje na zákonného zástupce/telefon

(v případě zletilého žáka na kontaktní osobu)

Název a adresa školy/školského zařízení, ročník:

Ošetřující lékař/odborný lékař:

(na základě souhlasu zákonného zástupce uváděno pro případ konzultace při vzniku problémové situace např. psychiatr, neurolog atp.)

Pedagogický pracovník školského poradenského zařízení spolupracující na vytváření „Krizového plánu“:

Třídní učitel:

Druhý pedagog ve třídě:

Asistent pedagoga:

Ostatní vyučující žáka:

Vychovatel/vychovatelka:

Osoby zajišťující specializované činnosti ve škole/školském zařízení (např. fyzioterapeut, speciální pedagog, psycholog, výchovný poradce atd.):

Aktuální zdravotní stav žáka:

Aktuální stav žáka (obsahuje popis speciálních vzdělávacích potřeb dle doporučení školského poradenského zařízení):

Popis obtíží žáka (spouštěcí mechanismy vzniku problémových situací u konkrétního žáka v konkrétních situacích, na konkrétních místech, v přítomnosti konkrétních osob, v jejich přístupu apod., např. fyziologická potřeba, příjem potravy, tekutin, únava a „přetažení“, přecitlivělost na různé podněty jako zvuky, světlo, barvy, pachy, doteky, nepohodlí, změny aktuálního zdravotního stavu, či jiných faktorů, které ovlivňují jeho aktuální naladění):

Doporučený postup prevence vzniku problémových situací (postup zpracován na základě osobnostní charakteristiky žáka viz „Popis obtíží žáka“ a dle doporučení školského poradenského zařízení, součástí plánu je „záznamový arch“ sloužící jako podklad pro vyhodnocování vhodně nastavených opatření pro prevenci vzniku nevhodného chování žáka, problémového chování či problémové situace):

Doporučený postup v případě, kdy problémová situace nastala (obsahuje popis konkrétních kroků při vzniku nevhodného chování, problémového chování či problémové situace, vymezení kompetencí a odpovědnosti jednotlivých zaměstnanců, včetně přesného stanovení podmínek, kdy a za jakých okolností škola žádá o pomoc jiné odborníky, např. linku 155):

Podpisy informovaných osob (všech, kteří jsou s žákem v interakci v době jeho pobytu ve škole nebo školském zařízení):

Podpis žáka:

Podpis zákonného zástupce/kontaktní osoby v případě zletilého žáka:

Místo, datum:

Zpracoval/a:

Podpis ředitele školy:

KRIZOVÝ PLÁN – DUŠEVNÍ ZDRAVÍ

Duševní zdraví zahrnuje emocionální, psychickou a sociální pohodu. Světová zdravotnická organizace ho definuje jako: „stav pohody (wellbeing), kdy každý jedinec realizuje svůj vlastní potenciál, dokáže se vyrovnat s běžnými životními stresy, dovede pracovat produktivně a užitečně a je schopen přispívat své komunitě.“

Hranice mezi duševním zdravím a nemocí není jasně dána. Přejít mezi stavem zdraví a nemocí nebývá skokový, prohlubuje se naše neschopnost fungovat ve vnějším světě a zvládat běžné situace, zátěže a vztahy.

Varovné příznaky psychické krize (čeho by si měl pedagog všimnout):

- nestálá nálada
- vysoká popudlivost, podrážděnost
- rigidní myšlení a neflexibilní vzorce zvládání náročných situací
- neschopnost vnímat či chápat realitu
- tendence žít ve fantazijním světě
- představy o své významnosti střídající se s pocity méněcennosti
- úzkost – zvláště při náznaku mírné tělesné nemoci nebo drobného zklamání
- nejistota týkající se sexuální identity či orientace
- silné přesvědčení o svojí pravdě
- přehnané projevy nadřazenosti, odmítání nebo provokativního chování vůči spolužákům, učitelům, rodičům, které mohou maskovat silný pocit nejistoty a méněcennosti
- častý pocit rozčarování či nespravedlnosti

Jak postupovat:

- Vést se žákem podpůrný rozhovor (učitel, členové ŠPP, s tím, komu žák důvěřuje) – cílem je poskytnout podporu, že na to není žák sám, lze s tím něco dělat, domluva s žákem na dalším postupu, kontaktovat zákonného zástupce (vhodný je důvěrný vztah mezi učitelem, žákem i jeho rodinou).
- Pedagog poskytne žákovi i jeho rodině základní informace k dané problematice a možnostem řešení situace.
- Pedagog nediagnostikuje a ni neléčí!!!! Zprostředkuje kontakt žáka s rodiči, popř. s příslušnými odborníky.
- S žákem spolupracuje pedagog, ke kterému má žák důvěru.
- Pedagog může sdílet situaci se členy ŠPP pro podporu v dalším postupu.
- V případě potřeby pedagog doporučí rodičům kontaktování odborného pracoviště.
- Škola rodičům nabídne spolupráci – spoluvytváří podpůrné a přijímací prostředí pro žáka.
- V případě medikace pamatujeme na to, že může mít vliv na vzdělávání žáka.
- V případě odmítavého či nespolupracujícího rodiče se může pedagog obrátit na psychologa spádové PPP poradny s žádostí o metodickou podporu pro práci s daným žákem, a to i proti vůli rodičů. Zároveň, pokud se jedná o ohrožení zdraví či života dítěte, je na místě kontaktovat OSPOD. Tak může učinit i dítě bez vědomí rodičů (zákon č. 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí).
- V případě bezprostředního ohrožení zdraví dítěte či jeho okolí je na místě volat rychlou záchrannou službu – 155.

Doporučení pro „první kontakt s žákem:

- zvolit příjemné místo pro nás i žáka, pro rozhovor mít dostatek času, navodit bezpečnou a příjemnou atmosféru
- věnujme se výhradně žákovi – nezvedejme telefony, nepouštějme do místnosti ostatní pedagogy

- naslouchejme, nehodnotme, buďme podpůrní, oceňme to, že se nám žák svěřil, povzbuzujme
- zmapujme dostupné žákovy zdroje, které by mohly v řešení situace pomoci
- naplánujme společné další kroky, domluvme se na tom, které informace jsou důvěrné a s kterými budeme dál „zacházet“ ve smyslu sdílení s nezbytným okruhem dalších lidí, kteří se budou na realizaci podpory podílet, NIKDY NESLIBUJME, ŽE TO ZŮSTANE JEN MEZI PEDAGOGEM A ŽÁKEM!
- nezapomínejme na svoje profesní i osobní limity
- nebojme se využít supervizi

Síť kontaktů:

- **Psychiatrická nemocnice v Kroměříži, Dětské oddělení** – tel.č.: 573 314 111
- **Pedagogicko psychologická poradna Přerov**, tel.č.: 581 217 760, 581 208 014
- **Centrum Anabell** – linka 774 467 293 – telefonická krizová pomoc pro problematiku spojenou s okruhem poruch příjmu potravy

posta@anabell.cz – internetové poradenství

iporadna@anabell.cz – e-mail

www.facebook.com/centrum.anabell

www.instagram.com/anabell.cz

- **Linka důvěry Dětského krizového centra** – linka 241 484 149, 777 715 215
- **Linka bezpečí** – linka 116 111 – nonstop pro děti a studenty do 25 let včetně
- **Linka pro rodinu a školu** – linka 116 000 – nonstop pomoc dospělým ohledně dětí – pro rodiče, příbuzné, pedagogy
- **Modrá linka** – linka 608 902 410, 731 197 477 – pomoc v obtížných situacích pro děti a dospělé

Chat: **https://chat.modralinka.cz/**; e-mail: **help@modralinka.cz**

KRIZOVÝ PLÁN – SEBEVRAŽEDNÉ CHOVÁNÍ

Sebevražda je obvykle dlouhodobý proces s určitým vývojem. Sebevražda může být nešťastným vyústěním vnitřního utrpení. Sebevraždě se dá předejít.

Pojmy:

- **Sebevražda** – vědomé a úmyslné ukončení života jedince vlastní rukou
- **Pokus o sebevraždu** – vědomý akt s úmyslem zemřít bez letálního konce (v některých případech může jít o volání o pomoc)
- **Sebevražedné tendence** – chování zahrnující počáteční úvahy o sebevraždě až po rozhodnutí o realizaci sebevražedného úmyslu, objevuje se zde postupné budování plánu, jak ukončit svůj život, který nabírá konkrétní obrysy (člověk má promyšleno kdy, kde a jak sebevraždou zemře).
- **Sebevražedné myšlenky** – jsou definovány jako vlastní myšlenky obsahující suicidální orientované chování, jsou intenzivní, těžko odklonitelné, nutkavé a jedinec se jimi zabývá převážnou část svého času, mohou se projevovat verbálně i neverbálně.
- **Sebezabití** – zabití vlastní rukou, u něhož ale na rozdíl od sebevraždy chybí vědomý úmysl zemřít. Jde o chování, které bývá zapříčiněno vážným duševním onemocněním (např. jedinec má bludy, které ho děsí a před kterými se snaží zachránit, může mít např. pocit, že ho někdo pronásleduje a snaží se mu utéct, proto skočí z okna)
- **Bilanční sebevražda** – jedná se o předem velmi podrobně naplánovaný a racionálně podložený čin, který je často promyšlen dlouhodobě, do detailu a v soukromí.
- **Rozšířená sebevražda** – jde o méně obvyklý jev, ve kterém se suicidálním jednáním ne/dobrovolně podílí více osob (např. rodiče a děti)
- **Postvence** – intervence po sebevraždě, zaměřuje se na pozůstalé po lidech, kteří ukončili svůj život sebevraždou a působí jako sekundární prevence dalších sebevražd
- **Nákaza sebevraždou** – proces, při kterém přímá či nepřímá znalost jedné sebevraždy usnadňuje provedení další sebevraždy

Rizikové faktory:

Na individuální úrovni se nejčastěji jedná o:

- předchozí pokus o sebevraždu či sebevražedné myšlenky
- zne/užívání alkoholu či jiných návykových látek
- duševní onemocnění (zejména deprese či schizofrenie)
- chronická úzkost
- nízké sebehodnocení
- nízká schopnost regulovat emoce
- nedůvěra v sebe samého
- nízká schopnost zvládat zátěž
- impulzivita
- sebepoškozování
- neheterosexuální orientace (LGBTQ+)
- dlouhodobé tělesné onemocnění
- pocity izolace či nedostatku sociální podpory
- nápodoba v chování
- neúspěchy ve školním prostředí

Na úrovni rodiny, školy a vztahů:

- sebevražda v rodině (či blízkém vztahovém okolí)
- duševní onemocnění v rodině
- dysfunkční rodinné zázemí
- traumatické zkušenosti (např. zneužívání, týrání)
- konflikty ve vztazích, disharmonické vztahy či ztráty vztahů
- šikana

Na úrovni společnosti:

- dostupnost prostředků k provedení sebevraždy
- role médií (např. nevhodné reportování o sebevraždě)
- stigma (např. lidí s duševním onemocněním)
- diskriminace (např. menšin)
- nedávné sebevraždy v blízkém okolí (např. v obci, ve škole)

Protektivní faktory – snižují riziko sebevražedného chování

Na individuální úrovni sem patří:

- odolnost vůči stresorům
- dobrá emoční regulace
- schopnost pozitivního přístupu k problémům
- zdravé sebevědomí
- zážitky úspěchu
- sebedůvěra
- pozitivní aktivity (kde žák něčeho dosahuje, někde je mu dobře, dává mu to smysl...)
- úspěch ve škole
- ochota vyhledat pomoc
- pocity zapojení do kolektivu, sounáležitosti

Na úrovni rodiny, školy a vztahů:

- silné a zdravé vztahy
- podpora rodiny a přátel
- zdravé modely chování dospělých
- pozitivní atmosféra ve třídě/ škole

Na úrovni společnosti:

- zájem dospělých (např. doktorů, trenérů...)
- dostupnost péče

Varovné signály:

Především, když se žák začne projevovat významně jinak, než tomu bylo doposud.

Změny v chování:

- samotářství, vyhýbání se kamarádům či oblíbeným činnostem
- potíže se soustředěním
- zhoršený školní prospěch
- rizikové chování (např. užívání návykových látek)
- změna chuti k jídlu
- potíže se spánkem (např. polehávání či pospávání v hodinách)
- potíže ve vztazích ● zanedbávání svého vzhledu
- sebepoškozování
- zabývání se myšlenkami na sebevraždu či ukončení života
- vyhledávání informací o sebevraždě, shromažďování prostředků k vykonání sebevraždy (např. lano, léky)
- rozdávání osobních věcí

V prožívání:

- náhlé změny nálad
- dlouhodobý smutek, plačtivost
- zvýšená úzkostnost
- podrážděnost, výbuchy vzteku
- vyčerpanost, apatie, pasivita

- nízké sebehodnocení a sebedůvěra

V komunikaci:

- ne/ přímé vyjádření, že chce zemřít ○ Přál/a bych si být mrtvá. Nechci žít. Kéž bych se nikdy nenarodil/a.
- vyjádření beznaděje ○ Nic nemá smysl. Můj život nemá smysl.
- vyjádření toho, že je všem na obtíž ○ Kdybych tu nebyl/a, nikomu bych nechyběl/a.
- psaní deníku či básní, ve kterých se objevuje téma smrti či sebevraždy
- loučení se s ostatními, dopisy na rozloučenou

Není pravda, že kdo o sebevraždě mluví, ten ji nespáchá.

Realita: Kdo o sebevraždě mluví, pravděpodobně o ní přemýšlí, zejména když o ní mluví opakovaně a ve spojení s dalšími varovnými příznaky. Je důležité o sebevraždě otevřeně mluvit.

Všechny varovné příznaky je potřeba brát vážně!

Pokud si nejste jisti, že situaci zvládnete, vždy kontaktujte někoho ze ŠPP popř. ředitele školy. Nebud'te na tuto situaci sami.

Role školy – jak se zachovat v případě ohrožení žáka suicidálním chováním ve škole

Prevence:

- téma duševního zdraví není tabu
- pozitivní klima a atmosféra
- dostupnost informací
- funkční školní poradenské pracoviště (ŠPP)
- podpora učitelů – laskavý přístup, zdravé vztahy na pracovišti, příjemná atmosféra a pracovní kolektiv
- přístup učitelů – učitelé jsou všímaví ke svým žákům

Intervence

- mírné riziko – žák má myšlenky na sebevraždu
- střední až vysoké riziko – žák má sebevražedné tendence
- akutní riziko – žák se pokusil o sebevraždu na půdě školy

Mírné riziko:

Jedná se o situace, kdy jsou u žáka přítomny sebevražedné myšlenky.

Pedagog se o situaci dozvídá obvykle jedním z těchto způsobů:

- žák se sám svěří
- někdo jiný pedagogovi svěří tyto informace či podezření (např. spolužáci)
- pedagog si všimne varovných signálů

Pokud má pedagog podezření či informace o tom, že žák má myšlenky na sebevraždu, je v první řadě potřeba pracovat se sebou. Pro většinu lidí je rozhovor o sebevraždě nekomfortní, je vhodné se na takový rozhovor vnitřně naladit. Téma je potřeba brát vždy vážně a nebagatelizovat jej. Je vhodné žáka s jeho myšlenkami přijmout. To znamená nesoudit, netrestat a nevyvolávat pocity viny (To bys přece svým rodičům neudělal), stejně tak se nesnažit žákovi předejít věci, které by určitě měl nebo neměl dělat (Běž si zaběhat, přijdeš na jiné myšlenky), a netlačit na něj. Situaci by pedagog neměl řešit sám a měl by se snažit předejít případnému zděšení, fascinaci tématem či panice. Následuje podpůrný rozhovor (viz níže). Je vhodné, když takový rozhovor vede pedagog, který má s žákem dobrý vztah a také jeho důvěru. Je potřeba na něj mít dostatek času a vhodný prostor, tzn. rozhovor vedeme ideálně pouze ve dvou, bez přítomnosti dalších žáků, a v klidném, bezpečném prostředí. Pokud vnímáte, že se žák chystá říct informace o sebevraždě před vrstevníky, je lepší ho jemně přerušit a pokračovat v rozhovoru hned, ale o samotě, mimo zbylé žáky. Pokud má pedagog možnost, může dopředu takový rozhovor konzultovat např. s kolegy ze školního poradenského pracoviště a připravit se na něj (případně celý rozhovor přenechat na nich). Cílem rozhovoru je vyjádřit zájem o žáka (Zajímá mě, jak se ti daří, co teď prožíváš) a ukázat žákovi, že existuje pomoc.

Vedení podpůrného rozhovoru:

Podpůrný rozhovor vedený pedagogem si můžeme představit jako dvě na sebe navazující části, kde pedagog naslouchá, klade citlivě otázky, poskytuje podporu a vyjadřuje empatii.

V první části jde o navázání kontaktu, tzn. běžný začátek rozhovoru, kde vyjadřujeme zájem o žáka:

- Můžu s tebou chvíli mluvit?
- Mám pocit, že se v poslední době trápíš...
- Mám o tebe strach...
- Vidím, že se v poslední době straníš ostatních...
- Pozoruji na tobě změny v poslední době... neděje se něco?
- Pojd'me si popovídat...

Druhá část rozhovoru obsahuje specificky zaměřené otázky, např.:

- Děkuji, že mi říkáš, jak se cítíš a co prožíváš... chápu to správně, že to, co mi říkáš, znamená, že si chceš ublížit? Pochopil jsem to správně?
- Slyšel jsem, že říkáš, že už nechceš žít... co jsi tím myslel?
- Když o tom takhle mluvíš, znamená to, že si chceš ublížit? Znamená to, že se teď bavíme o sebevraždě?

Pokud žák neodpovídá a nechce mluvit, můžete se ho zeptat, zda není ve škole někdo jiný, s kým by mluvil radši, a můžete nabídnout, že daného člověka společně najdete.

V rozhovoru POUŽÍVAT A PRACOVAT S TICHEM.

Pokud se potvrdí myšlenky na sebevraždu, jsou na místě další kroky, zatímco pedagog je stále s žákem:

- poděkovat žákovi za důvěru ○ Děkuji ti, že mi to říkáš.
- podpořit žáka ○ Mohlo být těžké mi tohle říct, vážím si toho. ○ Slyším, že teď prožíváš velké trápení. Přál bych ti, aby ti bylo lépe a věřím, že se nám to společně podaří. ○ Společně to zkusíme zvládnout. Najdeme cestu, jak to zvládnout. ○ Pojd'me spolu vymyslet, co dál.

- navrhnout další kroky – žák by měl vědět, že v tom není sám, a co se bude dít dál ○ setkání u školního psychologa/ metodika prevence – můžete žákovi vysvětlit, že to jsou lidé, kteří ví, jak mu pomoci a co dělat, můžete nabídnout, že za ním půjdete společně. ○ kontaktování zákonných zástupců – je potřeba zde postupovat velmi citlivě tak, abychom nenarušili důvěru žáka, a zároveň netajili informace směrem k zákonným zástupcům, je vhodné se proto na každém kroku domlouvat s žákem a s pracovníkem ŠPP.

- poskytnout odpovídající kontakty a přesné informace (např. o ŠPP, co nyní společně uděláme, číslo na Linku bezpečí)

- následná zvýšená péče a sledování žáka

Při komunikaci se zákonnými zástupci:

- představit se a svoji pozici ve škole

- nabídnout pomocnou ruku v řešení situace – ideální je, aby škola rozhovor vedla v duchu partnerství s rodinou

- informovat o pozorovaném chování a fungování žáka

- vysvětlit, že informace o stavu žáku budou v případě potřeby sdíleny s dalšími pedagogy

- nabídnout pomoc, domluvit schůzku (za přítomnosti třídního učitele, školního psychologa/ metodika prevence, příp. i ředitele)

- školní psycholog/ metodik prevence nabízí poradenství pro zákonné zástupce

- udělat zápis z domluvy

Střední až vysoké riziko – suicidální tendence

Ve chvíli, kdy má žák naplánovaný způsob, místo a datum sebevraždy, je ve vysokém riziku a v dané situaci je vhodné učinit následující kroky:

- jeden pedagog zůstává s žákem a nenechává ho o samotě (ideální je, když je pedagog stejného pohlaví jako žák, aby s ním případně mohl i na toaletu)

- vhodný je podpůrný empatický rozhovor

- vysvětlit, že budou kontaktováni jeho zákonní zástupci

- zavolat si na pomoc další dospělou osobu, která pomůže situaci řešit a která volá zákonným zástupcům a informuje je o situaci a domlouvá se na dalších krocích (včetně příjezdu do školy)
- předat zákonným zástupcům kontakty na odbornou pomoc v kraji

Dále komunikovat se zákonnými zástupci na dalším postupu...zda bude žák nadále zapojen do vyučování atd....

Akutní riziko – pokus o sebevraždu

Jde o situace, kdy si žák ve škole patrně ublížil (např. pořezal se, spolykal prášky), chystá se k tomu, chystá či vyhrožuje, že si ublíží.

První dospělý, který žáka najde, by měl:

- snažit se jednání zabránit, pokud lze, nebo poskytnout první pomoc
- zůstat s žákem a nenechat ho o samotě
- zavolat Rychlou záchrannou službu (155)
- zavolat si na pomoc další dospělou osobu, která mu pomůže situaci řešit
- zavolat zákonným zástupcům žáka a informovat je o situaci

Pedagog vytvoří zápis a situaci zapíše do Knihy úrazů.

VŽDY: !!!!!!!!!!!!!!!!

- **informovat ředitele školy a pracovníka ŠPP (Mgr. Jiří Daněk, Mgr. Ivana Javorská, PhDr. Irena Marečková)**
- **udělat zápis o situaci do Knihy úrazů**
- **postarat se následně o vlastní psychohygienu**
- **průběžně sledovat žáka a zajímat se o něj**

Pomoc rodičům:

- ŠPP
- Rodičovská linka Linky bezpečí (606 021 021)
- OSPOD
- Linka pro rodinu a školu (116 000)

Postvence:

Cílem postvence je poskytnout žákům podporu, pomoci jim pracovat s jejich emocemi, znovu nastolit zdravou atmosféru a minimalizovat riziko rozšíření sebevražedného jednání či jeho nápodoby.

Postvenci může zajišťovat školní poradenské pracoviště (školní psycholog), pedagogicko – psychologická poradna či externí organizace (např. Poradna Vigvam).

POZŮSTALÁ TŘÍDA/ŠKOLA (ZEMŘEL NĚKDO ZE ŠKOLY)

1. Informace se do školy dostane jinak než přímo od rodiny

- pedagog, který informaci zjistí ji předává školnímu metodikovi prevence/psychologovi a třídnímu učiteli (ten je také pozůstalý), ti pak koordinují další postup
- pokud se toto dozví pedagog od třídy je třeba zastavit fabulace a dát zprávu o tom, že tyto informace nemáme, ale budeme se tomu věnovat a třídě sdělíme, co budeme moct. Třídě nabídnout prostor pro emoce a pracovat s nimi - sdílet, pojmenovat, normalizovat a hledat, co aktuálně potřebují.

2. TU/ ŠMP/ zástupce školy komunikuje s rodičem

Co rodiče v tuhle chvíli od školy potřebují

- Nabídka okamžité pomoci – odkaz na služby (Rodičovská linka, Linka Bezpečí, Krizová centra pro dospělé a děti, Poradna Vigvam, Nadační fond Vrba, Nadace EP Corporate Group – nadace pro přímou finanční podporu po pozůstalé, Základní informace pro pozůstalé MMR, Právní rádce pro pozůstalé D. Záhumenský + lokální organizace – Klára pomáhá, Zastávka, hospic apod.)
- Komunikace ven ze školy, vyjádření soustrasti (media)
- Osobní věci dítěte
- Domluvit, jaké informace je možné sdělit pedagogům a žákům školy. Informovat o tom, jak postupujeme, pokud nějaké informace přinesou žáci (pravdivé, zkreslené)
- Téma pohřbu – bude veřejný? Účast žáků a pedagogů školy? Informovat o hledání varianty rozloučení pro třídu
- Potřeba případně další komunikace – nabídka

Schůzka ŠPP – ředitel, ŠMP, psycholog

- Domluvit hlavní osobu, která postup koordinuje
- Třídní učitel je taktéž pozůstalý – přizvat někoho s nadhledem externisty – ŠMP, psycholog, neziskové organizace, oblastní metodik prevence z PPP (není vhodné u dětí v MŠ, kde externista může spíše rušit)
- Domluvit postoj školy, jestli a jak bude škola dělat pietní místo (někde, kam může každý, ale není nutné kolem chodit, když nechci)

Schůzka s ostatními pedagogy

- Sdělit, kdo je hlavní osoba, která koordinuje postup, s kým se domlouvat, ptát se, sdílet informace
- Sdělit faktické informace (v podobě, ve které mohou uniknout) + potřeby rodičů
- Informace o plánu – co se bude dít, kdo je jak zapojen, media, pietní místo
- Způsob komunikace s třídami + nabídka pomoci externisty
- Mimořádné třídní schůzky/ email rodičům od ředitele (ideálně ve stejnou chvíli, kdy učitelé sdělují třídám – aby rodiče věděli, byli připraveni, že děti mohou mít dotazy, čeho si všimat, nabídka podpory a pomoci ze strany školy/ jiné organizace
- Příprava na častější třídnické hodiny
- Potřeby + dotazy + nabídka podpory

Komunikace se třídou – akutně – kdo? TU + ŠMP/ psycholog

- S třídou by měl komunikovat někdo, kdo je dobře zná a má s nimi vztah – ŠMP, školní psycholog, sociální pedagog
- Sdělit pravdivá, stručná, popisná fakta – tedy i říct, že něco nevíme
- Preventivní kroky v případě úmrtí sebevraždou
- Domluvit plán na den – týden (zejména ve třídě, kde dítě zemřelo)

- Normalizace všech emocí spojených
- Info – jak to teď řeší škola, co kdo dělá, co se bude dít
- Mapování potřeb žáků + směřovat k jejich aktuálnímu naplnění – mluvit, mlčet, být spolu, pracovat, kreslit.....

Komunikace s třídou – za týden

- Rituál (pohřeb, vlastní třídní rituál.....)
- Vracet se do normálního režimu s povolenými výkonovými limity
- Vzkaz pro pozůstalé rodiče?
- Pietní místo?
- Místo pro sebe – co mohou žáci dělat, pokud potřebují a kde mohou najít
- Realizovat mimořádné třídní schůzky

Komunikace s třídou – „výroční aktivity“

- 3 měsíce, 1 rok, dle aktivit do jednoho roku (Vánoce, sportovní soutěže, kterých se dítě účastnilo atd.)
- Dát tomu prostor, myslet na to, věnovat se jim (napsat vzkaz, mluvit o tom.....)